

jako obilí ve mlýnech, bavlna v prádelnách, příze v tkalcovnách atd. atd.¹²⁾

Zvláštní poměry hospodářské v jižním Tyrolsku byly příčinou, že pro kraj Tridentský byla vyslovena zásada, že při každé pozůstalosti buďsi při sepsání inventury, buďsi — když přihlášení se k dědictví jest bezvýmínečné — při uznání jmění na místě přísahy, povždy má býti sebou zjištěno, zdali a které předměty náleží k nemovitostem eo fundus instruktus.¹³⁾

Zvláštní ustanovení pro vyšetření hodnoty při pozůstalostech, pak za příčinou předepsání ekvivalentu poplatkového v. §§ 71., 74.—76., 88.

Poplatek škálový.

Předmět poplatku škálového.

§ 27.

V ů b e c.

Předmětem poplatku škálového jsou listiny sepsané o *úplatných* právních jednáních týkajících se *cenitelných* věci *movitých*, mají-li taková právní jednání za účel

¹²⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 9. ledna a 6. září 1877 č. 6 a 1155; ze dne 22. června 1880 č. 1236; ze dne 4. dubna 1882 č. 709; ze dne 3. ledna 1883 č. 2583; ze dne 16. září a 10. prosince 1884 č. 2036 a 2711 (Budv. I. 19, 118, IV. 810, VI. 1360, VII. 1617, VIII. 2212, 2320) a j.

¹³⁾ Zásady pro vyšetření daně z nájmu domovního a pro vyměření poplatků procentových za převody věci daní činžovní podrobených rozcházejí se zrušené; kdežto totiž pro vyměření zmíněné daně domovní jest základem čistý výnos stavení eo takového, tedy bez veškerého ohledu na věci se stavením spojené, na př. na stroje ve mlýnech, v továrnách a pod. na vodní sílu a různá práva s držení budovy spojená, přihlíží se při vyměřování poplatku procentového k hodnotě věci nemovité eo takové i se vším, což sluší míti za příslušenství nemovitosti, již se dotýče. Pročež sluší v těchto případech pro vyměření poplatku za základ vzítí hodnotu budovy (třeba zmíněné multiplum daně činžovní eo hodnota minimální), ku které však dlužno připočísti na jisto postavenou hodnotu dalšího příslušenství takové budovy, které není daní činžovní podrobena.

¹⁴⁾ V ý n. min. spr. ze dne 25. března 1859 č. 4191 a výn. min. fin. ze dne 15. dubna 1859 č. 16.156. (Přil. p. Tyr. 11, str. 19).

převody majetku, utvrzení neb zrušení práv a závazků (vyjímouc výhry na losy loterie štěstí i číselné), pak listiny, jimiž se úplatně dává právní důvod k užívání věci nemovité ve smyslu §§ 1090., 1091., 1122., a 1123. v. z. o., konečně lenní listy.)¹⁾ 2)

Naznačená jednání právní, jež jsou předmětem poplatku škálového, aniž by se vyžadovalo vyhotovení listiny v § 136.

Nejde-li pouze o věci movité, nýbrž sebou o věci nemovité, budíž v přičině poplatků z převodů věci nemovitých neb práva k užívání neb požívání věci těchto setřeno ustanovení pro převody těchto věci vyslovených (v § 67. a násled.). Pak-li jsou předmětem právního jednání věci movité a *sebou* věci nemovité, a pak-li by nebyla v listině o právním jednání zvlášť udána hodnota věci nemovitých, budíž pak naloženo dle fiskální zásady čl. 1. předběžných připomenutí k sazbě (§ 8.).

Pro výměru poplatku škálového jsou nyní v platnosti následující tři škály:

Škála I.

Poplatek obmáší zde					
až do	75 zl. hodnoty věci			zl.	5 kr.
pres	75 zl. až do	150 zl.		"	10 "
"	150 " " "	300 " " " "		"	20 "
"	300 " " "	450 " " " "		"	30 "
"	450 " " "	600 " " " "		"	40 "
"	600 " " "	750 " " " "		"	50 "
"	750 " " "	900 " " " "		"	60 "
"	900 " " "	1050 " " " "		"	70 "
"	1050 " " "	1200 " " " "		"	80 "
"	1200 " " "	1350 " " " "		"	90 "
"	1350 " " "	1500 " " " "		1	" "
"	1500 " " "	3000 " " " "		2	" "

1) Pol. saz. ⁵/₅₀; ¹⁸/₁₀₇; ⁷²/₂₁₀; ⁸⁷/₂₃₀, c. hb. pop. zák.

2) Zákony ze dne 17. prosince 1862 (ř. z. č. 102), ze dne 31. prosince 1867 (ř. z. č. 8-9 ex 1 68) a ze dne 12. května 1869 (ř. z. č. 103-112) byly v zemích Rakouských zrušeny veškeré dřívější svazky manské až na manské zemské úřady dědičné, a an sebou pro budoucnost zřizování nových len bylo zakázáno, pozbyla tím důležitost též poplatková ustanovení, týkající se listů manských či lenních.

atd. za každých dalších 1500 zl. o 1 zl. více, při čemž zbytek čínicí méně než 1500 zl. má se pokládati za sumu celou.³⁾

Škála II.

Až do	20	zl. hodnoty věci	—	zl. 7	kr.
přes	20	zl. do	40	zl.	—	" 13 "
"	40	" "	60	"	—	" 19 "
"	60	" "	100	"	—	" 32 "
"	100	" "	200	"	—	" 63 "
"	200	" "	300	"	—	" 94 "
"	300	" "	400	"	1	" 25 "
"	400	" "	800	"	2	" 50 "
"	800	" "	1200	"	3	" 75 "
"	1200	" "	1600	"	5	" — "
"	1600	" "	2000	"	6	" 25 "
"	2000	" "	2400	"	7	" 50 "
"	2400	" "	3200	"	10	" — "
"	3200	" "	4000	"	12	" 50 "
"	4000	" "	4800	"	15	" — "
"	4800	" "	5600	"	17	" 50 "
"	5600	" "	6400	"	20	" — "
"	6400	" "	7200	"	22	" 50 "
"	7200	" "	8000	"	25	" — "

a přes 8000 zl. za každých dalších 400 zl. 1 zl. 25 kr. více, při čemž zbytek menší 400 zl. má se pokládati za sumu plnou.

Škála III.

Do	10	zl. hodnoty věci	—	zl. 7	kr.
přes	10	zl. do	20	zl.	—	" 13 "
"	20	" "	30	"	—	" 19 "
"	30	" "	50	"	—	" 32 "
"	50	" "	100	"	—	" 63 "
"	100	" "	150	"	—	" 94 "
"	150	" "	200	"	1	" 25 "
"	200	" "	400	"	2	" 50 "
"	400	" "	600	"	3	" 75 "
"	600	" "	800	"	5	" — "

³⁾ Zak. ze dne 8. března 1876 § 1. (f. z. č. 26).

přes 800 zl. do 1000 zl.	6 zl. 25 kr.
" 1000 " " 1200 "	7 " 50 "
" 1200 " " 1600 "	10 " — "
" 1600 " " 2000 "	12 " 50 "
" 2000 " " 2400 "	15 " — "
" 2400 " " 2800 "	17 " 50 "
" 2800 " " 3200 "	20 " — "
" 3200 " " 3600 "	22 " 50 "
" 3600 " " 4000 "	25 " — "

a přes 4000 zl. za každých dalších 200 zl. o 1 zl. 25 kr. více, při čemž zbytek menší 200 zl. pokládán buď za sumu úplnou.^{1) 2)}

¹⁾ Zák. ze dne 13. prosince 1862 §§ 2., 3. (č. z. č. 89).

²⁾ Poplatkový zákon z r. 1850 znal pouze dvě škály, ku kterým zákonem ze dne 13. prosince 1862 byla přidána škála III. Výměra poplatku dle prvotní škály I. obnášela 0·05‰ a dle škály II. 0·25‰ hodnoty. První změna ve výměrách těch stala se čís. nařízením ze dne 17. května 1859 čís. 8. (č. z. č. 89), kterým byla prvotní sazba při obou škálách zvýšena mimořádnou přírůzkou o 25‰.

Zákonem ze dne 13. prosince 1862 byla zmíněná stupnice škály I. ve prospěch poplatnictva, pokud byly ustanoveny stupně nižší (na místo dřívějších 2000 zl. stoupalo se zde o 1500 zl.) naproti tomu byla však výměra téže škály zvýšena, obnášelať oproti prvotnímu 0·05‰ a po zavedení přírůzky oproti 0·0615‰ v celku 0·083‰.

Roku 1864 (zák. ze dne 29. února 1864) byla tatáž škála I. změněna, ne sice co do celkové výměry, ale co do míry resp. počtu stupňů, které obnášely 1200 zl. oproti prvotním 2000 zl. a pozdějším 1500 zl. Změna tato nebyla poplatnictvu nijak v neprospěch, ač i výměra poplatku zůstala v celku tatáž (0·083‰).

Zákonem ze dne 8. března 1876 (č. z. č. 26) byly stupně z r. 1864 o něco totiž z 1200 zl. na 1500 zl. (na dřívější míru z r. 1862) zvýšeny, výměra poplatku však byla snížena na 0·06‰.

Škála II. zůstala co do výše stupňů i co do výměry poplatku až na zmíněnou mimořádnou přírůzku r. 1859 zavedenou — úplně tatáž. Obnášelať prvotně 0·25‰ a po zavedení přírůzky 0·3125‰. — Výměra škály III. r. 1862 zavedená jest ještě jednou tak vysoká jak při škole II.

K vůli lehčímu přehledu budíž zde uvedeno, že obnáší poplatek — nepřihlíží-li se k stupňům — při škole I. $\frac{1}{16}\%$, při škole II. $\frac{1}{4}\%$ a při škole III. $\frac{1}{2}\%$, k čemuž sluší však při škole II. a III. připočítati čtvrtý díl co mimořádnou přírůzku. Pro různost stupnic nelze však raditi, by — není-li škála po ruce — poplatek vypočítával se dle těchto procent, poněvadž by z toho po různu mohlo vzejíti poškození citlivé. Na př. když by kdo, řídě se dle vypočítání procentového, opatřil směnku na 1650 zl. znejlép kolikem 1 zl. 10 kr. — místo 2 zl. dle škály — spáchá tím přestupek, který má v zápatí padesátinásobné zvýšení částky zkrácené (90 kr.) tedy 45 zl.

§ 28.

Hlavní zásada pro placení poplatku škálového.

Poplatek škálový platí se povždy pouze z prvního archu; pak-li by listina tomuto poplatku podrobená sestávala z více archů, budiž za každý další arch placen pouze poplatek stálý 50 kr. z archu, ač že by byl škálový poplatek z prvního archu menší 50 kr., v kterých případech má z každého druhého a dalšího archu uhražován býti poplatek škálový, jaký za první arch vychází.¹⁾

Předměty poplatku dle škály I.

§ 29.

I. Směnky.

a) Směnky v zemích zdejších¹⁾ vydané, (směnky zdejší).

Pro takové směnky platí tyto zásady:

1. Není-li ze směnek samých viděti, že se mají zaplatiti později než-li v 6 měsících ode dne jejich vydání,²⁾ a neobsahují-li sebou v textu samém povolení, aby na nějakou věc nemovitou byly vtěleny neb zaznamenány, tvoří předmět poplatku dle škály I.

¹⁾ Předb. příp. k sazbě z r. 1850 čl. 2. — Zák. ze dne 28. června 1872 § 2. (ř. z. č. 94).

¹⁾ Slovem „zdejší“ rozumí se obvod zemí Rakouských (zemí říšskou radou zastoupených), pročť budiž každá směnka vně tohoto obvodu vystavená pokládána za směnku cizozemskou.

Pro směnky v zemích Uherských vystavené má platnost, co ustanoveno v nařízení vydaném dne 2. října 1868 (ř. z. č. 135), jmenovitě v §§ 26., 27., 28. a 29. téhož zákona (v. § 15.); budiž tedy, když jde o takové směnky, sraženo z poplatku, který dle zákona v obvodu Rakouském platného na ně vychází, co při jich vystavení známkami Uherskými anebo přímo zapraveno bylo již financím Uherským. (Zák. ze dne 8. března 1876 § 2. ř. z. č. 26 a nař. min. fin. ze dne 31. března 1876 ad § 2. ř. z. č. 54).

²⁾ Doby dle měsíců vyměřené, buďte zde čítány dle řádu směnecného, t. j. tak, aby lhůta došla onoho dne v posledním měsíci, který má totéž číslo jako den, kterým lhůta se počíná, a pak-li by tohoto dne v posledním měsíci nebylo, aby došla lhůta posledního dne téhož měsíce. — Lhůty vyměřené podle dní, buďte počítány dle kalendáře, při tom se však nepočítá den, kterým lhůta počíná (Zák. ze dne 8. března 1876 § 3. ř. z. č. 26).

Chybi-li jedna z těchto podmínek, stávají se směnkytý předmětem poplatku dle škály II.^{3) 4)}

2. Připoji-li se ku směnce buď zvláštním přídatkem aneb ve spojení s akceptem aneb nějakým jiným pronešením dle práva směnečného platným povolení, aby se zapsalo nebo zaznamenalo právo zástavní neb podzástavní na nějakou věc nemovitou, aneb připoji-li se k ní prohlášení, jímž se zpravuje zaznamenání již nabytá, buďž takové připojené prohlášení považováno za zvláštní předmět poplatku, z kterého má býti vedle poplatku ze směnky dle škály I. ještě zvlášť býti placen poplatek dle škály II. z hodnoty závazku, za kterýž byla hypotéka dána nebo zaznamenána za spravené prohlášení.

Týž zvláštní poplatek dle škály II. buďž zapraven také z akceptů, jinak poplatku prostých, když byl akceptant v kontextu směnky vybidnut, aby zřídil určitou nemovitou věc za zástavu neb podzástavu.

Pouze tenkrát, když za rukopis (indossement) neb za rukojemství vychází již poplatek dle škály II., nemá žádnému dalšímu poplatku podrobena býti do jeho textu pojatá prohlášení, týkající se vkladu, záznamu neb spravení.⁵⁾

Právě proto, že mají býti lháty čítány dle řádu směnečného (art. 30—35) běží směnka dále jak 6 měsíců, když na př. dne 30. června byla vydána a ultimo (31.) prosince téhož roku jest splatna a není proto předmětem poplatku dle škály I. (Nař. min. fin. ze dne 31. března 1876 ad § 3. — ř. z. č. 54. — Slov. léz. nář. spr. s. ze dne 31. října 1878 č. 1701 a ze dne 15. března 1887 č. 727. Budw. II. 350 a XI. č. 3439).

³⁾ Zák. ze dne 8. března 1876 § 4. (ř. z. č. 26).

⁴⁾ Rakouské zákonodárství poskytuje podobně jak dotčená zákonodárství států jiných zvláštní výhody směnkám v obchodě pravidelně přicházejícím výhody, které se jeví v nižších sazách poplatkových, ano i v úplném sprostění poplatku. Podobných výhod nemá se však dostati takovým směnkám, které se jeví co nesprávné a směle rozšíření zařízení směnečného na jiné poměry právní. Směnkou druhu posledního jsou zvlášť směnky dlouho jdoucí a směnky, pomocí kterých má se sebou nabyti práv zástavných na věci nemovitě.

Že náležitá přesnost a přísnost má býti použito při výkladu podmínek, jejichž splnění předpokládá uplatnění výhod se škálou I. spojených, rozumí se proto samo sebou.

⁵⁾ Zák. ze dne 8. března 1876 § 12. (ř. z. č. 26.) — Tento § vyžaduje, dle uvedeného, by akceptant byl vyzván, by zřídil za zástavu neb podzástavu

3. Poplatnost smének není obmezena na první směnky (Prima-Wechsel) a na prvopisy smének (Original-Wechsel), nýbrž vztahuje se ku každé směnce znáso-bené (secunda, tertia atd.) a taktéž ku každému přepisu směnky (Wechsel-Copie) na jiného převedenému. — Vý-jimečně jest z několika exemplářů směnky sprostěn poplatku exemplář, k němuž má dáti akcept trasát nějaký vně Rakousko-Uherska bydlící, když jsou na přední straně tohoto exempláře napsána slova: „jest toliko k akceptu ustanoven („nur zum Accepte bestimmt“) a když se zadní strana tohoto exempláře takovým způsobem přeškrtně, by se na ni nemohl na-psati žádý rubopis či žádná indosace a žádná potvrzení obdržeci.“)

Podobně jak vydání směnky jest každá písemná prolon-gace v zemích zdejších směnce připojená zvláštím před-mětem poplatku a to dle škály I, neprodlouží-li se lhůta na více než na 6 měsíců, kromě toho dle škály II.⁷⁾ — Lhůta prodloužená čítá se ode dne splatnosti lhůty předešlé a nikoliv ode dne pro-hlášení prolongace.⁸⁾

4. Zdejší směnky podrobené poplatku dle škály I. mohou se státi předmětem poplatku dle škály II. a po-platek dle škály I. již zapravený má býti na výměru dle škály II. dovršen:

určitou věc nemovitou. Dle toho nevystačuje pro odůvodnění škály II. vše-obecné vyzvání k akceptantovi, by zřídil pro pohledávku směneční zástavu neb podzástavu; leprve, když by třeba na základě takového vyzvání všeobec-ného akceptant konkrétně zřídil za zástavu neb podzástavu určitou věc ne-movitou, nastala by povinnost, za takovéto zřízení zástavy zapraviti zvláštní poplatek dle škály II.

⁶⁾ § 4. t. h. zák.

⁷⁾ Pro prohlášení, vyzvání a pod. pojatá buďsi v samém textu pro-longace, buďsi ve zvláštním připojení ku směnce prolongované, která (prohlášení a pod.) při prvotním vydání směnky vyžadují za směnku poplatek dle škály II. bez ohledu na dobu splatnosti, aneb která byla prohlášena za samostatný před-mět poplatku (dle škály II.), platí totéž, co pro tatáž prohlášení, vyzvání atd. na směnkách neprolongovaných bylo vysloveno, poněvadž zákon při stanovení těchto zásad a pravidel v §§ 4. a 8. zák. ze dne 8. března 1876 uvádí všeobecně „směnky“, aniž by jaký činil rozdíl mezi směnkami prolongovanými a nepro-longovanými a pročež platí pro obojí totéž.

⁸⁾ Zák. ze dne 8. března 1876 § 6. (ř. z. č. 26.).

α) Když zdejší směnka, vydaná na viděnou nebo na určitý čas po vidění do 6 měsíců ode dne jejího vydání nebyla ku placení presentována, aneb

β) když směnka v určité lhůtě splatná má býti dále dána po 6 měsících ode dne jejího vydání (čímž se však nerozumí žiro ku přijmutí peněz neb per procura dle čl. 17. řádu směn.) aneb

γ) když podá se směnka, aby byla zapsána neb zaznamenána na nějakou věc nemovitou za příčinou nabytí práva zástavního neb podzástavního k věci této, nechť směnka dospěje ku placení kdykoliv.¹⁰⁾

Dá-li se v případech ad β) jenom část sumy směněné dále, budiž poplatek dovršen pouze na sumu převedenou¹¹⁾ a podobně budiž se zachováno v případech ad γ), když na věc nemovitou má býti zapsána neb zaznamenána pouze část pohledávky směněné.¹²⁾

b) Směnky cizozemské.

Tyto stanou se pravidelně předmětem poplatku, jakmile dojdou do zemi zdejších a mají býti podrobeny poplatku dle škály I, není-li již ze směnky viděti, že se má zaplatiti později nežli ve 12 měsících ode dne jich vydání.

Cizozemské směnky později splatné jsou při nastalé jejich poplatnosti předmětem poplatku dle škály II.

⁹⁾ Zákon ze dne 8. března 1876 (§ 7.) uvádí pouze vklad a záznam (Einverleibung und Vormerkung) a nikoliv poznámku či poznamenání (Anmerkung) (Zák. ze dne 25. června 1871 § 8, č. z. č. 95), pročť podání směnky k soudu za příčinou pouhého poznamenání knihovního nevyžaduje proto ještě ani zvláštního samostatného poplatku, ani dovršení poplatku škály I. na výměru škály II. (Srv. nář. spr. s. ze dne 6. března 1883 č. 509. — Budw. VII. 1684).

¹⁰⁾ Poplatek ze směnky budiž při jejím podání k soudu na výměru dle škály II. dovršen i tenkrát, když k jejímu vtělení do knihy pozemkových za příčinou nabytí práva zástavního dáno by bylo svolení ve zvláštní správně kolokované listině. (Nář. spr. s. ze dne 3. července 1883 č. 1626. — Budw. VII. 1818).

¹¹⁾ Byla-li směnka v době, když se vystavovala, poplatku prostá, budiž v podobných případech poplatek s postoupenou částí se srovnávajíel v plné míře dle škály II. uhrazen. O dovršení poplatku jak se samo sebou rozumí — nemůže zde ovšem býti řeči.

¹²⁾ Zák. ze dne 8. března 1876 §§ 5. a 7. (č. z. č. 26.).

Co ustanoveno pro směnky zdejší, v nichž dáno povolení ku jich zapsání neb zaznamenání na nějakou nemovitost, které mají býti podány k soudu za příčinou nabytí práva zástavního na nemovitosti, které mají býti prolongovány a které uplynutím doby stávají se předmětem poplatku dle škály II., má též platnost pro směnky cizozemské s tou toliko změnou, že se lhůty pro zdejší směnky na 6 měsíců vyměřené v příčině takových smének prodlužují na 12 měsíců.

Odehytku od tohoto pravidla činí směnky cizozemské které jsou splatné pouze v zemích cizích, tak zvané směnky průchodné (transitirende Wechsel), v příčině kterých vzejde povinnost zapraviti poplatek teprv tehdy, když v zemích zdejších uvedou se v oběh, kde dlužno uhražovati poplatek za ně a za prolongace připojené k nim v zemích zdejších vůbec jen 2 kr. za každých 100 zl. sumy směnečné, přičemž zbytek níže 100 zl. pokládá se za plný.

O směnce pokládá se, že jest dána v oběh, když ji někdo opatří akceptem, rukojemstvím neb rukopisem, vůbec když směnky na svůj neb cizí účet nabude, ji zezí, zastaví neb za jistotu přijme, k přijetí neb ku placení presentuje, něco na ni zaplatí nebo přijme, pro nepřijetí neb neplacení dá protest učiniti aneb když směnky úředně užije, nechť se jméno nebo firma jeho na směnce napíše čili nic.¹³⁾

Cizozemská směnka ztratí však povahu směnky průchodné a tím sebou uvedenou výhodu poplatkovou, jakmile dodatečně učiní se splatnou v zemích zdejších, buď si že na př. připsáním nějaké zdejší adresy podpůrné neb místa placení (Domicilu) aneb čestného přijetí odůvodněna jest splatnost směnky v zemích zdejších, aneb jakmile se takové směnky zde upotřebí soudně. V případech těchto budiž poplatek 2 kr. za 100 zl. dovršen na poplatek škálový a sice dle škály I. při směnkách do 12 měsíců splatných a dle škály II. při směnkách delších. Bez ohledu na dobu splatnosti budiž poplatek ten dovršen dle škály II., když směnka taková podá se k soudu za příčinou vložení neb zaznamenání práva zástavního neb podzástavního k věci nemovité.¹⁴⁾

¹³⁾ § 10. téh. zák.

¹⁴⁾ §§ 8. a 9. téh. zák. — Nař. min. fin. ze dne 31. března 1876 ad 59 f. z. č. 54).

c) V příčině jednotlivých podpisů na směnku daných či v příčině právního jednání těmito podpisy podmíněného platí tyto zásady:

1. Akcepty ku směnce připojené jsou poplatku prosty, nechť jest směnka poplatku prostá, aneb podrobena poplatku nižšímu neb vyššímu, výmouc akcepty při směnkách, v jejichž kontextu byl akceptant směnky vybídnut, aby zřídil určitou nemovitou věc za zástavu neb podzástavu (v. předeh. odst. a) 2.)

2. Rubopisy, počínajíc v ně i rubopisy per procura, ku přijetí peněz a pod. (§ 17. řádu směn.), pak rukojemství a potvrzení obdržecí na směnkách poplatku prostých aneb poplatku dle škály I. aneb poplatku nižšímu podroběných, jsou taktéž poplatku prosty;

Rubopisy, rukojemství a potvrzení obdržecí jsou podroběny poplatku, dají-li se na směnky, za něž se platí poplatek dle škály II. nebo byly-li dotyčné podpisy připojeny k nějaké jiné směnce v době, když se měl poplatek za směnku dovršiti na výměru škály II., aneb připoji-li se rubopis v takovém čase, že z příčiny tohoto připojení má býti poplatek na výměru škály II. dovršen.

Když dle tohoto vzejde povinnost, platiti poplatek, jsou podroběny:

Rubopisy poplatku dle škály I.; je-li však poplatnost směnky dle škály II. odůvodněna hypotekárním prohlášením buďši v textu směnky, buďši ve spojení s akceptem, buďši zvláštním přídavkem ku směnce aneb knihovním vtělením neb zaznamenáním — dle škály II., a rubopisy pak, k nimž doloženo jest „ku přijetí peněz“ „per procura“ aneb k nimž připojena jest jiná formule plnomocenství vyznačující (čl. 17. řádu směn.) jsou podroběny poplatku jak smlouvy zmocňovací (§ 114. lit. a); konečně rukojemství a potvrzení obdržecí buďtež podrobena poplatku dle škály II.¹⁵⁾

Základem pro vyměření poplatku za směnky jest valuta, na kterou směnka zní, po případě pouze část její, když se převádí, kvituje, prolonguje, pojišťuje atd. pouze část valuty.

Směnky od poplatku osvobozené (v. § 189. lit. b).

¹⁵⁾ § 11. téh. zák. — Nař. min. řn. ze dne 31. března 1876 ad § 11. (t. z. č. 54).

§ 30.

2. *Varranty.*

Varranty (listy zástavní) jaké vydávají veřejná skladiště, jakmile pro sebe mají býti indosovány, jsou co do poplatnosti úplně na roveň postaveny směnkám a veškerá ustanovení pro směnky uvedená mají bezvýmínečně též platnosti také pro řečené warranty indosované.¹⁾

Základem poplatku jest peněžní summa, za níž zřízeno bylo zástavní právo na zboží uloženém.

Dle § 17. zák. ze dne 28. dubna 1889 (ř. z. č. 64) pozůstává skladní list skladišť veřejných ze skladního listu držebního (*Lager-Besitzschein*) a ze skladního listu zástavního (*varranty*). Skladní list držební, jakož i veškeré na něj dané indosamenty jsou předmětem stálého poplatku 5 kr. (v. § 128.); skladní list zástavní není předmětem poplatku, pokud není od skladního listu držebního oddělen a pro sebe zvlášť indosován. — Vyznačení prvního indosamentu *varranty* na skladním listu držebním, jakož i v knize skladní, jak nařizováno jest v § 20. zákona ze dne 28. dubna 1889, jest od poplatku osvobozeno.²⁾

§ 31.

3. *Poukázání a jiné kupecké listiny.*

Sam náleží poukázání od kupeců neb pro kupce, necht svědčí na něčí řád (*ordre*) nebo ne, když to, co se dá, jsou peníze¹⁾; pak závazné listy kupeců v přičině nějakého plnění v penězích, když v takových listech závazek k plnění se strany jedné nezávisí na vzájemném plnění se strany druhé, a když zní listiny takové na dobu delší 8 dnů,²⁾

¹⁾ Zák. ze dne 28. dubna 1889 § 40. (ř. z. č. 64).

²⁾ Rozh. min. fin. ze dne 2. září 1890 č. 28.824. (Příl. p. Čechy č. 57, str. 83; pro Mor. č. 6, str. 21; pro Slezs. č. 4, str. 11; pro Doln. Rak. č. 4, str. 9; pro Horn. Rak. č. 11, str. 47; pro Štyr. č. 4, str. 11; pro Kor. č. 10, str. 37; pro Kraj. č. 10, str. 58; pro Pfm. č. 6, str. 59; pro Tyr. č. 5, str. 23; pro Hal. č. 19, str. 65; pro Buk. č. 6, str. 19).

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{07/11} 2. b) aa); pak pol. saz. ^{33/60} 1. a) z r. 1862.

²⁾ Změn. pol. saz. ^{33/60} 1. a) z r. 1862. — Zák. ze dne 29. února 1864 § 12. (ř. z. č. 20).

a konečně dlužní úpisy, které vydávají kupeci v příčině záloh daných na cenné papíry neb na zboží.³⁾

Listky zástavní při zápůjčce na zástavu ručení, jsou předmětem poplatku stálého (v. §§ 126. lit. c; 130).

Poukazání od kupeců neb kupecům podrobená poplatku stálému v. § 130.

Veškeré tyto listiny sluší považovati za rovné směnkám, proto mají býti a jsou předmětem poplatku dle škály I. pouze potud, pokud doba, v které závazek má býti splněn, nepřevyšuje 6, resp. 12 měsíců a proto jsou při těchto listinách, pokud jsou podrobeny poplatku dle škály I. — podobně jak při směnkách škály I. podrobených — osvobozeny od poplatku veškeré k nim připojené akcepty, rubopisy, rukojemství a obdržení potvrzení, proto jest každá prolongace předmětem poplatku jak prvotní vyhotovení listiny atd.⁴⁾ Všeobecně o poplatku ze smének bylo uvedeno, platí též pro jmenované listiny kupecké.⁵⁾

§ 32.

4. Smlouvy o zápůjčce.

Poplatku dle škály I. jsou podrobeny listiny o techž smlouvách sdělané,

a) jsou-li předmětem peníze dané zálohou na státní a jiné cenné papíry neb na zboží;

b) vydávají-li je ústavy, které dle stanov mají právo peníze zálohou dávat, a

c) je-li dluh splatný nejdéle ve třech měsících. Témž poplatku podléhají podobné listiny dlužné, vydané za příčinou prolongací učiněných, nebylo-li prolongováno na déle nežli na 3 měsíce.^{1) 2) 3)}

³⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 8. lit. a ul. 1. (f. z. č. 20).

⁴⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 5. (f. z. č. 20) a pol. saz. ^{20/100} lit. a) popl. zák.

⁵⁾ Zák. ze dne 8. března 1876 § 18 (f. z. č. 26).

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{72/100} 1. a) z r. 1862.

²⁾ Rozhodnutím min. fln. ze dne 5. dubna 1893 č. 3105 (Pril. pro Horn. Rak. č. 6, str. 41; pro Štyr. č. 3, str. 12; pro Kor. č. 5, str. 23; pro Kráj. č. 7, str. 30; pro Přim. č. 8, str. 44; pro Tyr. č. 4, str. 25; pro Čechy č. 26, str. 22 pro Mor. č. 12, str. 49; pro Slez. č. 3, str. 10; pro Buk. č. 4, str. 17) bylo zvlášť vysloveno, že zálohy bankou na cenné papíry dané nemají býti předmětem tohoto poplatku, když zálohy ty provedou se pouze kontokorrentem a mimo

§ 33.

5. Listiny zastavární.

Listiny, které vydávají živnosti zastavární o zálohách na zástavy daných, převyšuje-li záloha 5 zl. a nebyla-li záloha dána na dobu delší tří měsíců.

Dle těchto zásad řídí se též učiněné prolongace.*)

Základem pro vyměření poplatku jsou v případech sub 3., 4. a 5. (§§ 31., 32., 33.) uvedených, sumy poukázané neb zálohou dané.

§ 34.

6. Listiny společenstev pro napomáhání živnosti a hospodářství, pak záložen.

Při společenstvech pro napomáhání živnosti a hospodářství, při hospodářských záložnách okresních a záložnách obecních, jež dle stanov obmezují závod na členy, byť by i od nečlenů zápůjčky přijímaly neb zboží kupovaly, jsou podrobeny poplatku dle škály I.:

a) smlouvy společenské,

b) podily v zisku a

c) splátky kapitálu na vklady členů společenstva.^{1) 2)}

výtahy z knih neb účtů bilancních žádné o tomto právním jednání nevydají se listiny (kasovní poukázky, knížky vkladní a pod.), což však již samo sebou plyne ze zásady, že poplatnost vůbec podmíněna jest vydáním listiny.

*) Lagler ve svém spise „Abhandlung über die unmittelbare Entrichtung der Stempelgebühr“ str. 33 uvádí, že zbožím rozumí se předměty či věci nové posud neupotřebené a že dle rozhodnutí českého c. k. fin. řed. zem., jež však dříve nebylo naznačeno, jsou poplatku prosty zápůjčky dané na staré, již potřebované věci. Třídění takové zákon nezná a také ztěžka nabyl by se důvod pro osvobození půjček daných ku př. na antikvity, tedy na věci staré, již potřebované, které však jsou taktéž zbožím, s kterým se vede obchod, jak s věcmi novými, posud neupotřebenými. Jisto jest, že ve skutečnosti při ústavách, o které zde právě jde, objevuje se z pravidla zboží nové posud neupotřebené, což však nevylučuje možnost půjčky na věci již potřebované (na p. na věci z drahých kovů). Osvoboditi půjčky dané naznačenými ústavy na věci již potřebované jevílo by se čirou nespravedlností oproti zastavárnám, které dle násl. § v témž směru jsou poplatku podrobeny.

*) Zák. ze dne 23. března 1885 § 6. (ř. z. č. 48).

1) Zák. ze dne 21. května 1873 §§ 3. a 4. (ř. z. č. 87); zák. ze dne 27. prosince 1880 § 1. (ř. z. č. 1 ex 1881).

Totéž má míti platnost:

Pro spolky a jednoty společenstevní, zakládající se na zásadě vzájemnosti, které dle stanov obruly si za úlohu, pojišťovali nemocenské peníze, pense za příčinou neschopnosti ku práci (pense invalidní), pense pro stáří, pense vdovské a pense sirotčí pro dělníky, pomocníky a učedníky (dělnické pokladny nemocenské a invalidní, spolky pensijní, spolky pohřební, podporovací a pod.^{2) 3)}

Základem pro vyměření poplatku jsou ad a) veškeré sumy vkladů podle statutu od členů společenstva aneb spolku každým půl rokem učiněných, bez ohledu na ustanovení § 16. popl. zák. (§ 21.), totiž bez ohledu na okolnost, zda konání se opětuje; ad b) veškeré sumy podílů a ad c) veškeré sumy toho, co bylo splaceno a to ve všech případech (ad a) — c) sumy pololetní, t. j. od 1. ledna do 30. června a opět od 1. července do 31. prosince každého roku.⁴⁾

§ 35.

7. *Listiny tak zvaných Raiffeisenových záložem.*

Při úvěrních a záložních společenstvech (pokladnách pro úspory a pro půjčky), jestliže dle stanov:

- a) ručení společenstev jest neobmezené,
- b) působnost společenstva obmezuje se na menší okres (na jednu neb několik sousedních obcí místních ve stanovách pojmenovaných),
- c) závodní podíl nepřesahuje 25 zl. a závodní podíly jsou buď nezúročitelné aneb jsou sice zúročitelné, avšak ne vyšší měrou nežli vklady úsporné,
- d) přebytky příkazují se rezervnímu fondu (spolkovému kapitálu), na němž členové podílu nemají,
- e) půjčky poskytují se toliko vlastním členům,

²⁾ Výhody spojené s výměrou poplatku dle škály I. vztahují se pouze k tomu, co zřejmě bylo uvedeno, pročť se výhody nevztahují ku vkladům na běžný účet, k půjčkám na zálohy daným a ke smlouvám služebným; ve směrech těchto budíž se řízeno dle ustanovení všeobecných. (Naf. min. fin. ze dne 13. srpna 1881 č. 20.635 odstavec 1. a 2. — Věst. min. fin. č. 38, str. 237).

³⁾ Zák. ze dne 15. dubna 1885 § 2. (ř. z. č. 51).

⁴⁾ Zák. z. dne 21. května 1873 § 3. (ř. z. č. 87).

f) je-li při tom vyloučeno vydávání smének a

g) jestliže míra úroková z půjček, počítajíc k ní i vedlejší poplatky (příspěvky správní a pod.) přesahuje míru úrokovou ze vkladů úsporných nejvýše o $1\frac{1}{2}$ procenta —

mají mimo to, co pro společenstva svépomocná a záložny v předcházejícím odstavci (§ 34.) vůbec bylo uvedeno, dále ještě podrobeny býti poplatku dle *škály I.* dlužní úpisy členů o půjčkách společenstvem daných, k nimž náležejí také úvěry v účtu běžném — kromě listin o půjčkách hypotečních — jde-li z doslova dlužní listiny na jevo, že lhůta ke splacení nepřesahuje 4 let, čítajíc ode dne, kterého listina byla vydána.

Písemná prodloužení půjček zmíněných, ač-li původní a prodloužená lhůta nepřesahuje celkem 4 let, jsou podrobena taktéž poplatku dle *škály I.*, jinak poplatku dle *škály II.*¹⁾

Poplatku dle *škály I.* jsou dále podrobena přijímací potvrzení (kvitance) těchto spolků na úroky z půjček, od členů placených neb na půjčky splacené, nejsou-li proto, že nedosahují 2 zl., vůbec poplatku prosty — vyjma listiny a stvrzenky v příčině půjček hypotečních, které zůstávají předmětem poplatku dle *škály II.*

Základem pro vyměření poplatku jsou zde sumy, na které listiny (dlužní úpisy, kvitance a pod.) zní.^{2) 3)}

U zmíněných společenstev co nejsou pod dozorem neb pod kontrolou některé samosprávné korporace neb svazku společenského, může správa finanční vykonávati občas prohlídky, zda setí se ustanovení, na nichž závislé jsou uvedené výhody poplatkové.^{4) 5)}

¹⁾ Zák. od 1. června 1889 § 1. (ř. z. č. 91). Zák. ze dne 11. června 1894 čl. I. (ř. z. č. 111).

²⁾ Zák. ze dne 1. června 1889 § 3. (ř. z. č. 91).

³⁾ Ověřený exemplář stanov, resp. ověřený přepis soudního nálezu o registrování jsou poplatku prosty, když klausulí ověřovatel naznačen jest účel ověřování, jak odst. 5. předběžných příp. k sazbě zák. ze dne 9. února 1850 káže. (V. § 207.) (Rozh. min. fin. ze dne 4. ledna 1893 č. 36.771. — Pál. pro Doln. Rak. č. 1, str. 1; pro Hor. Rak. č. 2, str. 10; pro Štyr. č. 1, str. 2; pro Kor. č. 1, str. 5; pro Přím. č. 3, str. 15; pro Tyr. č. 2, str. 9; pro Čechy č. 7, str. 9; pro Mor. č. 3, str. 13; pro Slez. č. 1, str. 1; pro Halič č. 16, str. 133; pro Buk. č. 1, str. 5).

⁴⁾ Zák. ze dne 11. června 1894 čl. II. § 5 a) (ř. z. č. 111).¹⁾

⁵⁾ Prohlídky takové mají býti ročně nejméně jednou předsevzaty; že tak se stalo a co při tom bylo pozorováno, má býti zaneseno v katastru o společenstvech.

Společenstva, která chtějí použiti výhod zmíněných, mají na řídicím úřadě finančním vymoci sobě uznání, že splněny jsou podmínky zákonem vyžadované. O žádostech těch, kteréž lze podat u řídicího úřadu I. stolice neb u berního úřadu, v jehož obvodu společenstvo má své sídlo, rozhoduje zemský úřad finanční, z jehož rozhodnutí lze se odvolati k ministeriu financí.⁶⁾

Řídící úřady finanční mají žádané uznání pouze tenkrát vysloviti, když stanovy společenstevní skutečně vyhovují podmínkám naznačeným. — Podmínka, že působnost společenstva obmezuje se na menší okres, budiž vykládána v ten smysl, že členové společenstva (osoby jak fysické tak právnické), mají své řádné sídlo (bydliště) neb nemovitosti v okršleku jednu neb více obcí obsahujícíu a v statutu zevrubně naznačeném, tak že přeložení řádného sídla mimo okršlek společenstva, jest již sebou dle statutu důvodem vyloučení.

Poznamenání objemu okršleku v mezích obce farní, jenž obsahuje jednu aneb více obcí politických, nemá býti na závadu.

Každé podobné uznání se strany řídicího úřadu finančního budiž s příslušnými spisy předloženo ministeriu financí, které o tom ve svém věstniku učiní pak potřebné prohlášení.⁷⁾

Spolky, které vymohly sobě uznání dotčené, jsou zavázány oznámiti řídicímu finančnímu úřadu I. stolice každou změnu stanov.

Pak-li by některý spolek nešetřil podmínek stanovených aneb jestliže by následkem změny stanov nemohl více účinn býti ke společenstvům shora blíže naznačeným, mohou býti odvolány propůjčené výhody poplatkové.⁸⁾

těch vedeném. (Nař. min. fin. ze dne 13. června 1894 č. 27.152. — Příl. k věst. min. fin. č. 6, str. 29).

⁶⁾ Nař. min. fin. ze dne 13. června 1894 §§ 2--3. (č. z. č. 112).

⁷⁾ Nař. min. fin. ze dne 13. června 1894, § 5. (č. z. č. 112). — Nař. min. fin. ze dne 13. června 1894 č. 27.152. (Příl. k věst. min. fin. č. 6, str. 29).

⁸⁾ Zák. ze dne 11. června 1894, čl. II. § 5. b) (č. z. č. 111). — Nař. min. fin. ze dne 13. června 1894 § 5. (č. z. č. 112). — Srv. též rozh. min. fin. ze dne 13. června 1894 č. 27.152 a ze dne 15. září 1894 č. 37.659. (Příl. k věst. min. fin. č. 6, str. 29 a č. 10, str. 57; příl. pro Kraj. č. 11, str. 39, pak rozh. min. fin. ze dne 13. června 1889 č. 20.328. (Příl. pro Čechy č. 47, str. 37; pro Kraj. č. 15, str. 58; — pro Buk. č. 4, str. 23). — dto. ze dne 12. září 1889 č. 82.125. (Příl. pro Buk. č. 5, str. 26; pro Hor. Rak. č. 9, str. 32 ex 1891).

Odvolání takové, kteréž nepůsobí zpět, budiž opět ministerstvem financí prohlášeno.⁴⁾

Předměty poplatku dle škály III.

§ 36.

1. Úplatní smlouvy o službu.

Zákon vyslovuje, že předmětem poplatku dle škály III. má býti veškeré přenášení duchovních a světských úřadů a služebních míst pro obstarávání trvalých neb opakujících se prací a záležitosti jiného způsobu než-li těch, které konávají ná denníci, čeledínové, pomocníci živnostenští ze třídy tovaryšů a pod., nehledie k tomu, zda-li listinu právní (nechť slove dekret, akreditiv, zřizovací list ustanovovací, protokol o volbě, kolace neb jinak) z dělal jenom ten, kdo službu propůjčuje neb zdali jest z dělaná smlouva od obou stran podepsána, zdali akt jmenovací byl uložen, zdali ten, kdo službu dává, jest osoba přirozená či právnická, zdali jest od poplatku osvobozena či nie. — Vyjaty jsou toliko služby, za jichž propůjčení se platí taxa služební a pak osoby, které od taxy za propůjčení služby jsou osvobozeny proto, že ustanoveny jsou pouze prozatímně aneb na základě cis. nař. ze dne 7. srpna 1852 ř. z. č. 167, když totiž úhrnný obnos požitků jinak taxy služební podrobených nepřevyšuje 315 zl. r. m.¹⁾

Má-li poplatnost smluv o službu dle tohoto odstavce míti místo, musí splněny býti podmínky poplatnosti, jak právě byly uvedeny; musíť:

1. Úřad neb místo služební býti komu přeneseno a nijak nestačí úmluva o pouhém konání nějaké libovolné služby neb o zhotovení nějaké práce neb nějakého díla, pročez nelze sem

⁴⁾ Zemským úřadům finančním jest uloženo, dle zvláštního vzoru založiti a v evidenci věsti o společenstvech požívajících výhody poplatkové zvláštní katastr, z něhož mají předkládati ministeriu financí každým rokem výtaly o změnách a přírůstcích se udávších. (Nař. min. fn. ze dne 13. června 1894 č. 27.152. — Příl. k věst. min. fn. č. 6, str. 29).

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{50/40} a) z r. 1862.

radili smlouvy zmocňovací, smlouvy obstaravatelské (komisionářské) a pod.³⁾ ⁴⁾

2. Smlouva o službu musí býti smlouvou úplatnou.

Z povahy smlouvy obě strany zavazující (§ 864. v. z. a.) plyne, že remunerace poskytované úředníkům a podobným zřízením se strany toho, kdož služby propůjčuje, kterých nelze domáhati se žalobou, mohou se jeviti po případě co darování, t. j. co možný předmět poplatku procentového (§§ 68., 69.) a že tedy podobné dary nelze považovati za úplatu, jakou předpokládá poplatnost smlouvy o službu.

Druhou stranou není žádův rozdíl činěn, zdali výška úplaty již z předu jest určena, jak na př. to bývá při větší části úřednictva čili nic, jak na př. při členech správních rad společností akciových, když za vykonávání úřadu jim přeneseného přísluší jim nárok na tantiému, na známky praesenění a pod.

Taktéž žádný není činěn rozdíl, zdali úplata jest vyslovena částkou určitou na př. určitým služným a sebou dalším obnosem neurčitým na př. tantiémou, jak nalézáme častěji při řídících větších závodů průmyslových a obchodních jak akciových tak soukromých; zdali úplata pozůstává v penězích, naturalích neb v rozličených jiných pozítcích neb výhodách, zdali se poskytuje pod tím neb oním jmenem, a zdali se dává ve lhůtách určitých neb neurčitých, zda-li jest ustanovena jednou pro vždy či necht' se ustanoví od případu k případu, zdali jest vyviněna výslovně či mlčky atd.⁴⁾ ⁵⁾ ⁶⁾ ⁷⁾

³⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 31. května 1882 č. 1108. (Budw. VI. 1423).

⁴⁾ Přeneso-li se obstarávání podobných prací za úplatek (za určitou roční remuneraci) na př. obstarávání prací při úřadech cechovněch úředníku zeměpanskému, nemá úplatek ten býti předmětem ani poplatku ani taxy, poněvadž v případech těch nejedná se ani o propůjčení samostatného místa služebního ani o trvalé rozmnožení požitků spojených se služebným postavením, jaké úředník už má.

⁴⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 30. zář. 1868 č. 30.844. (Přil. pro Štyr. č. 7. str. 18; p. Kraj. č. 3, str. 13; pro Dalm. č. 11, str. 42 — veskrze z r. 1869; pro Přím. č. 19, str. 59 z r. 1868). — Srv. též nář. spr. s. ze dne 2. dubna 1878 č. 539 a ze dne 20. října 1885 č. 2496. (Budw. II. 243 a IX. 2729).

⁵⁾ Zákonem ze dne 13. prosince 1862 byl odstraněn veskeren rozdíl až potud stávavší jednak mezi beneficiemi, jejichž obsazování bylo závislé na země-

3. Práce, která má býti obstarávána, musí býti jiného způsobu, než-li jest práce konaná ná denníky, čelediny, tovaryši a pod.

Sem náleží práce, jakou konati jest na př. duchovním, úředníkům, učitelům, funkcionářům soudním (lékařům soudním, funkcionářům státního návladnictví,⁶⁾ poštmistrům a poštovním expedientům atd.⁷⁾

4. Práce a záležitosti, o které jde, či obstarávání jich musí býti trvalé neb se opakující. By obstarávání takové bylo považováno za trvalé, není potřeby, aby z předu bylo smlouveno na dlouhou řadu let neb na dobu trvání života, stačí úplně, když

pánu neb úřadech zeměpanských aneb na patronech soukromých a jednak mezi věcní movitými a nemovitými, které byly přikázány k užívání obročenímu. Sev. pol. saz. $\frac{3}{23}$ popl. zák.

⁶⁾ Dekrety, které úřady poštovní vydávají aspirantům (kandidátům) poštovních expedic o jejich způsobilosti, (že mohou službu vzíti co expeditorové při poštovních úřadech erárních) a o tom, že přísahu složili, nelze považovati za smlouvu uzavřenou mezi poštmistry a expeditory poštovními. Dekrety takové jsou podrobeny poplatku státnímu 1 zl. dle saz. pol. $\frac{1}{7}$ g) (v § 104, odst. 2. e). (Rozh. mín. fln. ze dne 29. září 1881 č. 23.039; příl. p. Kor. č. 20, str. 112; pro Mor. č. 10, str. 39; pro Přím. č. 19, str. 91; pro Kraj. č. 12, str. 94 ex 1882).

⁷⁾ Rozhodnutím mín. fln. ze dne 3. prosince 1864 č. 35.979. (Příl. pro Hor. Rak. č. 1, str. 5 z r. 1866; pro Štyr. č. 11, str. 32; pro Kor. č. 15, str. 58; pro Kraj. č. 17, str. 88 — veskrz z r. 1865) bylo vysloveno, že stavební smlouvy, dle kterých zadávají se práce dle jednotlivých cen určitých, mají býti považovány za úplatné smlouvy o službu, že však smlouvy, dle kterých kdo převezme provedení práce pouze proti náhradě řádně účtovaného nákladu vzešlého, nemohou býti považovány za úplatné smlouvy o službu a že proto nejsou předmětem poplatku škálového, nýbrž poplatku státního. (v. § 110.)

⁸⁾ Rozh. mín. fln. ze dne 29. srpna 1883 č. 25.663. (Příl. pro Hor. Rak. č. 8, str. 26; pro Korut. č. 15, str. 109; pro Přím. č. 10, str. 44).

⁹⁾ Zde rozhoduje výhradně povaha, druh práce a nikoliv výška úplaty za práci. Za touž příčinou musila býti prohlášena práce denních písařů za práci sem spadající. (Rozh. mín. fln. ze dne 16. listopadu 1878 č. 25.591. Příl. pro Štyr. č. 3, str. 16; pro Mor. č. 12, str. 48; pro Buk. č. 1, str. 1; pro Kraj. č. 4, str. 18; pro Kor. č. 13, str. 65; pro Hor. Rak. č. 7, str. 30; veskrze z r. 1879).

a) nemá povahy pouhého prozatímného zastupování po dobu, pokud úřad neb obstarávání řečených prací není propůjčeno buďsi na dobu určitou neb neurčitou, a

b) když při propůjčení služby na dobu určitou, tato převyšuje dobu jednoho roku.¹⁰⁾

Proto nelze ve smyslu poplatkového zákona považovati za propůjčení místa služebního pro obstarávání prací a záležitosti trvajících, prozatímnou službu, jakou konají výpomocné síly učitelské, (supplenti a t. pod.) ustanovené na dobu rok nepřevyšující aneb na dobu trvání mimojdoucí příčiny, pro kterou výpomoc neb substitute byla zavedena, denní písaři výpomocní a pod.

V těchto případech nemůže býti smlouva o službu přednětem poplatku dle škály III.¹¹⁾ — Vyměření poplatku dle škály II. není však nijak vyloučeno (§ 53.). — Co zvlášt se týče různých služeb při správě duchovní v. § 21., odst. 7.

5. O smlouvě musí býti sdělána listina. Přenesení úřadu musí býti zjištěno listinou, avšak jakou, není obmezeno, tedy každou, pomocí které lze smlouvu o službě prokázati. Jméno, způsob, druh a forma listiny jsou úplně lhostejny. Slovo „listina“ musí se zde bráti ve smyslu nejširším, pročez postačuje úplně, když na př. při společnostech akciových, při společenstvech a p., jmenování zřizence či propůjčení úřadu, aneb když volba obecního starosty a povolená jemu remunerace za zastávání tohoto úřadu zaneseny jsou v protokole o dotyčné schůzi společnosti, společenstva neb obecního výboru sepsaném a pod. Ano poplatnost má býti také odůvodněna, když ustanovení zřizence (při společnosti neb jednotlivci), jeví se prokázáno individuálním jeho uvedením a udáním služného ve hlavní knize neb v deputátních tabelích té které společnosti neb toho kterého jednotlivce.¹²⁾

¹⁰⁾ Nepřevyšuje-li dobu jednoho roku, má místa poplatků dle škály II. (§ 53.).

¹¹⁾ Srv. výn. zem. řed. fin. v Praze ze dne 4. června 1878 č. 23.093. (Přil. pro Čechy č. 8, str. 43).

¹²⁾ Jednoduché a pouhé zanesení jednotlivých městních výplat v denníku pokladničním nemá vystačovati pro odůvodnění poplatnosti smlouvy o službu. (Rozh. min. fin. ze dne 20. května 1867 č. 17.748. Přil. pro Čechy č. 9, str. 23; p. Přím. č. 14, str. 46; pro Hor. Rak. č. 8, str. 37; p. Buk. č. 18, str. 157; p. Dal. č. 12, str. 57, veskrz z r. 1867; p. Mor. č. 3, str. 11 z r. 1875; dto. ze dne 16. srpna 1878 č. 16.652. Přil. p. Kor. č. 19, str. 61; pro Čechy

Při udělování beneficí nutno míti na zřeteli, že při vyznání katolickém náleží patronovi právo presentační, biskupům však právo nominační a že dle zákonů církevních přenesení beneficia patronem stává se účinným teprve potvrzením biskupovým, pročež nejeví se presentační list patrona co listina propůjčovací, nýbrž konfirmační neb uvádějící dekret biskupský.¹⁴⁾

Co se týče kněžstva evangelického, ustanovovali a ustanovují se duchovní správci dle § 31. evangelického zřízení církevního ze dne 23. ledna 1866 (r. z. č. 15) volbou, která dle § 52. téhož zřízení náležela obci, pro kterou se též zvolenému vydá od presbyteria list vokační (§ 37. uved. zřiz.), což též dle nyní platného zřízení evangelické církve (angsb. a helv. vyznání) ze dne 15. prosince 1891, § 41., odst. 4., pak §§ 45., 46. a 86. (r. z. č. 4 z r. 1892) úplně má místa. Potvrzení c. k. vrchní rady církevní jeví se co pouhý akt formální zkoušky, zda-li při osobě zvoleného a při volbě samé bylo setřeno ustanovení řádu církevního a taktéž nelze schválení státní považovati za udělení služby, poněvadž se finto potvrzuje pouze, že nečiní se námitek. Při kněžstvu evangelickém nutno tedy míti volební akt obce za listinu službu propůjčující.¹⁵⁾ Místa farářů (superintendentů) udělují se dle uvedeného zřízení církevního (§§ 31.—37.) doživočně; kdež volbou vikářů (stálých a superintendenciálních) propůjčuje se úrad na dobu neurčitou, pročež má v případech prvých vyměřen býti poplatek dle škály III. a dle 10linásobného, a v případech druhých pouze dle trojnásobného požitku vokační listinou přislíbených.

Při církvi starokatolické platí dle §§ 53. a 55. synodálního a obecního řádu zásada, že biskup a faráři této církve volí se doživočně, duchovní výpomocni pouze dočasně, pročež tvoříž základ pro poplatek v případech prvých 10li a druhých 3násobně ročních požitků.

č. 12, str. 68 z r. 1878; p. Mor. č. 1, str. 1; p. Hor. Rak. č. 1, str. 5; p. Kráj. č. 1, str. 4; p. Přím. č. 2, str. 8; p. Buk. č. 2, str. 14; p. Dalm. č. 2, str. 7 z r. 1879 — a ze dne 9. července 1876 č. 13.666. Příl. p. Mor. č. 10, str. 43).

¹⁴⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 26. září 1882 č. 1801. (Budw. VI. 1501.)

¹⁵⁾ Rozhodnutí min. fin. ze dne 20. března 1877 č. 4926. (Příl. p. Čochy č. 5, str. 18.)

Za listinu službu propůjčující sluší míti rovně jak při církvi evangelické volební akt obce.

Při rabínech listinou ustanovených budíž vyměřen poplatek dle škály III. a pak dle obsahu propůjčovací listiny, t. j. dle délky doby, na kterou dle obsahu zmíněné listiny jmenovanému představenstvu obce náboženské propůjčuje se úřad.

Za listinu službu propůjčující sluší míti volební akt představenstva obce náboženské.¹⁶⁾

6. Požitky za službu dané nesmí býti předmetem taxy služební. Dle § 176. tax. pař. z r. 1840 jest taxe služební podrobena každé trvalé jmenování, se kterým spojeny jsou požitky z pokladny státu, když převyšují požitky ty samu 315 zl.

Prozatímné propůjčení místa, které při propůjčení definitivně jest podrobena taxe služební, není podrobena ani taxe služební, ani poplatku ze smlouvy a služby.

Podobné požitky, které se poskytují pravidelně na základě smluv s jednotlivci uzavřených, nalézáme na př. při zřízeních úřadů cejchovních.¹⁷⁾ Rozumí se samo sebou, že musí zde jíti o práci dosahu v odst. 3. blíže naznačeného, jinak má místo při podobných smlouvách poplatek dle škály II.

Při smlouvách o službu, při kterých nejsou splněny podmínky v odst. 1—6. uvedené, nemůže o poplatnosti jich dle škály III. býti řeči. Pokud podobné smlouvy mohou přece býti předmětem poplatku, avšak dle škály II. (v. § 53).

§ 37.

Změny smluv o službu.

Zřízence, jenž dostane od téhož pána (službu poskytujícího) nebo od jeho právního nástupce postavení vyšší nebo jen jiné avšak stejně nadané, zaplatíž v případě prvním z toho, oě mu přibylo, dle zásad právě

¹⁶⁾ Zák. ze dne 21. března 1890, §§ 11., 12., 30. (f. z. č. 57). — Rozh. min. fin. ze dne 23. června 1891 č. 45.278. (Přil. p. Přim. č. 18, str. 173 ex 1892; p. Hor. Rak. č. 5, str. 19 ex 1892; p. Kor. č. 6, str. 31 ex 1892; p. Mor. č. 8, str. 33 ex 1892.)

¹⁷⁾ Srv. rozh. min. fin. ze dne 23. března 1877 č. 5518. (Přil. p. Mor. č. 14; p. Horní Rak. č. 6, str. 26.)

(§ 36.) uvedených (dle škály III. a dle § 16. popl. zák., v. § 21.), v případě druhém jen poplatek stálý 50 kr. (v. § 114., lit. d).¹⁾

Výhodné ustanovení toto předpokládá:

1. že služebný poměr ještě dále trvá v době, kdy zřízenec novou službu obdrží a nastoupiti má, pročež ustanovení to nemůže míti místa při opětovém udělování míst povždy pouze na čas propůjčených, jako na př. při místech okresních inspektorů školních, která se propůjčují na čas, po kterém pominou. Opětne propůjčení míst podobných tétěz osobě jeví se vůči poplatnosti jako zcela nové propůjčení²⁾.

Podobně se má věc při volbách členů výborů zemských, obecních starostů, členů správních rad a p.

2. že osoba, jež službu jinou poskytuje, jest táž, která poskytla službu předcházející, aneb že jest to její právní nástupce; pročež nemohou výhody ty při církvi katolické odeprény býti beneficiátům při směně obročí neb při přeložení z jedné fary na druhou, při jmenování kaplana beneficiátem atd. v téže diecézi bez ohledu na poměr patronátů³⁾; a učitelům škol národních při jejich přeložení z jednoho místa na druhé v mezích jedné a téže země korunní.⁴⁾ Změna diecéze při beneficiátech a kaplanech, pak změna země korunní při učitelích škol národních má totiž v zápětí též změnu osoby službu poskytující (biskupa a zemské školní rady)

Podobně při změnách míst farářů a zřízenců duchovních při církvi evangelické a starokatolické, když neudají se v mezích jedné a tétěz obce náboženské nelze poskytnouti naznačenou výhodu poplatkovou, poněvadž jest zde změna osoby (obce) službu propůjčující; a taktěz při rabínech, změnivších místo své s místem jiným, jež však neleží v mezích téže obce náboženské.

¹⁾ Poz. 3. ku změn. pol. ^{80/40} a) z r. 1862.

²⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 13. března 1886 č. 35.210. (Pril. p. Hor. Rak. č. 8, str. 22.)

³⁾ Roz. mín. fin. ze dne 22. listopadu 1865 č. 27.101 (Pril. p. Mor. č. 14, str. 51 z r. 1865; p. Hor. Rak. č. 8, str. 38 z r. 1867;) — a ze dne 20. března 1877 č. 4026. (Pril. p. Čechy č. 5, str. 18.)

⁴⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 13. ledna 1876 č. 28.567. (Pril. p. Čechy č. 2, str. 12; p. Kruj. č. 6, str. 28.)

Výhody uvedené nebude lze odepřítí rozličným smlouvám poštovním, kterými se mění pošty povožné, pošty kariolkové, pošty poselné neb pošty smíšené (Mallepóst) v pošty rychlé a p., když, jak se vlastně samo sebou rozuměti může, nenastane změna v osobě poštovní.⁵⁾

Za příčinou změny osoby službu poskytující, nelze se dovolávat uvedených výhod tomu, kdož opustiv službu státní přijme službu jinou, necht' by byl i taxu služební zapravil za službu státní.⁶⁾

Že konání služby nemusí býti co do místa omezeno na jednotlivé země korunní a že lze službu v jedné zemi směniti se službou v jiné zemi korunní, aniž by bylo nutno měniti svého pána (na př. při železničních společnostech a p.), rozumí se samo sebou.

3. Že zapraven byl poplatek z požitků dříve již nabytých, neb že tyto byly od poplatku osvobozeny dle zákonných ustanovení tehdy v platnosti byvších. Momenty tyto buďte prokázány, jinak se k výhodám vytknutým nemůže přihlížeti.

4. Že jde o smlouvy služební, jež jsou předmětem poplatku dle skály III. a nikoliv dle skály II.⁷⁾

Že pro odůvodnění poplatnosti vyžaduje se, by vůbec splněny byly podmínky shora uvedené (§ 36.), jmenovitě též by o novém poměru služebním sdělena byla listina, nebude potřeba zvlášť dokládati.

§ 38.

Smlouvy o pojištění výslužného.

Úplatným smlouvám o službu s platem doživotním byly co do poplatků na roveň postaveny smlouvy o pojištění výslužného, jaké osoby soukromé přislíbují za

⁵⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 14. května 1871 č. 9827. (Pril. p. Čechy č. 10, str. 29.)

⁶⁾ Nař. mín. fin. ze dne 17. června 1863 č. 19.865. (Věst. mín. fin. č. 29, str. 200.)

⁷⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 8. března 1889 č. 22.769. (Pril. p. Štyr. č. 6, str. 19; p. Čechy č. 33, str. 22; p. Přim. č. 8, str. 57; p. Dalm. č. 12, str. 41; dto. ze dne 23. června 1891 č. 45.278. — Pril. pro Přim. č. 18, str. 173 ex 1892; p. Hor. Rak. č. 5, str. 19 ex 1892; p. Kor. č. 6, str. 31 ex 1892; p. Mor. č. 8, str. 33 ex 1892.)

konané služby dle jistého času služebního;¹⁾ po případě i plné moci, obsahují-li sebou slib odměny;²⁾ smlouvy schovací, když v nich umluvena byla odměna;³⁾ a smlouvy nakladatelské, kterými spisovatel druhému propůjčí právo, spis tiskem rozmnožiti a prodávati.

§ 39.

Základy pro vyměření poplatku ze smluv o službu.

Základem pro vyměření poplatku ze smluv o službu, poplatku škálovému podrobených, jest hodnota všech ročních požitků se službou spojených hledie sebou ku § 16. popl. zák., totiž k ustanovením, jaká mají platnosti pro stanovení hodnoty konání se opětujiícího (§ 21)¹⁾ a poněvadž soudovu o službu nutno posuzovati pouze podle ustanovení obč. zák. bez ohledu na zvláštní nařízení o právech a požitcích úředníků a zřízenců státních i církevních, musí při vyměření poplatku přihlíženo býti k veškeré odměně, kterou služby konající během roku pod jakýmkoli jménem za své služby požadovati jest oprávněn, tedy též k hodnotě naturálního bytu a jiných naturálních požitků, když takové se poskytují, zkrátka roční hodnota veškerých obdobně se opětujiících příjmů a požitků, za které služba konající převzal plnění určitých služeb buďsi sám, buďsi libovolně zvolenými pomocníky, buďsi v místě služby, buďsi mimo ně.

Dle rozhodnutí min. fin. ze dne 1. září 1892 č. 30.479 nemá míti žádného vlivu na poplatnost a na výměru poplatku, zdali ten, jemuž služba byla propůjčena, jest vázán, z příkázaného mu služného uhrážovati ty které náklady s vykonáváním služby spojené, a to proto, že zákon poznamenává za předmět poplatku umluvenou úplatu a nikoliv plynoucí z něho

¹⁾ Pol. saz. ¹⁰⁰/₁₇₆ popl. zák.

²⁾ Pol. saz. ⁴⁸/₁₁₁ popl. zák.

³⁾ Pol. saz. ⁸²/₁₀₄ popl. zák.

⁴⁾ Zda-li podobné plné moci mají býti předmětem poplatku dle sk. III., neb dle sk. II. (§ 53.), buďž rozhodnuto dle obsahu smlouvy.

¹⁾ Pozn. ku změně pol. saz. ⁸⁰/₁₀ z r. 1862.

zisk. Proto sluší prý na př. poštovním zřízením poskytované paušály v celém jejich objemu při vyměření poplatku položití za základ.²⁾

Naproti tomu bylo nařízením min. fin. ze dne 17. června 1863 č. 19.865 (věst. min. fin. č. 29, str. 200) a výnosem zem. řed. fin. p. Čechy ze dne 18. prosince 1865 č. 52.645 (Přil. p. Čechy, č. 15, str. 36) vysloveno, že z poskytovaných úplat lze vyloučiti částky takové, které podle smlouvy má požadovati služby konající co náhradu nákladů (jako na př. náhrada za vykázané výlohy ceslovné, za pomocníky, jež vydržovati jest vázán, dávky ustanovené pro chudé, náhrada za výlohy s vydržováním kanceláře spojené a p.) aneb které poskytují se pouze pod tou podmínkou, že se jich skutečně upotřebí k účelům toho, jenž práci poskytuje, aneb které se vyplatí služby konajícímu za látku, jakou dodati nepřevzal.

Dle poplatkového zákona (změn. pol. saz. $\frac{80}{100}$ lit. a) z r. 1862) má býti základem pro vyměření poplatku suma všech ročních „požitků“ (Jahresgenüsse) se službou spojených. Dle našeho názoru nelze ztotožňovati roční „požitky“ — „Jahresgenüsse“ — s ročními hrubými „příjmy“ — „Jahresbezüge“. „Požitky“ jsou povždy „příjmy“, nikoliv naopak; jmenovitě příjmy, které v rukou služby konajícího jeví se býti takřka položkou průběžnou, příjmy totiž, které jsou tak zvanými příjmy onerosními, které nijak nelze míti za „požitky“, a poněvadž zákon zřejmě uvádí „požitky“ za předmět poplatku, nebude lze míti ve smyslu zákona za předmět poplatku příjmy, kterých se dostává sice služby konajícímu, které nejsou však pro něho žádnými „požitky“. — Všeí liskální zásadě odst. 1. předb. příp. k sazbě z r. 1850 (v. § 8.) bude ale ve skutečnosti lze přihlížeti k příjmům co onerosním pouze tenkrát a potud, když a pokud zřejmě a číselně byly co takové prokázány. Dle tohoto ustanovení sotva bude lze zmíněného rozhodnutí min. fin. ze dne 1. září 1892 č. 30.479 v plném jeho obsahu v soulad uvéstí s ustanovením poplatkového zákona, ač nijak nemůže býti pochybováno o správnosti tohoto rozhodnutí pro případ, který ku pronesení tohoto výkladu zavedl přičinnu. Jednaloť se o služební příjmy („Dienstbezüge“), jaké ve způsobě „paušálů“ dostá-

²⁾ Přil. p. Mor. č. 28, str. 110; p. Korut. č. 2, str. 8 ex 1893; p. Hor. Rak. č. 13, str. 61; p. Hal. č. 15, str. 119 ex 1893.)

vají poštmistrové, poštovní expedienti a řídicí úřadů telegrafních, co nejsou zřízené státními. Příjmy tyto byly prohlášeny za platy, které při vyměření poplatku ze smlouvy o službu mají býti vzaty za základ v celém objemu, ač z nich musí býti uhražovány náklady se službou spojené a to vším právem, poněvadž skutečný náklad nikde se nevykazuje a poněvadž za tou příčinou věci uvedené zásadě fiskální jinak rozhodnouti nelze.

Jinak by se však měla věc a všeobecnost zásady mín. fin. vyslovená nebylo by lze hájiti, když by na př. dle nadační listiny mělo býti placeno za „zpíváním“ mši svatou 20 zl., z kterých by se mělo dostat huděbníkům a zpěvákům 15 zl., kostelníkovi a ministrantům 4 zl. a faráři 4 zl., by při vyměření poplatku pro faráře za základ bylo vzato místo 4 zl. celých 20 zl. a pod.³⁾

³⁾ Během doby byly ve směru tomto vysloveny následující bližší zásady: Při pozitech **beneficiátů** má býti přihlíženo k veškerým příjmům bez rozdílu jejich povahy a proměny.

Roční hodnota naturálního bytu má býti stanovena cenou v místě obyčejnou. — Při nadačích mešních budiž vzat obnos, který obročníkovi dle nadační listiny vybude za výkonem bohoslužebný.

Za osobní příjem beneficiátův nelze čísti náklad spojený se služebnictvem, jaké vydržovati neb určitými obnosy platiti jemu jest z a povinnost uloženo; v případě opačném jeví se podobný vydaj (za služebnictvo) jako příjem osobní. V obou směrech možno po případě považovati služební smlouvy s personálem za předmět poplatku pro sebe. — Taktéž nelze považovati za osobní příjem beneficiátův plnění, ku kterému určitými obnosy ročními jest zavázán na př. kostelu fliátnímu, nemocnici atd. Naproti tomu nelze odpočítati daně a dávky, které nevisí na věci samé. (Nař. mín. fin. ze dne 17. června 1863 č. 19.865. Věst. mín. fin. č. 29, str. 200.)

Pomůckou velmi vážnou a vítanou pro vyšetřování a zjištění základů pro vyměření poplatku při beneficeích menších mohou zajiště též býti příznání (fasse) o výnosu beneficeí k vůli dočasněmu doplňku z náboženské matice podle zák. ze dne 19. dubna 1885 (č. z. č. 47) a nař. mín. duch. zř. ze dne 2. července 1885 (č. z. č. 99); a při kooperátorech, kaplánech a pod. platíž po případě zákonem stanovená kongrua kněze výpomocného za poplatný příjem roční (Nař. mín. fin. ze dne 17. června 1863 č. 19.865. — Věst. mín. fin. č. 29, str. 200). V. 162 § 21., odst. 7.

Při ustanovení honorovaných soukromých docentů na vysokých školách (universitách, technikách), při ustanovení assistantů na vysokých školách a jiných zemské školní radě nepodrobených ústavech vyučovacích, dále při ustanovení osob učitelských pro neobligátní předměty (kreslení, tělocvik, zpěv, atd.) na školách středních a ústavech učitelských, a konečně

§ 40.

2. Smlouvy tržové a směnné.

Tržové a směnné smlouvy, jsou-li tržové neb obaplně směněné věci věcmi movitými.¹⁾

při propůjčení míst instruktorských na odborných školách průmyslových jest pro vyměření poplatku rozhodujícím obsah právní listiny (dekrety a pod.) a dle doby pak, na kterou místo bylo propůjčeno a dle počtů ročních řídí se základ pro vyměření poplatku (§ 21.).

Podobně se bude zachováti při supplování zmíněných míst služebníků, necht pak jde o místo systemisované neb nesystemisované.

Má-li supplementura býti omezena na dobu rok nepřevyšující jest listina ustanovující předmětem poplatku dle škály II. a nikoliv dle škály III. (§ 53.), poněvadž v těchto případech nemůže býti řeč o přenesení služby neb úřadu pro obstarávání prací a záležitosti trvalých neb se opakujících. (Srv. rozh. mín. fin. ze dne 29. července 1892 č. 19.442. — Příl. p. Hl. č. 23. str. 110; p. Hor. Rak. č. 3, str. 32 ex 1894.)

Při požitcích učitelů na školách národních má přiděleno býti jak ke služnému a jeho přídatkům, tak k hodnotě bytu naturálního a neb příbytečného, k funkčním přídatkům a po případě k rozličným jiným požitkům. (Srv. vyn. zem. řed. fin. v Praze ze dne 21. června 1873 č. 24.172. Příl. p. Čechy č. 7, str. 27.) V Čechách bylo vysloveno zásadou uvedeným výnosem zem. řed. fin., že nájemní hodnota naturálních bytů v budovách školních má býti zjištěna okresní školní radou, kdežto při bytech majutých má býti vzato za základ placené nájemné a v jiných případech placená náhrada za byt či příbytečné. — Na Moravě bylo vysloveno, že vyšetřování hodnoty bytů naturálních jeví se býti zbytečným, ana jest prý hodnota ta již sebou dána obnosem příbytečného, které by řádnému učiteli musilo býti placeno, kdyby naturální byt neměl. (Výn. zem. řed. fin. v Brně ze dne 27. května 1873 č. 6026. Příl. p. Mor. č. 10, str. 30.) Náhled poslednějšť nejví se býti správným už proto, že dle § 34. zák. ze dne 24. ledna 1870 o právních poměrech učitelského stavu na veřejných školách národních v Moravě (zák. zem. č. 18) určen jest zákonem pro řídícího učitele byt normální (2 pokoje s místnostmi vedlejšími), že vzhledem k nároku na takový byt byla ustanovena peněžitá náhrada, totiž příbytečné (10, 15 neb 20% služného), čímž však nijak není vyloučena možnost, že rodinné poměry učitelovy co do tohoto bytu normálního brzy dovolují uskrovnění brzy činí rozšíření jeho žádoucím a že tedy nesoudlnost vždy skutečná hodnota bytu s objemem bytu normálního, srovnávajícího se s ekvivalentem peněžitým, jaký se jmenem příbytečného za byt normální dává.

Procenta, která mají býti placena do pokladny výslužného, nelze odpočítati. (Nař. mín. fin. ze dne 3. listopadu 1871 č. 27.617. — Věst. mín. fin. č. 39, str. 205. — Příl. p. Čechy č. 20, str. 68.)

Při smlouvách e. k. ředitelství poštovních s poštmistry a poštovními expeditory musí býti činěn rozdíl mezi místy poš-

Sem náleží též příkazy ku prodeji ve smyslu § 1086.
v. o. z. (§ 2.)

místroviskými, jež zvláštním privilejem byla dědičně propůjčena a jež jsou spojena s držením dotyčné budovy poštovní a mezi jinými místy poštovními. První nespádají pod ustanovení toto, nýbrž co práva s nemovitostí spojená, která s nemovitostí na druhého se převádějí, jsou předmětem poplatku procentového. Pouze tenkrát, když novému poštmistrovi správou poštovní bylo by povoleno zvýšení příjmů, jeví se takové zvýšení předmětem poplatku škálového, poněvadž nespočívá na řečeném aktu odevzdacím, nýbrž na propůjčení se strany službu poskytujícího (Rozh. mín. fin. ze dne 11. srpna 1877 č. 12.545. Příl. p. Čechy č. 12, str. 53). Při jiných smlouvách poštovních neoprávňejících se o privileje budtež co do požitků rozeznávány:

1. služební požitky, které číselně a určité jsou uvedeny ve služební smlouvě neb v pozdějších k ní učiněných dodatcích, jako na př. služné za obstarávání záležitostí poštovních a telegrafních, pak paušály kancelářské na balení, na poštu, jízdu, listonoše a na účele jiné; pak

2. požitky služební, co plynou z propůjčeného práva, vybrati zcela neb částečně na svůj vůl od stran určité poplatky za dopravu poštovní a za telegraf, které v době učiněné smlouvy aneb pozdějšího zajištění co do jejich ročního výnosu nejsou změny, jako na př. pojezdné, mazné, zpropitné a pod.

V případech ad 1. jsou vyslovenými určitými částkami sebou dány základy pro vyměření poplatku, kdežto v případech ad 2. budtež požitky a jejich hodnota zvlášť vyšetřeny a pak pro poplatek za základ položeny. (Roz. mín. fin. ze dne 1. září 1892 č. 30.479. — Příl. p. Horn. Rak. č. 13, str. 61; p. Mor. č. 28, str. 110; p. Kor. č. 2, str. 8 ex 1893; p. Hal. č. 15, str. 119 ex 1893). Ve směru posledním bude nutno míti na zřeteli, že rychlé pošty nového systému tvoří společný podnik c. k. správy poštovské a dotyčných poštmistrů, při němž poslednějším dostane se z pravidla pojezdné a výmínečně zpropitné za jednoho koně co náhradu za dopravu pošty listovní a povozní. Z výnosu dopravného obdrží poštmistrové $\frac{2}{3}$, ze kterých mají uhrazovati náklad na druhého koně a po případě příptěž. Zbývající $\frac{1}{3}$ případně státu jako náhrada za užívání vozu poštovní správou dodaného. Zde jest známo pojezdné a taktéž zpropitné, neznámý jest výnos $\frac{2}{3}$ z dopravného; avšak podle zkušeností nechybí se valně, když se čítá výnos ten obnosem, který se rovná pojezdnému za jednoho koně. Tím jest pak dán základ pro vyměření poplatku. (Rozh. mín. fin. ze dne 14. května 1871 č. 9827. Příloha pro Čechy č. 10, str. 29.) — Sr. též: Rozh. mín. fin. ze dne 15. července a 21. listopadu 1864 č. 22.376 a 48.440. Příl. p. Štyr. č. 31, str. 121; p. Kor. č. 2, str. 6; p. Kraj. č. 15, str. 32 z roku 1865. — Výn. mín. fin. a mín. obch. ze dne 23. července 1869 č. 7447. Příl. p. Čechy č. 11, str. 59; p. Kraj. č. 12, str. 76; p. Dalm. č. 25, str. 100.) a rozh. mín. fin. ze dne 11. ledna 1894 č. 33.565. Příl. p. Horn. Rak. č. 3, str. 27; p. Mor. č. 19, str. 100.)

Při živnostenských dozorcích, při zřizencích pro kontrolní službu při dani z cukru a z lihu, pokud nebyli státními úředníky, nýbrž jsou pouze dočasně na smlouvu přijati, bylo přihlíženo nejenom k služnému a přídavku služebnímu, nýbrž také k úhrnečným zálohám na cesto-

Jde-li výhradně neb spolu o koupi neb směnu věci nemovitých, v. Převody práva vlastnického k věcem nemovitým (§ 67.).

Převzetí povinnosti dodatí látku vedle práce, jest co do poplatku na rovně postaveno s koupi věci movitých. ²⁾

Závěrečné listy o koupi cenných papírů spadají sem, pokud nejsou podrobeny zvláštní dani z tržby cenných papírů (§ 125); proto bude potřebí při soudním upotřebení závěrečných not dohodčeli dovršili poplatek na výměru dle skály III. a pod.³⁾

Základ poplatku tvoří zde peněz tržbový i s hodnotou vybývání vedlejšího, při smlouvách směnných hodnoty věci směněných vypočtené nápodobným způsobem jak při směnných smlouvách, jejichž předmětem jsou věci nemovité (§ 67.)⁴⁾ a při smlouvách o práci s dodávkou látky či věci, hodnota práce i dodané látky či věci dohromady,⁵⁾

Když by však ve smlouvě zvlášť byla zřejmá vytknuta hodnota látky a vedle zvlášť hodnota práce, není zákon na závadu, by dle hodnoty dodané látky vyměřen byl poplatek co z koupě věci movité dle skály III., avšak z hodnoty práce dle

vání, které se jim v dekretu ustanovovacím zabezpečily, poněvadž u poslednějších nemusely žádné býti kladeny úcty, proč se jevíly co čistě osobní příjem. Taktéž se měla věc s úhrnkovou zálohou na potřebu psací, když poskytování její bylo písemně slíbeno. (Výn. min. fin. ze dne 2. listopadu 1887 č. 31,389. Příl. p. Kraj. č. 18, str. 120; p. Čechy č. 5, str. 26 z r. 1889; p. Buk. č. 5, str. 16.)

Jednotlivé zemské úřady finanční uznaly za dobré v přímě poplatků ze smluv o služby vydali zvláštní porážku dosti důkladná a podrobná ponaučení, tak na př. zemské řed. fin. p. Mor. a Slez. dne 29. června 1863 č. 5792. (Příl. p. Mor. č. 6, str. 35), zem. řed. fin. p. Štýrsko, Illyrii a Přímoří ze dne 23. května 1863 č. 7338. (Příl. p. Štýr. č. 22, str. 84.)

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{95/05} A, a; ^{80/07} A, a) z r. 1862.

²⁾ Změn. pol. saz. ^{80/41} b) z r. 1862. — Zak. nevyžaduje, aby smlouvy o službu, ve kterých dělník se zavazuje sebou dodatí látku, jevíly se co smlouvy tržbové, zákon stanoví pouze, že takové smlouvy o službu mají býti podrobeny poplatku, jak smlouvy tržbové. (Spr. nář. spr. s. ze dne 31. července 1877 č. 983. Budv. I. 112.)

³⁾ Nář. spr. s. ze dne 6. července 1878 č. 1063; a ze dne 31. května 1881 č. 951. (Budv. II. 298, V. 1112.)

⁴⁾ Pozn. 1. ku změně pol. saz. ^{95/05} z r. 1862.

⁵⁾ Změn. pol. saz. ^{80/41} b; pak změně pol. saz. ^{95/05} A a) z r. 1862.

skály II. (§ 53.), poněvadž nejsou zde splněny v předcházejícím § 39., odst. 1—4. uvedené podmínky, jmenovitě povaha práce trvalé, práce se opetující. S podobnými smlouvami setkáváme se při zadávání rozličných staveb na př. železnic, domů atd.⁶⁾

O směnných smlouvách, jejichž předmětem jsou cenné papíry v. § 125., odst. 7.

§ 41.

3. Postoupení.

Úplatná postoupení (cessi) jiných práv než pohledávek (pohledávání dluhů) a akcií, jeví-li se býti dle své pravé povahy koupí a prodejem (§ 59.). Postoupení ta jsou pak co do poplatků vůbec na roveň postavena úplatným koupím neb směnám věcí movitých.¹⁾

Základy poplatku jsou dány vyšetřenou hodnotou práv postoupených.²⁾

§ 42.

4. Zřeknutí se práv.

Zřeknutí se práv za úplatek, jde-li o věci movité.*) Srv. též: Zřeknutí se práv co možný předmět poplatku dle skály II. (§ 65).

Umluveným úplatkem jest sebou dán základ pro vyměření poplatku.

§ 43.

5. Koupě věci nadějně.

Koupě věci nadějně, je-li movitá, kterým jsou na roveň postaveny smlouvy o doživotní důchod, nabývá-li se důchodu za věc movitou.^{1) 2)}

⁶⁾ Srv. rozh. mín. řm. ze dne 12. července 1863 č. 36.224. (Pril. p. Hal. s. 26, str. 101; p. Krak. č. 16; p. Dalm. č. 18, str. 121.)

¹⁾ Změn. pol. saz. $\frac{52}{321}$ 2. g) z r. 1862.

²⁾ Změn. pol. saz. $\frac{52}{321}$ 2. g) a pozn. 1. ku změně pol. $\frac{95}{65}$ z r. 1862.

^{*}) Změn. pol. saz. $\frac{10}{101}$ lit. m) z r. 1862.

¹⁾ Změn. pol. saz. $\frac{49}{57}$ C. a); a G) z r. 1862.

Smlouvám o doživotní důchod co do poplatku byly na roven postaveny za opatrovací smlouvy, jimiž se kdo zavazuje poskytovat některé osobě výživu po čas jejího života za určitou sumu kapitálu.^{3) 4) 5)}

Smlouvy alimentace a úpisy důchodů, které sluší též číťati ke smlouvám opatrovacím, jdou svou zvláštní cestou (v. § 57.).

Smlouvy o pojištění výslužného (v. § 53.).

Základem pro vyměření poplatku jest při koupí věci naldějně umluvená cena trhová a při doživotním důchodu hodnota věci dané.⁶⁾

³⁾ Podíly horní (kukusy) jsou článkem 140 horn. zák. z r. 1864 prohlášený za věci movité, pročez listiny o úplatných převodech kukusů spadají pod škálu III. (Nař. mín. fin. ze dne 12. června 1863 č. 26.401. — Vest. mín. fin. č. 29, str. 199). Jiné podíly horního jmění, jež nejsou kukusy, jsou jak toto samo věci nemovitou a proto převody jejich předmětem poplatku procentového. (Rozh. mín. fin. ze dne 17. června 1862 č. 21.193. — Příl. p. Štyr. č. 24, str. 89. — Srv. též rozh. spr. s. ze dne 14. října 1879 č. 1989. Budw. III. 586.)

Vklady kukusů do knih horních v § 78, odst. 1.

³⁾ Pol. saz. ^{42/107} popl. zák.

⁴⁾ Smlouvy uzavřené erárem se soukromíky o odvolování k řízení státních knih opatrování jeví se býti též smlouvami opatrovacími a mají co takové podrobeny býti poplatku dle škály III. a to z trojnásobného obnosu ročního plnění (dávky) a z hodnoty koně. Za hodnotu koně nemá však býti vzata odhadní cena, jaká při uzavření smlouvy byla zjištěna, nýbrž částka, jakou by příjemce koně musil eráru nahraditi, kdyby o koně přišel.

Při vyměření poplatku nemá býti přiblíženo k tomu, že příjemci koně zřejmě snad uděleno bylo právo dle své vůle vybrati skočné a hříběče (Sprung- u. Fohlentaxe). (Rozh. mín. fin. ze dne 21. srpna 1879 č. 19.789. Příl. p. Čechy č. 16, str. 49; p. Mor. č. 12, str. 47; pro Hor. Rak. č. 7, str. 29; pro Kor. č. 18, str. 113.)

⁵⁾ Zmíněně zde za opatrovací smlouvy, jimiž se přislíbujc doživotní výživa za určitý kapitál, sluší lišiti od smluv v témž směru uzavřených s opatrovatelnou společenskou neb s osobou jednotlivou, kde slíbujc se výživa po případě též doživotní za určitý roční plat. V přelíně poplatnosti smluv posledních a sice s opatrovatelnými společenskými v. § 56. c) a osobami jednotlivými v. násl. § 44.

⁶⁾ Změn. pol. saz. ^{95/03} A. n); 97 A. n) z r. 1862.

§ 44.

6. Smlouvy dodavací.

Smlouvy dodavací, t. j. smlouvy, kterými se převzme povinnost dodávati komu věci neb práci za cenu ujednanou.¹⁾

Poplatnost dodavací smlouvy odůvodňuje tedy pouze písemné přijetí nabídky a nikoli pouhé přijetí závdavku.²⁾

Smlouvám dodavacím jsou na roveň postaveny smlouvy opatrovací, t. j. smlouvy, jimiž kdo za občasný či periodický plat na se bere povinnost pečovati o výživu neb opatrování osoby některé, nebo jimiž se kdo zavazuje dodávati určité věci pro výživu potřebné, na př. stravování.^{3) 4)}

Základem poplatku při smlouvách dodavacích jest hodnota či cena dodávky. Jest-li objem dodávky udán pouze dle míry největší aneb pouze dle míry nejnižší s dodatkem, že možno dodávku zmírniti neb zvětšiti, buďž za základ vzata hodnota shodující se v případě prvním s největším a v případě druhém s nejmenším množstvím dodávky.

Byla-li by uzavřena smlouva dodavací na dobu neurčitou, avšak s ustanovením potřebného množství pro určité období buďž dle pravidla pro určování hodnoty konání se opětujiícího za základ vzata hodnota dodávky tříleté. Byla-li doba, pro kterou dodávání trvati má, určena, nehledí se ku všeobecným ustanovením pro určování hodnoty konání po delší dobu jak 10 let se opětujiícího (§ 21., odst. 2.), nýbrž ku veškerému množství dodávky vyšetřenému za celou dobu, po kterou trvati má smlouva dodavací (§ 22.).^{5) 6)}

1) Pol. saz. 10/00 popl. zák.

2) Srv. níl. spr. s. ze dne 9. března 1880 č. 456. (Budw. IV. 721).

3) Pol. saz. 42/007 popl. zák.

4) Poskytování výživy doživotní za určitý kapitál v předcházející § 43.

5) Pozn. ku změn. pol. saz. 10/00 z r. 1862. Srv. též níl. spr. soudu ze dne 4. listopadu 1879 č. 2131; ze dne 16. března 1880 č. 504; a ze dne 14. června 1881 č. 1049. (Budw. III. 605; IV. 729; V. 1123.)

6) By odvarovány byly nároky na vrácení přeplacených poplatků z tačkových smluv, při kterých v době jejich uzavření nelze určitě stanoviti hodnotu umluveného konání, bylo ministeriem vojenství v dorozumění s ministeriem financí nařizováno, že při podobných dodavacích smlouvách s vojenským erárem uzavřených má býti učiněno za dost povinnosti poplatkové tím způsobem, že

Že obdržecí potvrzení (kvitance) na příjem za dodávku na základě dodavacích smluv poplatku dle škály III. podrobených jest zvláštním předmětem poplatku dle škály II., nebude potřebsi zvlášť dokládati.⁷⁾)

§ 45.

7. Sázký.

Sázky, co smlouvy odváznou či smlouvy o věc nejistou t. j. smlouvy, kterýmiž se slibí a přijme naděje prospěchu ještě nejistého.¹⁾)

při jednotlivých platech, které na základě podobné smlouvy vyplácejí se kontrahentům z pokladny erární, vyžaduje se dle vyplacených částek současně poplatek ze smlouvy (dle škály III.) a poplatek kvitací (dle škály II.), který při vydatí kvitance způsobem obyčejným zapraven býti má. (Naf. mín. fin. ze dne 7. června 1861 č. 2505; naf. mín. fin. ze dne 15. června 1861 č. 30421. — Věst. mín. fin. č. 28, str. 157.)

Téhož způsobu zapravovali poplatek ze smlouvy lze bezzávadně užíti též při smlouvách o odebrání odpadků a nepotřebných věcí (Naf. mín. fin. ze dne 12. dubna 1862 č. 17488. — Věst. mín. fin. č. 17, str. 102) a pak při nájemních smlouvách, jaké s erárem vojenským bývají uzavírány. (Rozh. mín. fin. ze dne 8. dubna 1866 č. 2498. Příl. p. Styr. č. 12, str. 52; p. Kor. č. 7, str. 18.)

⁷⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 24. února 1863 č. 7600. (Příl. p. Hal. č. 9, str. 30; p. Krak. č. 7; p. Dahn. č. 6, str. 47; a výn. mín. fin. ze dne 15. června 1864 č. 19372. (Příl. p. Styr. č. 46, str. 205.)

⁸⁾ Smlouvy uzavřené mezi politickými úřady a jednotlivci o tom, že třeba po určitou dobu a za určitou cenu budou zásobovati obyvatelstvo a vojáky toho kterého místa masem, nejsou dle své povahy smlouvami dodavacími, nýbrž pouze smlouvy o výhradném právu na porážení dobytka a po případě prodeje masa; smlouvy tohoto a podobných druhů lze podrobiti poplatku škálovému (Škála II.) dle náhrady, jaká smud byla za přenechání řezného práva smlouvena, aneb poplatku stálému (50 kr. z archu) co ze smluv o věc necenné tehou. (Srv. rozh. mín. fin. ze dne 28. ledna 1862 č. 65040. (Příl. p. Hal. č. 6, str. 21.; p. Krak. č. 5, str. 13.)

¹⁾ V době novější utvořují se po různu spolky výherní pro zakupování losů, ze kterých lze dle stanov vystoupiti, ano do kterých lze přijímati členy i po utvoření se spolku. Poslední jeví se býti prodejem podílu naděje na výhru a, není-li ve stanovách spolkových již vysloveno ustanovení, že převody společenských podílů mezi živými nebo v případě smrti jakož i listiny spolku vydané o prodeji podílu členu nově přistoupivšímu mají býti podrobeny poplatku, lze podobně převody míti za nedovolené prodeje podílu na naději na výhru, jaké spolek nabyl. By ve směru tomto nebyl erár zkracován.

Základem pro vyměření poplatku jest vsazená hodnota a jsou-li vsazené hodnoty rozličné, tedy sázka vyšší.²⁾

Sázky co předměty poplatku dle škály II. v. § 56. a poplatku procentového v. § 81.

Kdy poplatek tento má býti placen v. § 162.

§ 46.

8. Dlužní úpisy au porteur.

Dlužní úpisy, svědčeli tomu, kdo je donese na dobu neurčitou neb na dobu delší 10 let.¹⁾

Zní-li podobný dlužní úpis na dobu určitou kratší 10 let, má zůstatí předmětem poplatku dle škály II. V případě prodloužení doby té budiž poplatek podle škály III. doplněn.²⁾ ³⁾

Při podobných dlužních úpisech jest základem poplatku hodnota věci zapůjčené. Učini-li se zápůjčka vydáním dílčích úpisů dlužních, budiž zapraven poplatek sumou, jaká vychází,

jest na zřeteli míti úřadům, jimž jest povoliti utvoření se spolku. (Srv. rozh. min. fin. ze dne 20. července 1865 č. 3030. — Příl. pro Kraj. č. 6, str. 27 z r. 1879; dto. ze dne 21. října 1865 č. 4682. Příl. p. Štyr. č. 42, str. 158; p. Kraj. č. 1, str. 4 z r. 1866.)

²⁾ Převede-li se na základě sázky vlastnictví nebo služebnost práva užívacího nebo práva poživacího k věci nemovité, budiž dle pravidel všeobecných podrobena listina právní stálému poplatku 50 kr. z archu, právní jednání však poplatku procentovému, jak předepsán jest pro převody věcí nemovitých neb služebností dotčených.

Sluší-li pokládati sázku dle civilního práva za darování, budiž podrobena poplatku jako jiná darování. (Zák. ze dne 31. března 1890, § 6. ř. z. č. 53.)

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{73/30} 2. a) z r. 1862.

²⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 8. lit. b) (ř. z. č. 20).

³⁾ Zda-li prodloužením (prolongací) takovým celková doba, na kterou dlužní úpisy zní, obnáší více než 10 let či nic, zdá se dle zákona býti úplně lhostejno, poněvadž žádá pro dovršení poplatku dle škály III. pouze prodloužení prvotní doby, na kterou úpisy dlužní byly vydány. — Ministerium financí vyslovilo však a přivedlo k platnosti náhled či výklad liberálnější, dle kterého prolongace platnosti podobných dlužních úpisů v mezích doby 10 let nemá vyžadovati dovršení poplatku dle škály III. (Srv. rozh. min. fin. ze dne 23. března 1882 č. 4230. Příl. p. Dol. Rak. č. 2, str. 4; p. Horn. Rak. č. 15, str. 85; p. Korut. č. 11, str. 103.)

řítá-li se poplatek za každý díleč úpis dlužní či za každou část dluhu zvláště.¹⁾

§ 47.

Cenné papíry cizozemské.

Za předměty poplatku dle skály III. byly též prohlášeny cenné papíry cizozemské a to: akcie, podílné listy akciové, dlužní úpisy s prémie (pokud podle §§ 311. a 378. v. z. o. v zemích rakouských vůbec jsou předmětem obchodu), renty a díleč dlužní úpisy cizozemských států, korporací, akciových společností nebo průmyslových podniků nebo prozatímné listy o splátkách na takové cenné papíry, když v zemích zdejších mají v oběh býti dány, když totiž mají býti zde prodány, zeizeny, ku prodeji nabízeny, zastaveny, nebo když na jejich základě předsevzata býti mají jiná závazná jednání právní.^{1) 2) 3)}

Tato povinnost poplatková jest proto sebou již odůvodněna odevzdáním některého cizozemského cenného papíru k uschování a správě, čímž ovšem nemá býti rozuměno pouhé uschování se závazkem, usříhovati a vkladateli k dispozici dávatí kupony k cennému papíru patřící a po dobu uschovací nahlížeti v tažební a slo-

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{73/III} 2. z r. 1862; pak zák. ze dne 10. července 1865 art. IV. b) (ř. z. č. 55).

²⁾ Zák. ze dne 28. března 1889 § 5. (ř. z. č. 32); zák. ze dne 18. září 1892 § 1. (ř. z. č. 171).

³⁾ Z takových cizozemských cenných papírů, které byly vydány dříve, nežli nabyly platnosti zákonem ze dne 18. září 1892 (ř. z. č. 171) a které byly předloženy v 90 dnech po tomto čase některému z úřadů k úřednímu přeskoukání zmocněných, měl býti placen pak prvý poplatek 25 kr. z každého kusu. (Zák. ze dne 18. září 1892 § 4. ř. z. č. 171.) Při tak zvaných „kusech kumulativních“ měl tento stálý poplatek 25 kr. zůstatí nezměněn i když by obsahovaly více jednotlivých kusů. (Srv. rozh. min. fin. ze dne 20. února 1893 č. 4101. — Příl. p. Dol. Rak. č. 4, str. 7; p. Hor. Rak. č. 3, str. 15; p. Štyr. č. 2, str. 7; pro Kor. č. 3, str. 15; p. Kraj. č. 3, str. 12; p. Přím. č. 5, str. 25; p. Tyr. č. 2, str. 20; p. Čechy č. 16, str. 14; p. Mor. č. 8, str. 32; pro Slez. č. 2, str. 6; p. Hal. č. 14, str. 98; pro Buk. č. 2, str. 9; pro Dalm. č. 4, str. 11.)

³⁾ Převody naznačených zde papírů v případě smrti nelze mítí za převody zákonem přesně naznačené a proto také ne za předměty poplatku zde stanoveného. (Rozh. min. fin. ze dne 7. října 1894 č. 36727. Příl. k věst. min. fin. č. 10, str. 58.)

sovací seznamy, jakož i ve vyhlášky o výpovědi neb o konverzi cenných papírů.⁴⁾

Pouhé uschování takových papírů není uschováním a správou, pročež nebude též odůvodněn poplatek uložením těchto papírů do deposita soudního.⁵⁾

V příčině způsobu zapravíli poplatek tento v. § 139. a v příčině hodnoty eo základu pro vyměření poplatku v. § 23.

Poplatek tento jest poplatkem z listiny, který ovšem jenom jednou má býti placen, což ale nijak nevyhovuje povinnosti zapravíli poplatek nový z „obnovených listin“ eo druhého exempláře, když by cizozemské cenné papíry po vypršení a oddělení veškerých kuponů zpět byly vzaty a vyměněny za nové listiny s další serií kuponů opatřené.⁶⁾

Cizozemské akciové společnosti a komanditní společnosti na akcie, které připustí se ku provozování obchodu v zemích zdejších, mají vedle zmíněného poplatku dle škály III. ještě dále bezprostředně zapravíli z toho dílu svého kapitálu v akciích a obligacích, který obmyslejí věnovati tomuto obchodu⁷⁾ poplatek dle škály II. dříve, než-li v zemích zdejších s provozováním obchodu započnou.⁸⁾

Podobně cizozemským akciovým společnostem a komanditním společnostem na akcie, pak cizozemským korporacím a jednotlivým osobám, které obmyslejí vymoci si, by akcie neb podílové listy akciové neb díle úpisů dlužní uiní vydané byly zaznamenávány na některé tuzemské burse, uložena jest povinnost před udělením tohoto povolení kromě zmíněného poplatku dle škály III. zapravíli bezprostředně ještě poplatek dle škály II. z toho dílu

⁴⁾ Nač. mín. fin. ze dne 17. listopadu 1892 § 2. (ř. z. č. 224.)

⁵⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 7. října 1894 č. 36727. (Příl. ke věst. mín. fin. č. 10, str. 58.)

⁶⁾ Rozh. mín. fin. ze dne 10. dubna 1893 č. 1654. (Příl. p. Doln. Rak. č. 6, str. 11; p. Hór. Rak. č. 5, str. 31; p. Štyr. č. 4, str. 17; p. Korut. č. 4, str. 20; p. Kraj. č. 7, str. 32; p. Přím. č. 8, str. 43; p. Tyr. č. 4, str. 28; pro Čechy č. 29, str. 26; p. Mor. č. 13, str. 53; p. Slez. č. 3, str. 13; p. Hal. č. 14, str. 99; p. Buk. č. 5, str. 20.)

⁷⁾ Zda-li kapitál ten jeví se býti kapitálem obežným neb kapitálem stálým v nemovitostech podniku uloženým, je lhostejno. (Srv. rozh. spr. s. ze dne 2. prosince 1893 č. 4099. Budw. XVII. č. 7559.)

⁸⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 5. (ř. z. č. 171.)

akciového neb obligačního kapitálu, který v zemích zdejších dále se do obchodu.

Tento poplatek dle škály II. vedle poplatku dle škály III. má býti pouze jednou placen, protože nemají žádný další poplatek platiti cizozemské akciové společnosti a komanditní společnosti na akcie za povolené zaznamenávání jejich akcii na zdejších burzách, když poplatek dle škály II. byly již zapravily proto, že věnovaly též kapitál obchodu v zemích zdejších aneb naopak když by za povolené zaznamenávání na zdejších burzách též společnosti byly již poplatek dle škály II. zapravily, nemá od nich žádný poplatek dále býti požadován, když by tentýž kapitál měl býti dodatečně věnován obchodu v zemích zdejších.⁹⁾

Obnos kapitálu, z něhož v těchto případech poplatek má býti vyměřen, ustanoví ministr financí, přihlížeje při tom k těm kterým okolnostem.^{10) 11)}

Uvedené ustanovení v příčině placení poplatku dle škály III. a dle škály II. z cenných papírů cizozemských, vztahují se obdobně též ku pozdějším splátkám na částečné splacené cenné papíry a ku pozdějším vydáním takovéhoto papírů.¹²⁾

§ 48.

9. Smlouvy akciových společností.

Společenské smlouvy akciových společností a komanditních společností na akcie, když

a) berou se za svým prospěchem a užtkem — (za jaký se však uložení kapitálu bez úroků nepovažuje), — když

⁹⁾ § 6. tamtéž.

¹⁰⁾ § 7. tamtéž.

¹¹⁾ Jmenované společnosti, korporace a jednotlivci, co mají býti připuštěni ku provozování obchodu v zemích zdejších neb co obmýšlejí vymoci si, by vydané nimi cenné papíry na některé zdejší burse byly zaznamenávány, jsou povinny a finančního ministeria nekolkovaným podáním věcně oznámiti výši svého akciového a obligačního kapitálu, jakož omu část tohoto kapitálu, kterou věnovali obmýšlejí obchodu zdejšímu. K žádosti buďtež přiloženy všechny pomůcky, jichž třeba k tomu, by na jisto postaveny byly základy pro vyměření poplatku (stanovy, rozvahy, protokoly o konaných valných hromadách a pod.). (Nař. mín. fin. ze dne 17. listopadu 1892 § 11—13. ř. z. č. 224.)

¹²⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 10. (ř. z. č. 171.). — Nař. mín. fin. ze dne 17. listopadu 1892 § 5. (ř. z. č. 224.)

b) byly uzavřeny na dobu delší 10 let a když

c) při společnostech akciových svědčí akcie tomu, kdo je donese.

Při společnostech komanditních na akcie jest povinnost, platiti dle škály III. obmezena na komanditisty. Vklady ostatních společníků spadají pod škálu II.¹⁾

Při společnostech akciových závisí poplatnost smlouvy společenské na podmínce, že společnost skutečně se ustavila; po splnění této podmínky nelze více co měniti na základech vyměření poplatku, jak při ustavení se společností byly dány, leda že by nálezem soudním bylo prokázáno, že akt ustavení resp. smlouva společenská již zrvpochátku byly neplatny. Proto nemá redukce kapitálu akciového po ustavení se společností akciové žádného vlivu na poplatek předepsaný dle stavu věci, jaký byl v době ustavení se společností, i kdyžby skutečně byly akcie vydány pouze v objemu kapitálu redukovaného.²⁾

Že vydání tak zvaných složených akcií (na místě většího počtu akcií devalvovaných) jest opět novým předmětem poplatku, plyne již z uvedených zásad hlavních³⁾ a podobně se jeví změna akcií na jméno znějících v akciích svědčících tomu, kdo je donese, co novace ve smyslu §§ 1376—1378. v. z. o. a proto co zvláštní předmět poplatku.⁴⁾

Nejsou-li smluvenými vklady věci movité, nýbrž věci nemovité, má v příčině těchto místo poplatek procentový.

Za podmínku poplatnosti dle škály III. bylo sebou vysloveno trvání smlouvy převyšující dobu 10 let.

Není-li doba trvání v statutu zřejmě určena, spadají dotyčné akcie svědčící tomu, kdo je donese, hledíc k § 1. předběžných připomenutí k sazbě (§ 8.) a k analogii § 8. zák. ze dne 29. února 1864 (§ 46.) pod škálu III.⁵⁾

¹⁾ Změn. pol. suz. ^{III/155} B. 2. a) b) z r. 1862; pozn. 1. k téže pol.; a zák. ze dne 10. července 1865 art. IV. (ř. z. č. 55).

²⁾ Zák. ze dne 13. prosince 1862, § 5. (ř. z. č. 89). Srv. též níl. spr. s. ze dne 10. března 1877 č. 316. (Budv. I. 53.)

³⁾ Srv. níl. spr. s. ze dne 2. prosince 1879 č. 2339. (Budv. III. 631.)

⁴⁾ Srv. níl. spr. s. ze dne 18. července 1878 č. 1171. (Budv. II. 306.)

⁵⁾ Rozh. min. lln. ze dne 3. října 1871 č. 29.859. (Přil. p. Čechy č. 19, str. 66; p. Mor. č. 15, str. 60 z r. 1874; p. Hor. Rak. č. 2, str. 5 z r. 1872; p. Hal. č. 4, str. 25 z r. 1875; p. Kor. č. 17, str. 43 z r. 1874; p. Dalm. č. 2, str. 6 z r. 1876.)

Při společných akciových není právým předmětem poplatku statut, nýbrž opravňovací listina jednoho každého akcionáře (akcie, prozatímné listy ap.) a proto nelze předepisovati poplatek ze společenské smlouvy při soudním protokolování statutu akciové společnosti cizozemské. Jinak ovšem se má věc a poplatnost smlouvy jest odůvodněna, když cizozemskou společnost, jež není společností akciovou, nechá v zemích zdejších protokolovati obyčejnou smlouvu společenskou.⁶⁾ 7)

Dle zásad uvedených o akciových společnostech má býti též naloženo s listinami, které při zřízení těžiřtva vydají se v příčině kusů, t. j. podílů na jmění těžiřtva ve smyslu horního zákona ze dne 23. května 1854.⁸⁾ Viz též předcházející odst. 5. „koupě věci nadějně“ (§ 43.).

Základ poplatku tvoří umluvené (a nikoli pouze splacené) vklady⁹⁾. Úplné neb částečné nezaplacení vkladů neb jejich částí, nemožnost realizovati požadavky proti subskribentům a p. neposkytují tedy nároku na úplné neb částečné odepsání poplatku.¹⁰⁾

Za umluvený vklad považuje se částka, jaká má býti na akcie zaplacená od osob subskribujících, i když by tato převyšovala nominální obnos akcie, jen když celá částka jest určena k dobrému společnosti a když přejde v její vlastnictví.¹¹⁾

⁶⁾ Rozh. mín. fln. ze dne 15. srpna 1874 č. 15.701. (Přil. p. Hor. Rak. č. 1, str. 6 z r. 1885; p. Kraj. č. 4, str. 13 z r. 1885; p. Kor. č. 13, str. 69 z r. 1885; p. Přím. č. 25, str. 151 z r. 1874; p. Dol. Rak. č. 7, str. 15 z r. 1874.)

⁷⁾ Neblahé následky různých nezdravých spekulací finančních byly přčinou cis. nař. ze dne 21. června 1873 (ř. z. č. 114) resp. nař. mín. ze dne 27. května 1874 Art. II. (ř. z. č. 80), kterým se finanční správa zmocnila, zcela neb částečně odepsati a po případě vrátiti poplatek z akcií těch společností, které během šesti měsíců po svém ustavení činnost svou úplně zastaví a na zrušení společnosti se usnesou. Taktéž může správa finanční v případech, kde zruší se společnost akciová tím způsobem, že sloučí se či splyne s jinou akciovou společností v jednu (fuse), v přičině nutného proto vydání nových akcií povolití zmírnění poplatku majíc při tom na zřeteli poplatek z akcií z obchodu vzatých.

⁸⁾ Nař. mín. fln. ze dne 12. června 1863 č. 26.401, posl. al. (Věst. mín. fln. č. 29, str. 199.)

⁹⁾ Změn. pol. saz. ^{31/56} a) & b) z r. 1862.

¹⁰⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 13. února 1877 č. 170; a ze dne 12. února 1878 č. 224. (Budw. I. 39; II. 210.)

¹¹⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 16. dubna 1884 č. 713. (Budw. VIII. 2090.)

Pro zapravení poplatku byla akciovým společenstvem a komanditním společenstvem na akcie povolena výhoda, že mohou zapraviti poplatek z akcií po částkách, jak vycházejí ze řádných splátek v době jejich splatnosti a pak bez poplatku vydati listiny na činěné splátky částečně.

Byla-li jenom jedna splátka žádána a bylo-li placení dalších částek ponecháno na vůli, buďž zapraven poplatek z akcií, na něž byla složena větší částka, nežli jaká byla žádána, do 14 dní po uplynutí lhůty pro složení splátek určené.¹²⁾

Ustanovení toto má býti pro zmíněné společnosti výhodou a když by se ve skutečnosti placení poplatku dle tohoto ustanovení nejevilo být výhodou, není společnosti nijak bráněno zapraviti poplatek z akcií dle všeobecných ustanovení zákonných.¹³⁾

Smlouvy společenenské podrobené poplatku dle škály I. v. §§ 34., 35. a dle škály II. v. § 55.

¹²⁾ Zák. ze dne 10. července 1865. Art. IV. (ř. z. č. 55).

¹³⁾ Poplatek lze tedy dle vůle poplatníkovy zapraviti buď dle pol. saz. $\frac{11}{55}$ zák. ze dne 13. prosince 1862 aneb dle uvedeného zákona ze dne 10. července 1865.

Když by na př. mělo býti vytláno 10.000 kusů akcií (prozatímých listů, odběratelů listů) au porteur p. 200 zl., na kteréž by mělo býti splaceno hned 40% a v dalších 3 lhůtách po 20%, -- musilo by býti na poplatku zaplaceno :

a) když vysloví se, že bude placeno dle poplatkového zákona :

Z 10.000 kusů akcií atd. à 200 zl. dle škály III. à 1 zl. 25 kr. dohromady po jednou 12.500 zl. a pak-li by se příjem jednotlivých splátek zvlášť potvrzoval, sluší dle jednotlivých splátek platiti ještě poplatek z jednotlivých obdržecích potvrzení dle škály II. (32 + 13 + 13 + 13 = 71 kr.). Když by akcie byly splaceny z plna pojednou aneb když by se na jednotlivé splátky žádná nedávala obdržecí potvrzení, odpadá placení poplatku dle škály II.

b) když vysloví se, že bude placeno podle zákona ze dne 10. července 1865 :

Z 10.000 akcií à 200 zl. dle škály III. a dle jednotlivých splátek, tedy 63 + 32 + 32 + 32 = 1 zl. 59 kr. Poplatek z obdržecích potvrzení dle škály II. odpadá.

Pak-li by ohlášeno bylo zapravení poplatku dle zák. ze dne 10. července 1865 nelze pak později platiti dle poplatkového zákona.

Který způsob zapravování poplatku měl by býti volen, který způsob jeví se býti pro poplatníka prospěšnějším, jest věcí nejjednodušší kalkulace.

Když by na př. mělo býti splaceno na akcie à 50 zl. při první splátce 2 zl. a při dalších 32 splátkách po 1 zl. 50 kr., obnášel by poplatek dle zák. ze dne 10. července 1865 z každé jednotlivé splátky 7 kr. a z veškerých 33 splátek tedy 2 zl. 31 kr., kdežto poplatek dle pol. saz. $\frac{11}{55}$ zák. z r. 1862 z celé akcie à 50 zl. 32 kr. a z prvního obdržecího potvrzení 7 kr., dohromady pouze 39 kr., poně-

Předměty poplatků dle škály II.

§ 49.

Veskerý právní listiny, jež jsou dle uvedené hlavní zásady vůbec předmětem poplatku škálového a nejsou zřejmě přikázány škále I. neb III., připadají veskrz škále II.)*

Nejhlavnější a sebou nejčastěji objevující se právní jednání a listiny sem náležející buďtež zde uvedeny.

§ 50.

1. Smlouvy svatební.

Svatebními smlouvami nazýváme smlouvy uzavřené o jmění vzhledem k zamýšlenému aneb i uzavřenému již sňatku manželskému.

Předmětem těchto smluv jest obzvláště porizení věna, výbavy a obvěnění, pak ujednání společenství statků a smlouva dědická.

Pro výměru poplatku jest základem hodnota věna neb hodnota jmění daného do společenství statků mezi živými (§ 1233. obč. zák.)¹⁾, a to hodnota celého jmění bez rozdílu, zda-li bylo toto dáno do společenství statků od jednoho či od obou snoubenců neb manželů.²⁾

Na práva, jež mají nabyti platnosti teprve v případě smrti jednoho neb druhého manžela, nebere se mimo zapravení stálého poplatku (1 zl. co ze smlouvy dědické, v. § 112.) při vyměrování poplatku ze smluv svatebních žádný ohled, poněvadž sluší zapravovati z nich poplatek teprv při nápadu dědiectví.

Poplatnost věna a řečeného jmění dle škály II. předpokládá však:

važ by zde placení poplatku dle škály II. z dalších obdržecíh potvrzení vůbec odpadlo proto, že potvrzení na částky po 2 zl. jsou bez výminky od poplatku osvobozeny. (Srv. rozl. min. řn. ze dne 9. prosince 1871 č. 34.899. Příl. p. Mor. č. 7, str. 29 z r. 1874; p. Dahm. č. 32, str. 101 z r. 1874) — Lagler: str. 6—21.

*) Změn. pol. saz. ¹⁰/₁₀₁ lit. n. z r. 1862.

¹⁾ Pol. saz. ³³/₄₂ a pozn. k téže pol. pop. zák.

²⁾ Srv. rozl. min. řn. ze dne 16. září 1875 č. 25.421. (Příl. p. Čechy č. 17, str. 71; p. Kor. č. 16, str. 35; p. Mor. č. 6, str. 30 z r. 1876.)

1. že věno neb jmění do společenství statků dané bylo již vlastním jměním snoubenců neb novomanželů, a pak

2. že splněna jest podmínka, která poplatek škálový vůbec umožňuje, že jde totiž o jmění movité;

3. že o smlouvě byla zdělána listina³⁾, a

4. že jde skutečně o věno.

Ad 1. Při smlouvách svatebních, ve kterých se nenakládá pouze vlastním jměním snoubenců neb manželů, nýbrž kde poskytuje věno, obvěnění neb výbavu osoba třetí ze svého jmění, sluší oba tyto případy přesně rozeznávati, poněvadž povinnost, platiti poplatek dle škály II. ze smluv svatebních vztahuje se pouze ku právům, jaká sobě snoubenci neb novomanželé vzájemně dali a nikoliv k povinnostem, jaké v příčině věna, obvěnění atd. na se vzaly osoby třetí.

V případech, kde jde o osoby třetí, sluší dále míti na zřeteli zdali dotyčnými osobami třetími jsou rodiče snoubenců neb osoby jiné. Bylo-li věno dáno osobou jinou, jež k tomu zákonem není povinna, budiž z tohoto bezúplatného převodu jmění placen poplatek, jaký z převodů bezúplatných jest předepsán (v. § 69.).⁴⁾ Dala-li věno osoba k tomu zákonem povinná, nelze ovšem považovati takový převod za darování, avšak sluší jej míti za splátku na to, na co dědičím nepominutelným přísluší právo zákonné; a možno jej rovným míti převodu jmění v případě smrti, a co z takového sluší též platiti poplatek procentový (§§ 69., 71.).⁵⁾ Rozumní se samo sebou, že k podobným

³⁾ Srv. rozh. min. fin. ze dne 12. září 1857 č. 23,524. (Pril. p. Styr. č. 34, str. 141; p. Rak. č. 29, str. 63.)

⁴⁾ Poskytnutí věna osobou třetí pouze na dobu trvání manželství, po které době věno opět má býti vráceno tomu, jenž je poskytnul, nelze míti za darování věna a zde by bylo lze přihlížeti při vyměření poplatku pouze k bezúplatnému přenechání práva, užívání kapitál či věno poskytnuté, jehož hodnota dle všeobecných pravidel musila by býti na jisto postavena. (§§ 18. a násl.)

⁵⁾ Kdyby mu př. dle svatební smlouvy nevěsta do společenství statků věnem přinesla:

a) vlastní jmění 2000 zl.,

b) částku v hotovosti, rodičema jí danou 5000 zl. a

c) částku v hotovosti cizí osobou jí darovanou 1000 zl., musil by býti vyměřen:

převodům jmění, z nichž poplatek již byl zapraven, nelze opětně přihlížeti při vyměřování poplatku z pozůstalosti dárceovy, a že může býti žádáno za odepsání aneb po případě za vrácení poplatku ze svatební smlouvy predepsaného, když by ze smlouky vůbec sešlo.⁶⁾

Obdobně jest se zachovati při vojenských jistotách svatebních, když o ně bylo postaráno ve smlouvách svatebních. Podobné vojenské jistoty svatební mohou totiž dány býti ze jmění těchž osob ženských, jejichž výživa v případě ovdovění a po dobu trvání tohoto pojištěno býti má, aneb ze jmění osob jiných. V případech prých nejví se dotýká listina věnovací listinou, kterou by docílen byl, neb docílen býti měl převod jmění aneb upevnění práva, poněvadž majitelka zrekne se pouze práva volného nakládání k tomu konci, aby splnila podmínku uloženou jí z veřejných ohledů v příčině uzavření smlouvy s osobou vojenskou a poněvadž zřízení záslavy pro zachování vlastních práv samo v sobě chovalo by odpor. Věnovací listina jest v těchto případech proto podrobena pouze poplatku stálému 50 kr. (§ 110.).

Z téhož důvodu nemůže uložení podobné listiny věnovací do knih veřejných považováno býti za předmět poplatku ($\frac{1}{2}\%$), poněvadž tím vkladem žádná poplatná osoba nenabude práva věcného.

Byla-li jistota svatební dána osobou třetí, obsahuje dotyčné právní jednání sebou převod jmění, poněvadž osoba, pro

1. poplatek dle skály II. z částky 2000 zl.

2. Mimo to poplatek procentový.

a) z částky 5000 zl. (rodičema poskytnuté), 1% s 25% pfr.;

b) z 1000 zl. (osobou cizí daných) 8% s 25% pfr. a konečně

3. poplatek stálý 1 zl., když by obsahovala smlouva též ustanovení pro případ smrti. (§ 112.) Po případě, že by ženichem neb manželem přislíbená práva, která mají nabýti platnosti teprve v případě smrti, byla vložena k cíli jejich pojištění do knih veřejných, tudíž ze vkladu tohoto placen poplatek procentový a sice při vstupu budoucího práva na spoluvlastnictví neb práva požívání $1\frac{1}{2}\%$ (mimo 25% přírůžku) z polovice hodnoty nemovitosti aneb z vyšetřené hodnoty práva požívání a $\frac{1}{2}\%$ (mimo 25% pfr.) z vyšetřené hodnoty platu vdovského neb výměnku (§ 78.) Co do způsobu zjištění hodnoty nemovitosti a práv dalších v. §§ 18.—26. (Srv. rozl. min. fin. ze dne 31. srpna 1860 č. 41.733. Prhl. p. Štyr. č. 33, str. 104; dle ze dne 8. února 1893 č. 45.392. Prhl. p. Přim. č. 6, str. 29; p. Dol. Rak. č. 3, str. 5.)

⁶⁾ Nař. min. fin. ve sroz. s min. spr. ze dne 17. srpna 1851 (č. z. č. 214).

kteřou se jistota dává, nabude tím nároku buď pouze na důchod, aneb i na kapitál důchod poskytující. Stal-li se tento převod za úplatek, buďž eo do poplatku jednáno vůbec, jak při převodech jmění za úplatek. Stal-li se však bez úplatku, mohla jistota řečená býti dána buď ženichem, neb osobou ku dáni věna dle zákona povinnou neb osobou jinou, již povinnost taková zákonem uložena není. V prvním z těchto třech případů má býti podrobena listina věnovací pouze poplatku stálému (50 kr. z archu) a poplatek z převodu jmění má býti předepsán teprv v případě smrti, pro který listinou věnovací vlastně opatření bylo učiněno; ve druhém a třetím z těchto případů buďž jednáno dle ustanovení platných pro převody jmění bez úplatku. Bylo-li o týž převod jmění již postaráno v jiné listině, ze které též sebou byl již poplatek zapraven, nemůže poplatek po druhé býti požadován. Dotyčná listina věnovací eo listina zástavní jest podrobena pouze stálému poplatku (50 kr. z archu) a v případě vtělení jejího do veřejných knih nabude osoba, pro niž jistota byla dána, zástavní právo pro svůj důchod, pročež musí za týž vklad placen býti poplatek $\frac{1}{2}\%$ mimo 25% přír. (§ 78.) 7) 8)

Zdali lze míti poskytování tak zvaného špendličného, se kterým se setkáváme ve smlouvách svatebních, za jednání bezúplatné, či úplatné, možno rozhodnouti pouze vzhledem k podmínkám dotyčných smluv svatebních. Špendličné jeví se býti příspěvkem k osobním výdajům manželky. Bylo-li vymíněno neb druhou stranou slíbeno vzhledem k věnu manželkou přinesenému, jeví se podobné konání obmezení práva, jaké na věně muži přísluší.

V případech jiných sluší považovati špendličné za smluvenou náhradu na šperky manželčiny — ve smyslu § 1257. obč. zák. za darování, — aneb pouze za náhradu na obyčejné potřeby manželky, jichž uhrazování muži náleží. K těmto momentům buďž při vyměření poplatku přihlíženo a poněvadž jest to ve všech případech povinnost, která plněna býti má po dobu živobyті osoby ku plnění

7) Nota min. fin. k min. voj. ze dne 10. srpna 1851 č. 25.969. (Felsenbrunn I. č. 197.)

8) Případně-li později bezúplatně kapitál za jistotu daný osobě, která jeho úroků již užívá, buďž za takový bezúplatný převod vyměřen poplatek procentový dle vyšetřené hodnoty kapitálu, při čemž má býti odpočten poplatek z hodnoty úroků již zapravený. (Srv. rozh. min. fin. ze dne 21. října 1862 č. 48.719. Příl. p. Rak. č. 8, str. 21.)

zavázané, budíž proto hodnota podobného koupení vyšetřena dle zásad v. § 16. popl. zák. uvedených, totiž dle desetinásobného jednoročního kenání (§ 21.)⁹⁾

ad 2. Jde-li o věci nemovité, byl-li totiž smlouvou sva-
tební ujednán převod vlastnictví neb spoluvlastnictví věci nemo-
vité, budíž tento z pravidla podroben poplatku procentovému.
(V. podrobnější ustanovení ve směru tomto v § 75.)¹⁰⁾

Převody nemovitostí mezi snoubenci nebo manžely za jinou
příčinou, než-li za příčinou uzavření neb uzavřeného již sňatku, jsou
podrobeny poplatkům dle pravidel všeobecných (§§ 67—69., 72., 73.).

ad 3. Jde-li o věc movitou, a nebyla-li zdělna o převodu,
jmění listina, není vůbec dán předmět poplatku.

ad 4. Nejde-li o věno co takové, nemá ustanovení toto místa,
nýbrž pravidla všeobecná. Z této zásady plyne, že poplatek šká-
lový za věno, necht' toto pocházelo ze jmění nevěsty, neb ze
jmění osoby jiné, vůbec odpadá, když nevěsta neb její zá-
konný zástupce vzdá se práva na vrácení věna za to,
že jí ženichem neb jeho odstupujícími rodiči prop-
ůjčeno bylo právo spoluvlastnictví k nemovitosti,
poněvadž zde nabývá věno povahy úplaty za převod spoluvlastnictví.

Všude sluší míti povzdy na zřeteli, že pol. saz. ³³/₄₃ vztahuje se
povzdy pouze k právům, jaká si snoubenci na vzájem propůjčují
a nikoliv k závazkům, jaké za příčinou porizení věna na se
vezmou osoby třetí. Proto nebude moci býti požadován poplatek
škálový vedle poplatku procentového z částky, jakou osoba třetí
nevěstě co věno daruje.¹¹⁾

Při smlouvách svaatebních, jež dle své povahy právní jsou
předmětem více poplatků stálých, budíž šetřeno zásady ve směru
tom za pravidlo uvedených (v. § 17.)¹²⁾ a vůbec sluší míti při

⁹⁾ Srv. rozh. min. fin. ze dne 10. srpna 1863 č. 26.022. (Prhl. p. Štyr
č. 21, str. 77; p. Dalm. č. 1, str. 2 ox 1864.)

¹⁰⁾ Zák. ze dne 31. března 1890, § 2. (f. z. č. 53.)

¹¹⁾ Srv. rozh. min. fin. ze dne 8. února 1893 č. 45.362. (Prhl. p. Hor. Rak.
č. 3, str. 14; p. Štyr. č. 1, str. 3; p. Korut. č. 3, str. 14; p. Kruj. č. 2, str. 6;
p. Přim. č. 6, str. 29; p. Tyr. č. 2, str. 12; p. Čechy č. 10, str. 11; p. Mor.
č. 7, str. 27; p. Slez. č. 2, str. 5; p. Hal. č. 7, str. 33; p. Buk. č. 2, str. 8;
p. Dalm. č. 5, str. 13). Srv. též nář. spr. s. ze dne 29. října 1892 č. 3231.
(Budw. XVI. 6842.)

¹²⁾ Srv. rozh. min. fin. ze dne 22. května 1865 č. 9134. (Prhl. p. Štyr.
č. 23, str. 83; p. Kor. č. 22, str. 82; p. Kruj. č. 23, str. 116.)

těchto smlouvách povždy na zřeteli zásadu hlavní, že každé právní jednání, — pokud výjimečně není od poplatku osvobozeno, — má býti zvláštním předmětem poplatku. (§§ 1., 6.)¹³⁾

§ 51.

2. Smlouvy projednací.

Sem náleží především obyčejně smlouvy projednací (o nájmu nebo pachtu), t. j. smlouvy, kterými se přenechává komu za určitou cenu na určitou dobu užívání věci nezuživatelné; smlouvy o podnájem; pak dále smlouvy o plat za dědičné užívání povrchu (smlouvy o dědičný pacht, o dědičný násed, o dědičný úrok), t. j. smlouvy, jimiž se poskytuje požitečně vlastnictví statku nějakého, k dědičnému užívání za jisté určité vybývání, smlouvy totiž, kterými se dělí vlastnictví tak, že jedné straně připadne neb zůstane dědičně podstata pozemku s užíváním jeho části spodní, a druhé straně užívání povrchu; a konečně listy lenní, t. j. smlouvy, kterými se zřizuje poměr lenní.

Základem pro vyměření poplatku jest násobné hodnoty jedno-ročního konání (pachtovného, úroku z půdy, daně lenní atd.) vyšetřené dle zásad uvedených pro určování hodnoty konání se opětního (§ 21.), ku kterémuž při smlouvách o plat za dědičné užívání povrchu a při listech lenních budíž připočtena částka jednou pro vždy placená.¹⁾

Smlouvám projednacím byly na roveň postaveny smlouvy o půjčku, jimiž se komu odevzdává k užívání věc nezuživatelná (§ 974. v. z. o.) za úplatek vymíněný.²⁾

O přísném výkladu ustanovení těchto v. § 67.

O smlouvách pachtovních, daných do protokolů dražebních v. § 101. odst. 5.

Smlouvy o půjčku poplatku stálému podrobené v. § 114. lit. f).

¹³⁾ § 4. předběž. příp. k sazbě změn. z r. 1862. — Srv. též rozh. min. fin. ze dne 30. června 1880 č. 17.123. (Příl. p. Mor. č. 8, str. 31; p. Hor. Rak. č. 7, str. 25; p. Kor. č. 12, str. 77; p. Krá. č. 2, str. 3 z r. 1881.)

¹⁾ Pol. suz. $\frac{5}{30}$, $\frac{18}{07}$, $\frac{60}{10}$, $\frac{72}{20}$ pop. zák.

²⁾ Pol. suz. $\frac{67}{08}$ pop. zák.

§ 52.

3. *Smlouvy pojišťovací.*

Ústavům pojišťovacím jest platiti:

- a) ze smlouvy pojišťovací (pojistky, police);
- b) ze všelikých platů opakujících se, jakých dle smlouvy z příčiny pojištění se jim dostává a
- c) z náhrad na pojištěné škody vyplacených, vyjma náhradu na škodu nehodou elementární způsobenou (v. § 154. lit. k).

Ústavům tímto jest tedy platiti poplatek jednak ze smlouvy (ad a) a jednak tak zvaný poplatek kvitanění (ad b) a c).

Základem pro výměru poplatku:

a) ze smlouvy jest hodnota umluveného pojistného hledie k době, na kterou se pojišťuje a k zásadám platným pro stanovení hodnoty konání se opětujícího (§ 21.);

b) z platů se opakujících, t. j. z každého umluveného zvlášť splatného obnosu pojistného (prémie) jest základem hodnota každého takového jednotlivého plnění a

c) z náhrad hodnota náhrady pojednou splatné neb hodnoty jednotlivých částek náhrady zvlášť splatných.¹⁾

Nařízením min. fin. ze dne 28. dubna 1866 č. 18.840 vydaným na základě nejv. zmocnění ze dne 20. dubna 1866²⁾ bylo společností pojišťovacím na vůli dáno, zapravovati poplatek ze smlouvy pojišťovací dle způsobu právě uvedeného, aneb tím způsobem, že zapraví poplatek (taktéž dle škály II.) ze všech na základě těchto smluv zaplacených částek pojistného v té míře a v té době, kdy pojistné se splácí, bez veškerého ohledu na dobu trvání smlouvy.³⁾

Tímto nařízením nijak nebylo změněno ustanovení o placení poplatku z jednotlivých premií splacených (poplatku kvitančního neboli poplatku za obdržecí potvrzení), pročež při zvolení uvedeného druhého způsobu placení poplatku ze smlouvy pojišťovací sluší odváděti poplatek škálový dle jednotlivých splátek premiových dvakráte, totiž jednou ze smlouvy a po druhé za

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{40/187} F. z r. 1862.

²⁾ Věst. min. fin. č. 19, str. 107 z r. 1866.

³⁾ Uved. nař. min. fin. ze dne 28. dubna 1866 č. 18.840 § 1. (Věst. min. fin. č. 19, str. 107.)

obdržeci potvrzení.⁴⁾ Výjimka by mohla míti místo pouze v případech, když při uzavření smlouvy pojišťovací zapraví pojištěný první splátku premií, který příjem ve smlouvě samé sebou se potvrdí a kterých potvrzení jest poplatku prosto (§ 6.).⁵⁾

Společnosti pojišťovací, které chtěly neb chtějí užiti uvedeného druhého způsobu pro placení poplatku ze smluv pojišťovacích, měly neb mají učiniti ve formě žádosti oznámení o tom k zemskému úřadu finančnímu a společnost, jež tento způsob placení již zvolily, nejsou oprávněny od něho upustiti a za vrácení se ke dřívějším ustanovením žádali.⁶⁾ ⁷⁾

Co do výměry poplatku poskytuje se zvláštní výhoda pojišťovacím společnostem vzájemným a společností výhradně aneb z části dopravu pojišťujícím, výhoda totiž, že nemají platiti poplatek škálový dle každé jednotlivé splátky premií, jak jej platiti jsou vázány veškerý jiné společnosti pojišťovací, nýbrž dle úhrnkových sum všech premií, během měsíce splacených.

Výhodné ustanovení toto má se též vztahovati k poplatkům ze smluv pojišťovacích, když k jeho zapravování jmenovanými spo-

⁴⁾ § 4. téhož nař.

⁵⁾ Srv. rozhl. min. fin. ze dne 3. dubna 1872 č. 8695. (Příl. p. Čachy č. 6, str. 21; p. Hor. Rak. č. 1, str. 2 z r. 1873, p. Přím. č. 7, str. 31.)

⁶⁾ Nař. min. fin. ze dne 28. dubna 1866 č. 18.840 §§ 5. 6. (Věst. min. fin. č. 19, str. 107.)

⁷⁾ Ve smlouvách pojišťovacích stávají se často změny buďsi v osobě, buďsi v předmětu. Změny v osobě — vyjmae případy dědictví (§§ 547. a 548. v. z. o.) — sluší míti vždy za zvláštní jednání právní, za zvláštní předmět poplatku; a při změnách v předmětu buďž rozeznáváno, zdali jde o změnu takovou, kterou co do poplatku nutno míti za jednání nové dle § 35. popl. zák. (§ 7.) čili o změny jiných druhů. V tomto smyslu budou musit býti považovány za zvláštní předměty poplatku změny doby splatnosti premií a změny premií samých, necht pak tyto byly zvýšeny neb sníženy. Proti tomu nebude lze míti za změny poplatné: přenesení věcí pojištěných z jednoho patra do druhého, neb z jednoho stavění do druhého, aniž změna tato má v zápětí zvýšení premie, aneb změny, které se jeví pouhou opravou udávšeho se omylu a pod.

Uvedené změny tvořící zvláštní předměty poplatku mohou v míře značnější alterovati pouze pojišťovací společnosti, jež odvádějí poplatky dle ustanovení položky saz. ^{40/57} lit. F. a § 16. popl. zák. a nikoli společnosti, odvádějící poplatky ve smyslu uvedeného nařízení min. fin. ze dne 28. dubna 1866 č. 18.840 dle premií skutečně zaplacených bez ohledu na dobu trvání dotyčné smlouvy pojišťovací.

lečnostmi zvolen by byl způsob uvedeným nařízeníu min. řin. ze dne 28. dubna 1866 č. 18 840 naznačený.

Při společnostech pojišťujících dopravu pouze vedle, má se naznačená výhoda vztahovati pouze ke smlouvám a splátkám, týkajícím se pojištění dopravy.⁸⁾

Ústavy pojišťovací jsou povinny zapravovati poplatek přímo z veškerých platů se opakujících (v. § 136. odst. 7.).

Na povinnosti této ničeho nemění, vydávají-li ústavy ty při uzavírání smluv na více let směnky na osoby pojištěné, a to na jednorázové roční prémie při uzavírání smlouvy nezaplacené.

Směnky tyto jsou zvláštním předmětem poplatku pro sebe, jak každá jiná směnka, za kterou má býti poplatek zvlášť zapravován způsobem, jaký pro směnky vůbec jest předepsán.

Zavazovací (prémiové) listy (Premienscheine), které se v podobných případech vydávají na místo smének, možno považovati za doplňky smlouvy pojišťovací, z které se platí a odvádí poplatek přímo, tak že není potřeby z nich opětně a zvlášť poplatek platiti, když u nich dovoláváno se jest dotyčné pojistky. Podobným zavazovacím listům připojené snad rubopisy (indossace), plně moci a pod. nepoživají žádných výhod a řídí se proto co do jich poplatnosti dle všeobecných pravidel poplatkového zákona.^{9) 10)}

Zvláštní ustanovení pro českou společnost škody z ohně vzájemně pojišťující, v. § 133. lit. s) d); pro pokladny pojišťování dělníků pro případ úrazu, onemocnění a pod. v. § 202. lit. m).¹¹⁾

⁸⁾ Změn. pol. 40/57 F. z r. 1862. Nař. min. řin. ze dne 28. dubna 1866 č. 18.840 § 2. (Věst. min. řin. č. 19, str. 107.)

⁹⁾ Srv. rozh. min. řin. ze dne 26. prosince 1878. (Pril. p. Hor. Rak. č. 3, str. 13 z r. 1879; p. Kor. č. 7, str. 38 z r. 1879; p. Příh. č. 1, str. 4 z r. 1879; p. Dalm. č. 21, str. 75 z r. 1879); a ze dne 13. května 1879 č. 8318. (Pril. p. Mor. č. 4, str. 14; p. Hor. Rak. č. 1, str. 2 z r. 1880; p. Kor. č. 17, str. 97.)

¹⁰⁾ Spolky skládající se z osob do prvotní listiny porotců zanesených, jejichž účelem jest na vzájem podporovati se nahrazeníu útrat a vykonáváním povinností porotců spojených, mají býti prosty poplatku za smlouvu pojišťovací. Kvitancemi mezi spolkem a jeho členy vydanými buďž však mloženo dle pravidel všeobecných. (Rozh. min. řin. ze dne 28. května 1890 č. 16.435. — Pril. p. Hor. Rak. č. 13, str. 59; p. Ital. č. 20, str. 68.)

¹¹⁾ Při založení akciové společnosti pojišťovací dlužno v první řadě zaplatiti poplatek ze smlouvy společenské (v. § 48.).

Při zřizování pojišťovací společnosti na vzájemnosti spočívajících, bývají na počátku kontrahovány půjčky k uhrazení nákladu zřizovacího a vůbec nákladu

§ 53.

4. Úplatné smlouvy o službu, pak smlouvy o pojištění výslužného.

Smlouvy tyto jsou podrobeny poplatku dle škály II., pokud nejsou předmětem poplatku dle škály III. (v. §§ 36—39.) neb poplatku stálého (§§ 37., 114. lit. d) aneb poplatku procentového, (§ 83.)¹⁾ ²⁾ a pro jejich poplatnost jest zapotřebí zhotovení dotyčných listin a nelze za takové míti knihy obchodní neb živnostenské, tabelky deputátní a pod., jaké pro určité případy za dostatečné pro poplatnost byly uvedeny při smlouvách o službu podrobených poplatku dle škály III. (§ 36. odst. 5.)³⁾

Podobně má býti naloženo plnou mocí, obsahující slib odměny (§ 38.)⁴⁾, pak smlouvami dopravními — ač neobsahují-li tyto právní jednání další poplatek vyzadující. — Základem pro výměru poplatku jest ustanovená hodnota úplaty. (Srv. též § 114. lit. a)⁵⁾)

§ 54.

5. Smlouvy výměnné (reluční).

Při smlouvách těchto, jimiž se přeměňují osobní neb věcná konání na vybívání peněžitá, jest základem pro vyměření poplatku hodnota opětujícího se konání ročního dle zásad všeobecných (§ 21.)¹⁾

předběžného. Listiny za tou příčinou vydané jsou podrobeny poplatku dle pravidel všeobecných. Tak by na př. díleč listiny za tou příčinou vydané byly předmětem poplatku dle škály II., když by zněly na jméno, a dle škály III., když by svědčily tomu, kdo je donese atd. — Lagler: str. 48 a násled.

¹⁾ Pol. saz. ^{80/30} d; ^{100/70}.

²⁾ Sem budou náležeti veškeré smlouvy služební, když jde o místo do kategorie „sluhů“ náležející, aneb i o místa jiná, když nejde o obstarávání trvalých a opětujících se záležitostí, na př. suplenty propůjčené na 1 neb i na 2 semestry a vůbec zaměstnání nepřevyšující dobu jednoho roku a pod. — Srv. rozhl. min. fin. ze dne 20. července 1892 č. 19.442. (Pril. p. Hor. Rak. č. 3, str. 32, z r. 1894; p. Hal. č. 23, str. 110.)

³⁾ Srv. rozhl. min. fin. ze dne 9. července 1876 č. 13.666. (Pril. p. Mor. č. 10, str. 43.)

⁴⁾ Pol. saz. ^{48/111} popl. zák.

⁵⁾ Srv. výn. gen. řed. tabák. režie ze dne 24. dubna 1886 č. 4843. (Pril. p. Hor. Rak. č. 10, str. 32.)

¹⁾ Pol. saz. ^{107/87} popl. zák.

§ 55.

6. Smlouvy společenské.

Smlouvy ty jsou podrobeny poplatku dle škály II., nesou-li se za společným účelem prospěchu a zisku, pokud nejsou podrobeny poplatku dle škály III., t. j. pokud nejde o smlouvy společností akciových a komanditních společností na akcie, když akcie svědčí tomu, kdo je donese, (§ 47.)¹⁾ neb dle škály I., t. j. pokud nejde o společenstva pro napomáhání živnosti a hospodářství, o spolky na svépomocí spočívající, o záložny odd. (§§ 34., 35.)²⁾ a pokud nejsou podrobeny poplatku stálému, t. j. pokud spojují účastníci pouze práci svou (v. § 114. lit. c).

Základem pro výměru poplatku jsou umluvené (tedy nikoliv pouze splacené) vklady, poplatek nemá však nikdy býti nižší než-li 5 zl.²⁾ Ustanovení toto o nejnižším obnosu vztahuje se výhradně ku společenským smlouvám, poplatku dle škály II. podrobeným a nemá proto míti platnosti pro smlouvy společenstev na základě zákona ze dne 9. dubna 1873 (ř. z. č. 70.) zřízených, pak pro smlouvy společenstev na svépomocí spočívajících a pro smlouvy založen jak hospodářských okresních, tak občanských.³⁾

Poplatnost smlouvy společenské předpokládá zhotovení listiny dotyčné. Nesepte-li se o společnosti smlouva, tehda ohlášení při obchodním soudu k tomu konci, by společnost byla zapsána do rejstříků obchodních, má býti považováno za právní listinu smlouvu nahrazující, a k ohlášení tomuto vztahuje se ustanovení při pojednání o „podání“ sub k) uvedené. (§ 95.)⁴⁾

Smlouva společenská sepsaná po učiněném ohlášení při obchodním soudu tvoří samostatný předmět poplatku, při jehož vypočtení nehledí se k poplatku zapravenému ze zmíněného ohlášení předcházejícího.⁵⁾

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{01/65} § 2. c) z r. 1862.

²⁾ Pol. saz. ^{01/65} B 1.

³⁾ Zák. ze dne 21. května 1873 § 4. (ř. z. č. 87). — Zák. ze dne 27. prosince 1880 § 1. (ř. z. č. 1 z r. 1881). — Zák. ze dne 15. dubna 1885 § 2. (ř. z. č. 51).

⁴⁾ Pozn. 2. ku změně pol. saz. ^{01/65} z r. 1862. — V též sk. III. (§ 48.).

⁵⁾ V Jur. Bl. III. 1874 c. 3, str. 31.

Převede-li se smlouvou společenskou na společnost vlastnictví, právo užívání neb požívání věci nemovitých, mají co do těchto převodů platnost zásady o úplatných převodech věci nemovitých, (§§ 67—69., 79.)⁶⁾ 7)

Cenné papíry cizozemských akciových společností a komanditních společností na akcie, pak cizozemských korporací a jednotlivců co možné předněty poplatku dle škály II. v. § 47.

§ 56.

7. Smlouvy odvážné.

To jsou smlouvy, kterými se slíbí a přijme naděje prospěchu ještě nejistého.

Sem spadá :

a) Loterie, účast v nich, nejsou-li předmětem výher peníze, nýbrž pouze rozličné jiné věci movité (zboží, skvosty, cenné papíry a pod.). Sem čítá se také vydávání ročních lístků uměleckých a podobných spolků a jednot, propůjčujících právo k účastenství ve spolkových slosováních.

⁶⁾ Pozn. 4. k změn. pol. saz. ^{91/55} z r. 1862.

⁷⁾ Widmer (str. 125 a násl.) má za to, že vůči §§ 1083., 1192. v. z. o. neměl by býti placen $3\frac{1}{2}\%$ poplatek, poplatek to za úplatný převod požadovaný, nýbrž pouze poplatek pro smlouvy směnné předepsané, když nepřispěli všichni společníci k utvoření jmění kmenového, kde stanou se spoluvlastníky kmenového jmění pouze společníci, což jej utvořili, kdežto ostatním společníkům přísluší pouze právo k užívání věci těchto; proč by tedy pro společníky co spolumajitele jmění kmenového měla přijíti ku platnosti změn. pol. saz. ^{98/07} (jednající o smlouvě směnné) a pro ostatní společníky uvedené ustanovení změn. pol. saz. ^{91/55}, 2. c) 2. lit. c) (dle škály II.).

Ze poznámku 4. ku změn. pol. saz. ^{91/55} nebude povždy lze v soulad uvést s obč. zák. nelze popřít; avšak platná ustanovení poplat. zák. nejví se býti nijak na újmu poplatnictva oproti tomu, jak dle zásad Widmerem pronesených muselo by býti naloženo. Pakli by totiž se společníky majícími účast ve společném jmění kmenovém naloženo bylo co zvláštní morální osobou, která jest částí další širší osoby morální — celé společnosti totiž, musel by býti předepsán — když by nebyla ustanovení pozn. 4. k pol. saz. ^{91/55} — nikoliv dle pol. saz. ^{80/07}, nýbrž dle zásady v odst. 6. lit. b) předběžných připomenutí k sazbe z r. 1850 (v § 79.) proc. popl. za nabytí práva spoluvlastnického k nemovitosti a mimo to by při všeobecné platné zásadě popl. zákona, že co do vyměření poplatku pokládá se převedení práva užívání věci nemovité povždy za předmět poplatku procentového, podobně jak převedení práva vlastnického k nemovitosti — musel býti vyměřen zvlášť proc. poplatek za nabytí práva užívání věci ne-

Základem pro výměru poplatku jest úhrnek všech jednotlivých podle herního plánu vyměřených vkladů, nie nehledie k dočilenému odbytu.^{1) 2) 3)}

Dle hlavního pravidla, že právní jednání má býti předmětem poplatku teprve, když o něm sepsána byla listina (§ 4.), bude též při dání něčeho do výhry se strany soukromníků odůvodněna povinnost ku placení poplatku pouze, když podnikatelem vydávají se listiny k tomu konci, aby byly důkazem proti vyhravatelí. Za takovou listinu nelze míti sdělení hracího plánu neb obsazení jednotlivých čísel tohoto plánu. Za to sluší za takové listiny považovati losy, které jsou pak podrobeny poplatku dle sazby herní.⁴⁾

Sázky a výhry co předměty poplatku dle sk. III. v. § 45. a co předměty poplatku procentového v. § 81.

Kdy poplatek ten má býti placen v. § 165., odst. 4., 5.

Losy od poplatku osvobozené v. §§ 192., 202.

b) Půjčka na loď.

Základem pro výměru poplatku jest obnos či peníz na loď půjčený.⁵⁾

c) Společenské opatrovatelny.

Předmětem poplatku jsou zde přijímací listiny, dále veškerý platy opakující se a pak plnění, jaké málezi činíti při nastalém zaopatření.

movité se strany těch společníků, což neměli by účast ve jmění kmenovém. Widmerův názor, že by vůbec měl přijíti ku platnosti na místě popl. procentového popl. škálový, jeví se býti úplně nemožným, pokud mají platnosti uvedené hlavní zásady popl. zák. a které i Widmerem nebyly obstaveny.

¹⁾ Zák. ze dne 31. března 1890, § 8. lit. a) (ř. z. č. 53). — Nař. m. spr. a fin. ze dne 26. května 1890, § 13. al. 1. (ř. z. č. 93). — Srv. též: Nař. min. fin. ze dne 6. února 1861 (ř. z. č. 18.)

²⁾ Zapravením tohoto poplatku nijak není učiněno dosti povinnosti ku placení 10⁰/₀ taxy, jakou zvlášť ubrazovati káže § 27. loterijního patentu ze dne 13. března 1813. (Nař. min. spr. a fin. ze dne 26. května 1890, § 13. al. 3. — ř. z. č. 93.)

³⁾ Výhry na penězích jak z loterií státních, tak soukromých jsou podrobeny poplatku procentovému (§ 81). Vypacená nominální cena losu, kteráž se při vypočítávání poplatku procentového sráží, jest předmětem poplatku škálového. (Srv. rozhl. min. fin. ze dne 8. května 1863 č. 23.302. — Příl. p. Čechy č. 8, str. 34; p. Štyr. č. 21, str. 81.)

⁴⁾ Srv. rozhl. min. fin. ze dne 3. července 1855 č. 6726. (Příl. p. Čechy č. 35, str. 191; p. Mor. a Slez. str. 19; p. Krak. č. 25, str. 24.)

⁵⁾ Změna pol. saz. ¹⁰/₁₀₀ 1) z r. 1862.

Základem pro vyměření poplatku samého z listin přijímacích jsou opakující se vklady, na kterých přijetí koho za člena závisí, a jejichž hodnotu sluší vypočítati dle pravidel všeobecných; a při platech se opakujících, jakož při plnění se strany opatrovatelny, hodnota jednotlivých platů a plnění (§§ 18. až 26.).⁴⁾

§ 57.

8. Smlouvy alimentární.

Za smlouvy alimentární sluší míti smlouvy o povinné výživě osoby té které.

Pokud by však kdo se podvolil, dávatí osobě některé výživu, nejsa k tomu zavázán, jeví se to darováním důchodu, které co takové budiž podrobena poplatku dle zásad o darování (§§ 68., 69.).

Základem pro výměru poplatku jest hodnota sumy vydržovací.¹⁾

Podobně má býti naloženo upsáním důchodů, nejeví-li se býti smlouvou o doživotní důchod (§ 43.); pak listinami, jimiž se komu dává právní důvod k nabytí služebnosti nějaké, nebo jimiž zavázaný dosvědčuje, že kdo nabyl služebnosti —, stalo-li se tak za úplatek, a bylo-li, co se dalo, věci movitou. Takovéto nabývání bez úplatku mezi živými jest podrobena poplatku co darování, a pro případ smrti poplatku ve výměře pro převody majetku v případě smrti vůbec stanovené a podobné nabývání za úplatek, když to, co se dalo, jest věci nemovitou, budiž podrobena poplatku procentovému (§§ 68., 69., 71., 72.).

Základem pro výměru poplatku jest v případech nabytí za úplatek hodnota vymíněné úplaty a v případech nabytí bez úplatku, hodnota doživotního důchodu samého neb služebnosti samé.

Při služebnosti požívání, bytu a užívání budiž při nabývání mezi živými šetřeno zásad stanovených pro zjištění hodnoty konání se opětujícího (§ 21.) a při nabývání těchto služebností v případě smrti sluší šetřiti zásad uvedených pro vyměřování poplatků při některých způsobech odkazů (§ 71. odst. 15.).²⁾

⁴⁾ Změn. pol. saz. ^{30/57} E) z r. 1862.

¹⁾ Pol. saz. ^{113/8} a popl. zák.

²⁾ Pol. saz. ^{10/88} a ^{87/30}. — Srv. též nař. min. fin. ze dne 22. září 1854 č. 31.841. (Věst. min. fin. č. 73, str. 511.)

§ 58.

9. Smlouvy o zápůjčce.

Předmětem zápůjčky mohou býti veškeré věci zastupitelné a z těchto v přední řadě peníze.

Dlužní úpisy a vůbec listiny o zápůjčce zdělané, pokud nejsou zřejmě prohlášeny za předměty poplatku dle škály I. (§ 32.) neb dle škály III. (§ 46.), tedy veškeré obyčejně dluhopisy, pak zápůjčky na cenné papíry (lombard) a na zástavy na dobu delší tří měsíců atd.¹⁾ 2)

Podobně mají býti předmětem poplatku dle škály II. též závazné listy kupečů v příčině nějakého jiného plnění, nežli v penězích, pokud poplatek nepřevyšuje 50 kr.; jinak má míti místo poplatek stálý (50 kr.) (v. § 130. lit. b).³⁾

Základem pro vyměření poplatku jest hodnota věci zápůjčené.

Ve všech případech předpokládá se pro odůvodnění poplatnosti vyhotovení dotyčné listiny, jejíž hlavním a rozhodujícím obsahem jest zápůjčka.

Proto nebude lze žádati poplatku škálového (nybrž pouze poplatku stálého 50 kr. zarchu) při smlouvách, ve kterých se bez poskytování hypotéky neb zástavy výpůjčka sice slibuje, uskutečnění neb vyplacení její však závislým bylo učiněno na tom kterém schválení (ratifikaci); za to bude ovšem vyžadovati poplatek dle škály II. listina, ve které se zjišťuje po daném schválení skutečně vyplacení výpůjčky a sebou potvrzuje příjem.⁴⁾

Dlužní úpisy vydané kupcem v příčině zálohy na cenné papíry neb na zboží, a zástavní listy živnosti zastavárních v. §§ 31., 33.

Zástavní listy kupečů o tak zvaném obchodu stravním v. § 126. lit. e).

Dlužní úpisy od poplatku osvobozené v. § 202.

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{73/01} 1. b); 2. b) z r. 1862.

²⁾ Dlužní úpisy, jaké dle § 13. předpisu o prodeji tabáku ve velkém vydávaj skladiční v příčině poskytnutého jim úvěru na materiál tabákový tvoří též předmět poplatku dle škály II. (Nař. min. fin. ze dne 29. července 1862 č. 26.788. — Věst. min. fin. č. 33, str. 211.)

³⁾ Změn. pol. saz. ^{33/60} b) z r. 1862.

⁴⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 28. února 1882 č. 432. (Budw. VI. 1320.)

§ 59.

10. Postoupení (cesse).

Postoupení pohledávek za úplatek, kterým na roveň jsou postavena postoupení akcií za úplatek.^{1) 2)}

Postoupení priority pohledávek jsou též předmětem poplatku dle škály II., staly-li se za úplatek, jinak jsou předmětem poplatku stálého (50 kr. z archu) (v. § 116.).³⁾

Jako s postoupeními má též býti naloženo se smlouvami výkupnými vůbec a se smlouvami o výkup práva spadnosti (práva k věcem odumřelým) zvláště, jde-li o pohledávky.

Jde-li o jiné věci movité, neb o věci nemovité, nejeví se býti takové jednání právní cessí pravou, nýbrž právním jednáním druhů jiných, jmenovitě co koupě a prodej, co smlouva o nájem neb pacht, co smlouva o půjčku (Leihvertrag) neb co smlouva o konání služby a dle své pravé povahy mají co takové podrobeny býti poplatku pro tato právní jednání ustanovenému.

Postoupení bez úplatku jeví se býti převodem bez úplatku a co takové buďtež poplatku podrobeny (§§ 68., 69.).

Postoupení podrobená poplatku dle škály I. v § 29. c) 2. a dle škály III. § 41. — postoupení podrobená poplatku stálému v. § 132. — a postoupení poplatku prostá (gira ald.) v §§ 29. c) 2., 30., 31.

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{52/32} f) z r. 1862; zák. ze dne 29. února 1864, § 6. z. č. 20.

²⁾ Sem náleží též dosti často se vyskytující postoupení (gira) podílů při společenstvech výdělkových a hospodářských, při záložnách, spolecích úvěrních a pod. (Srv. rozh. mín. fin. ze dne 14. listopadu 1888 č. 28.041. — Příl. p. Hal. č. 5, str. 19 z r. 1889);

Za postoupení úplatné ve smyslu poplatkového zákona dlužno míti též odevzdání pozůstalosti iure crediti a dle toho pak, zda-li jde o úplatek za pohledávky a akcie, či o úplatek za ostatní jmění movité, buďtež pak vyměřen poplatek dle škály II. neb dle škály III. (Srv. nař. mín. spr. ze dne 27. prosince 1888 č. 19.341. Věst. mín. fin. č. 55, str. 882. — Příl. pro Štyr. č. 1, str. 2 z r. 1889.)

³⁾ Srv. rozh. mín. fin. ze dne 17. července 1868 č. 22.321. (Příl. p. Dol. Rak. č. 9, str. 22; pro Štyr. č. 30, str. 74; pro Tyr. č. 10, str. 37; pro Buk. č. 33, str. 143; p. Čechy č. 13, str. 41 z r. 1871.)

§ 60.

11. Poukázky.

Poukázky (assignace), t. j. listiny, jimiž poukazující ukládá někomu, aby za něj (poukazujícího) osobě jiné třetí co dal nebo plnil,* jsou předmětem poplatku dle škály II., pokud nejsou podrobeny poplatku dle škály I. (§ 31.), nebo poplatku stálému (§ 130.) neb poplatku procentovému, aneb pokud nejsou od poplatku osvobozeny (v. § 191.).¹⁾

Zdali smlouvy o jmění nemovitém a vyskytující se v nich assignace v knižkách nezapsané sebou byly podepsány oprávněným cíli ne, nerozhoduje co do poplatnosti assignace.²⁾

Zákon poplatkový nečiní žádného rozdílu mezi assignací (poukázkou) úplnou a neúplnou a považuje též poukaz každé jednotlivé položky za poukázání zvláštní.

Pouze tenkrát, když v jedné listině poukáže se ku placení více passiv v jedné sumě celkové bez individualního naznačení jednotlivých věřitelů -- jak se častěji děje při projednávání pozůstalosti -- budiž poplatek, -- má-li vůbec místa -- vymezen dle sumy passiv poukázaných.³⁾

Podobně jsou podrobeny poplatku dle škály II. poukazy dílet, vydané osobami soukromými, dále zálohové kvitance veřejných pokladen v zájmech osob soukromých, když mezi těmito osobami a pokladnou veřejnou neúčtuje se na vzájem a pak platební poukazy vůbec, dějí-li se za úplatek.

*) Widmerovi (str. 21) nelíbí se ani uvedená charakteristika, jakou nám podává popl. zák. resp. zák. ze dne 13. prosince 1862 o poukázkách (assignacích), poněvadž prý vůbec žádnou není definice a ani definice obě. zákonem v § 1400. o poukázce podaná, poněvadž je prý úzkou. Nebudíž na tomto místě odůvodňována správnost neb nesprávnost názorů Widmerových, pouze tu poznámku nelze pominouti mlčením, že pro rozhodování o poplatcích rozhoduje doslovné znění zákona a nikoliv theoretické deduce.

¹⁾ Zaměn. pol. saz. ^{27/11} 2. a) bb); e) z r. 1862; pol. saz. ^{37/114} popl. zák.

²⁾ Srv. rozh. mín. řn. ze dne 16. října 1867 č. 39.681. (Přil. pro Čechy č. 3, str. 7 ex 1868; p. Dol. Rak. č. 7, str. 15 z r. 1868; p. Stry. č. 12, str. 32 ex 1868; pro Přím. č. 10, str. 29 ex 1868; pro Buk. č. 32, str. 137 z r. 1868; pro Dalm. č. 25, str. 128 z r. 1868.)

³⁾ Srv. výn. zem. řed. řn. pro Čechy ze dne 22. června 1876 č. 11.157. (Přil. pro Čechy č. 14, str. 68.)

Poukazy bez úplatku jeví se býti darováním a mají co takové býti poplatku podrobeny.⁴⁾

Poukazům poplatku dle škály II. podrobeným byly na roveň postaveny kupony akcií a dílčích úpisů dlužních.⁵⁾ ⁶⁾

Základem pro vyměření poplatku z kuponů jest hodnota částky kuponem poukázaná.

Společnostem akciovým a komanditním na akcie, jež jsou podrobeny dozoru úřadů říšských neb zemských, pak zemí, okresů a obcí, jest poskytnuta výhoda, že při akciích neb dílčích dlužních úpisech jimi vydaných, když zní papíry ty z části neb veskrz na částky menší 500 zl. má poplatek z kuponů vypočten býti tím způsobem, jakoby povšechná suma těchto akcií neb dílčích úpisů dlužních pod 500 zl. rozdělena byla na kusy po 500 zl.⁷⁾

V případě, že akcie neb díleč úpisy dlužní nebyly úplně splaceny a že by pouze záložní listy byly vydány, buďž při dělení povšechné sumy na kusy po 500 zl. přihlíženo k nominální ceně akcií neb dílčích úpisů dlužních a nikoli pouze k částkám skutečně splaceným.⁸⁾

K vůli odvarování možného zkrácení eráru bude potřebí zkoumati při vyskytujících se assignacích, jmenovitě v listinách, ve kterých převádějí rodiče své statky na děti, aneb ve kterých vůbec převádějí se statky zcela neb částečně bez úplatku, zdali

⁴⁾ Pol. saz. 47/114 a) b) popl. zák.

⁵⁾ Zaučn. pol. saz. 107/11, 2 d) z r. 1862.

⁶⁾ Zní-li akcie na jména, nebyly-li k akciím vydány kupony a vyplácí-li se úroky neb dividendy bez kvitancí, nemůže žádný poplatek z kuponů býti požadován. (Nál. spr. s. ze dne 6. listopadu 1888 č. 3421. — Budv. XII. 4325).

⁷⁾ Zák. ze dne 10. července 1865 art. IV. c. Nař. mín. fin. ze dne 16. ledna 1866 art. I. a II. (č. z. č. 55 z r. 1865 a č. 9 z r. 1866); zák. ze dne 28. prosince 1894, § 2. (č. z. č. 4 z r. 1895.) — Příklad: Společnost akciová, jež má akciový kapitál 10 mil. zl., skládajících se z 50.000 kusů akcií po 200 zl. a mimo to vydané priority v obnosu 9 mil. zl. skládajících se ze 60.000 kusů po 150 zl. a jež by na kupon akciový platila 6 zl. dividendy a na kupon prioritní 4% úrok, jest povinna z kuponů před jejich vyplacením odvésti na poplatcích, a sice z dividendy nebo-li kuponu 20.000 kusů akcií po 500 zl. dle obnosu tím se srovnávajícího per (6 + 6 + 3) 15 zl. a dle škály II. po 7 kr. 1.400 zl. a z úroků 18.000 kusů priorit po 500 zl. dle obnosem tímto se srovnávajícího per 20 zl. a dle téže škály po 7 kr. 1.260 zl. dohromady 2.660 zl.

⁸⁾ Srv. rozh. mín. fin. ze dne 21. září 1872 č. 25.238. (Přil. pro Mor. č. 13, str. 30.)

neukrývá se za postupem v listině uvedeným skutečně darování. Proto se vyžaduje, by v případech, kde příjematel na uhrazení neb účel hodnoty přejímací převezme passiva ve veřejných knihách nezapsaná, zřejmě uvedeny byly ku zapravení poukázané částky jako dluh odevzdávajícího neb prodávajícího oproti osobám třetím.²⁾

§ 61.

12. Směnky.

Pokud směnky, jež z pravidla spadají pod škálu I., jsou předmětem poplatku dle škály II., v. § 29.

§ 62.

13. Přiznání se k dluhu.

Písemné přiznání se k dluhu buďsi v podání, buďsi v protokole, buďsi jakýmkoli jiným prostředkem, jest předmětem poplatku dle škály II., jakmile nebylo prokázáno, že o dotyčném právním jednání byla již listina sepsána a poplatek podrobena. Stalo-li se již tak, nelze tedy míti přiznání se ke dluhu, na př. v protokolech pozůstalost projednávajících za nový předmět poplatku ani škálového, ani stálého; stálého proto, že protokol taký nelze míti dle popl. zákona za listinu právní a škálového proto, že prohlášení soudní, obsahující přiznání se k dluhu, který má svůj původ v jednání právním, o němž byla již sepsána listina právní a poplatek zapraven, nemá býti pokládáno za předmět poplatku škálového (v. též § 7. 1.)

Že poplatek z protokolu, podání a pod., jenž obsahuje podobné přiznání se k dluhu, jde svou cestou, rozumní se samo sebou.

²⁾ Srv. rozhl. mín. fin. ze dne 26. února 1869 č. 5178. (Přil. pro Přímu. č. 10, str. 45).

¹⁾ Pol. saz. ^{65/}₁₇₅₃ popl. zák. — Srv. rozhl. mín. fin. ze dne 23. srpna 1869 č. 32469. (Přil. pro Čechy č. 16, str. 54 z r. 1871), dle. ze dne 25. srpna 1867 č. 32469. (Přil. pro Dol. Rak. č. 3, str. 11 z r. 1868; pro Hor. Rak. č. 12, str. 53; pro Štýr. č. 27, str. 65 z r. 1868; pro Kor. č. 12, str. 33 z r. 1868; pro Kraj. č. 8, str. 30 z r. 1868; pro Tyr. č. 3, str. 8 z r. 1872; pro Slez. č. 3, str. 6; pro Přímu. č. 13, str. 53 z r. 1870; pro Dalm. č. 14, str. 63 z r. 1868. — V. též Jur. Bl. VII. 1878 č. 21, str. 267.)

Co do poplatnosti uznání dluhu v postupní listině se strany dlužníka postoupeného proti postupníkovi (cessionári) bylo zvlášť vysloveno, že za taková uznání může býti požadován zvláštní poplatek (škálový) pouze tenkrát, když dlužník postoupený jest zavázán pouze nemovitostí v zástavu danou, když totiž není sebou osobním dlužníkem postupníkovým (věřitele postupujícího).

Proti tomu nemá podobné uznání dluhu býti předmětem dalšího poplatku, když již před vyholovením listiny obsahující uznání dluhu mezi postupujícímu věřitelem a postoupeným dlužníkem, byl osobní poměr dlužní aneb když aspoň zdělána byla listina, upravující tento osobní poměr dlužní, když tedy jeví se býti dlužník postoupený dlužníkem osobním již na základě listiny (dlužního upisu, kupní neb směné smlouvy atd.) jím podepsané. Jmenovitě nebude proto uznání dluhu předmětem poplatku, když dlužník jeví se dědicem prvotního dlužníka, když při nabytí nemovitosti koupí, směnou a pod. proti prodávajícímu nabývajícím převzal ku placení břímě knihovní aneb když jemu při soudní dražbě jako vydražitelovi břímě knihovní k zaplacení bylo přikázáno.²⁾

Za poplatné přiznání se k dluhu nemá býti považováno, když pohledávky listinou nestvrzené uvedou dědici nebo jejich zástupci v protokolech projednávacích a ve výkazech pozůstalosti jako passiva pozůstalosti pouze proti soudu projednávacím a za příčinou projednávání pozůstalosti, poněvadž jde zde pouze o vyjmenování břemen.

Když však dědici buďsi v protokolech aneb v podání k soudu uznají (likvidují) pohledávku proti věřitelům pozůstalosti posud listinou žádnou nestvrzenou, jest tím dle popl. zák. dána právní listina, která má býti podrobena poplatku dle škály (v. též § 4.).³⁾

Podobně se má vše s likvidačním prohlášením v konkursu⁴⁾ a pod. (v. § 101. odst. 4.).

²⁾ Rozh. mín. lín. ze dne 24. června 1879 č. 17,673 odst. 2. (Příl. pro Hor. Rak. č. 1. str. 3 z r. 1880; pro Kor. č. 2, str. 13 z r. 1880; pro Slezsko č. 6; pro Tyr. č. 4, str. 11.)

³⁾ Srov. rozh. m. l. ze dne 9. července 1870, č. 20,330 (Příl. p. Hor. Rak. č. 13, str. 60, z r. 1871; p. Kor. č. 16, str. 35.; p. Kraj. č. 12, str. 74.; p. Příl. č. 11, str. 77 z r. 1875; p. Tyr. č. 3, str. 9 z r. 1872; p. Dalm. č. 6, str. 15 z r. 1873). — Nál. spr. s. ze dne 13. května 1884 č. 1052. (Budw. VIII. 2124.)

⁴⁾ Srov. Jur. Bl. III., 1874., č. 23, str. 286 a č. 26, str. 323. a násl.

Sem sluší raditi co předmět poplatku škálového též potvrzení povinného, že druhý nabyt za úplatek práva služebnosti, když nejde o věc nemovitou.⁵⁾

Poplatku dle škály II. mají býti podrobeny též přijímací listy, certifikáty a pod., pokud jimi vysvědčuje cenitelný závazek svůj, kdož jim jest zavázán.⁶⁾

§ 63.

1. Narovnání.

Při poplatku z narovnání sluší rozeznávati:

a) narovnání, jež se neopírá o předcházející nějaké jednání právní a

b) narovnání, jemuž předchází dotyčné jednání právní.

Ad a) Při narovnání, jež se neopírá o nějaké předcházející jednání právní, má býti základem poplatku hodnota cenitelné věci movité — jak se při poplatku škálovém vůbec předpokládá — o niž se bylo narovnáno.¹⁾

Z toho plyne, že v řízení narovnačním (§§ 207. a násled. konk. ř. ze dne 25. prosince 1868) má tvořiti základ poplatku jen to jmění, o jehož rozdělení se bylo narovnáno;²⁾ že při narovnání o pohledávkách z koupě zboží pocházejících jest předmětem narovnání pohledávka a nikoliv koupě zboží (kteráž by měla býti předmětem poplatku dle škály III. (§ 40.) a pod.³⁾

⁵⁾ Že listiny obsahující titul k nabytí takých služebností jsou samostatným předmětem poplatku, rozumí se samo sebou (Pol. saz. ^{27/30} c) bb) pop. zák.)

⁶⁾ Pol. saz. ^{60/14} a) al. 2 pop. zák.

¹⁾ Pol. saz. ^{27/105} c) pop. zák.

²⁾ Rozh. m. f. ze dne 13. června 1860 č. 24.338. (Přil. p. Mor. a Slez. č. 12, str. 87; p. Štyr. č. 40, str. 129); — nař. m. f. ze dne 20. ledna 1861 č. 73018 (Věst. m. f. č. 7, str. 42.); rozh. téhož mín. ze dne 29. března 1866 č. 1111 (přil. p. Dol. Rak. č. 9, str. 19; p. Mor. Rak. č. 9, str. 45; p. Štyr. č. 21, str. 81; p. Kor. č. 10, str. 32; p. Kruij. č. 12, str. 62). Srov. též nař. m. f. ze dne 23. dubna 1874 č. 10.741 (přil. p. Dol. Rak. č. 4, str. 7; p. Mor. č. 14, str. 56; p. Přim. č. 20, str. 101.) Srov. též: cirk. e. k. česk. vrchn. soudu ze dne 14. března 1870 č. 9158 (přil. p. Čechy č. 5, str. 20 z r. 1874).

³⁾ Z tohoto nebudíž však dovozováno, že by úplatek dle škály III. při narovnání vůbec nemohl míti místa, možnost ta jest a musí býti dána již proto, aby volením právního jednání ve formě narovnání nemohl libovolně orár býti

Soudní útraty, o něž se bylo vyrovnáno, tvoří vždy sebou část základu pro vyměření poplatku.⁴⁾

Zdali soudní narovnání stalo se v soudním řízení řádném či mimorádném, konkursním, písemném neb ústním, zdali se stalo před soudy řádnými či mimorádnými, zejména před soudem smířím, jest lhostejno.⁵⁾

Byl-li o narovnání sepsán protokol, jest tento podroben poplatku jednak sám sebou co protokol, — není-li výjimečně vysloveno zvláštní osvobození, (v. § 183.) — jednak jako listina obsahující právní jednání, totiž narovnání (v. § 106.).

Za intimát obsahující narovnání sluší zapraviti poplatek jako za úřední přepisy vidimované, totiž 1 zl. event. 50 kr. z archu (v. § 103. odst. 13.).

Dle týchž zásad má býti naloženo písemným dohodnutím se věřiteli s dlužníkem neb osobou třetí, která převezme vypořádání s věřiteli, dle kterého promíne se dlužníkovi část pohledávky a spokojí se zaplacením zbytku.⁶⁾

S odchylkou od ustanovení toho setkáváme se při řízení bagatelním a upomínacím, při soudech živnostenských a při narovnáních uzavřených stranami před prostředkovacím úřadem z důvěrníků obce utvořeným, nepřevyšuje-li částka, o níž se bylo narovnáno, 50 zl. aueb bylo-li se narovnáno na ten způsob, že na místě jiných věcí neb na místě konání osobního má býti placena částka 50 zl. nepřevyšující, ve kterýchž případech za intimát obsahující narovnání má býti

zkracován a poškozován, když by na př. stalo se narovnání o pohledávku tím způsobem, že na její úplné neb částečné uhrazení bylo by v určité ceně převzato zboží, nebylo by pochybností, že částka uhrazená zbožím musila by býti podrobena poplatku dle škály III., poněvadž jde zde o převod rovněž věcí movitých za úplatek, který dle poplatkového zákona (Změn. pol. saz. ^{95/66}) dlužno podrobili poplatku jako smlouvu kupní. (Srov. též nář. spr. s. ze dne 21. října 1879 č. 2007. — Budw. III. 593.)

⁴⁾ Pop. zák. § 15. — Srov. též: Rozh. m. t. ze dne 3. února 1888 čís. 41.765. (Pril. p. Čechy č. 9, str. 42; p. Mor. č. 8, str. 44; p. Kraj. č. 22, str. 109; p. Příh. č. 8, str. 104; p. Hor. Rak. č. 8, str. 35.)

⁵⁾ Pol. saz. ^{27/105} c). — Zák. ze dne 24. května 1893, § 2. al. 1 (č. z. č. 97). — Srov. též rozh. m. t. ze dne 22. června 1868 č. 18.984 (Pril. p. Čechy č. 12, str. 43), ježž jedná o sporech smířímí soudy řešených v přímé škod způsobených houbou a zvěří dle §§ 45. a 46. honob. zák. pro Čechy ze dne 1. června 1866.

⁶⁾ Pol. saz. ^{90/19} pop. zák.

placeno tolik, kolik z narovnění samého, t. j. kolik vylučí dle škály II. z částky, o níž se bylo narovnáno.

Převyšuje-li částka, o níž se bylo narovnáno, 50 zl., buďž jednáno dle pravidla uvedeného.⁷⁾ ⁸⁾

ad b) Narovnění, kterým na základě předeházejícího právního jednání přizná se kdo ke dluhu neb k vyplnění povinnosti dříve již byvší, jest co do poplatku na roven postaveno prohlášením soudním (§§ 4., 62.).⁹⁾ ¹⁰⁾

Přejde-li narovnáním věc nemovitá na druhého, jeví se býti dány podmínky pro vyměření poplatku procentového (§ 67.), kde sluší pak míti listinu právní za předmět poplatku stálého (50 kr. z archu), kterému jest též podrobena listina obsluhující narovnění o věci necenitelné.¹¹⁾

§ 64.

15. Utvrzení práva.

Zdali utvrzení práva stane se ve způsobě záslavy, kauce, hypótheky či rukojemství, jest lhostejno.

Poplatnost dle škály (II.) jest však vázána na podmínky a to:

a) na podmínku pozitivní, že musí předmět závazku, který se upevňuje, býti cenitelný a

⁷⁾ Zák. ze dne 14. května 1869, § 79. (ř. z. č. 63); zák. ze dne 21. září 1869, § 9. (ř. z. č. 150); zák. ze dne 24. května 1873, § 2. (ř. z. č. 97).

⁸⁾ Dle zákonů platných nejsou soudy vázány z povinnosti úřední, intimovalí stranám narovnění při téměř soudě uzavřené, pročež má býti požadován poplatek za intimál o narovnění učiněném teprve, když jeho vyhotovení též skutečně se stalo. (Srov. rozh. m. f. ze dne 16. dubna 1868 č. 11.618 a ze dne 1. prosince 1874 č. 29.869. — Příl. p. Mor. č. 7, str. 27 z r. 1875; p. Buk. č. 1, str. 3 z r. 1875.)

⁹⁾ Pozn. k pol. saz. ²⁷/₁₀₅ pop. zák.

¹⁰⁾ Jak shora sub a) uvedeno, má z protokolu obsluhujícího právní jednání placen býti poplatek z protokolu samého a vedle něho ještě z právního jednání. Obsahuje-li však protokol o narovnění sepsaný pouze uznání dřívějších právních jednání aneb splnění závazků dříve převzatých, ze kterých byl již poplatek zapraven při zdělení dotyčné listiny právní, buďž vedle poplatku z protokolu z pravidla placen dále pouze poplatek stálý 50 kr., ač jestli z narovnění dle škály II. nevychází poplatek menší, který by pak měl míti místo (mor. mín. fin. ze dne 31. prosince 1863 č. 61.900, ad. 2. — Věst. mín. fin. č. 1, str. 2 z r. 1864.

¹¹⁾ Pol. saz. ²⁷/₁₀₅ lit. a) b) pop. zák.

b) na podmínku negativní, že nesmí utvrzení býti dáno již v právní listině o hlavním jednání právním sepsané a nesmí býti dáno jednou ze stran smlouvu uzavírajících za závazek hlavním jednáním právním převzatý.

ad *a)* Je-li dotyčný předmět závazku necennitelný, má místo poplatek stálý (v. § 111.).

ad *b)* Bylo-li utvrzení práva dáno v listině zvláštní aneb jako dodatek ku vyhotovené již smlouvě o hlavním jednání právním, anebo bylo-li utvrzení dáno zcela neb částečně za předmět jiný, nežli jest v hlavním jednání právním, sluší je považovati za zvláštní a samostatný předmět poplatku škálového (dle škály II.) a taktéž veškerá utvrzení práv obsažená třeba již v listině o hlavním jednání právním sepsané, jakmile byla dána osobami od hlavních kontrahentů rozdílnými.¹⁾

Proto má býti považováno za předmět poplatku dle škály II. právní jednání, kterým se zaváže osoba třetí jako ručitel a plátil tržové ceny za věc koupenou, necht' tak se stalo ve zvláštní listině aneb i v listině hlavní;²⁾ smlouvy rukojemské, necht' závazek rukojemský obsažen jest sebou v listině hlavní neb ve spise zvláštním, aneb necht' na listině o hlavním jednání právním sepsané (ku př. na dlužním úpise) osoba třetí jest pouze podepsána jakožto rukojmě a pláče;³⁾ přistoupení osoby třetí k závazku co dlužník společný;⁴⁾ rozšíření hypotéky, když dotyčné svolení bylo dáno ve zvláštním přídavku k listině hlavní;⁵⁾ listiny věnovací, t. j. listiny, kterým se dává určitá věc za kauci neb v zástavu⁶⁾ a pod.

¹⁾ Pol. saz. ^{31/31} pop. zák.; pak změn. pol. saz. ^{116/78} a); ^{116/77}; ^{116/61} z r. 1862. Rozh. m. t. ze dne 6. ledna 1869 č. 41370. (Pril. p. Štyr. č. 12, str. 34 z r. 1870; p. Kraj. č. 17, str. 30; p. Hul. č. 7, str. 44). Srov. též níl. spr. s. ze dne 2. listopadu 1876 č. 243. (Budw. I., 2.)

²⁾ Srv. rozh. m. t. ze dne 6. srpna 1862 č. 35,029. (Pril. p. Štyr. č. 30, str. 104.)

³⁾ Rozh. m. t. ze dne 24. června 1876 č. 12,704. (Pril. p. Halič č. 6, str. 20.)

⁴⁾ Srov. níl. spr. s. ze dne 19. března 1878 č. 449 a ze dne 21. března 1882 č. 574. (Budw. II, 234 a VI, 1347.)

⁵⁾ Srov. níl. spr. s. ze dne 1. června 1880 č. 1049 a ze dne 5. prosince 1882 č. 2381. (Budw. IV, 785 a VI, 1580.)

⁶⁾ Rozšíření práva zástavního, jehož bylo dosaženo spojením dvou neb více těles knihovních v jedno těleso neb v jednu vložku knihovní, nemá odů-

Umluvená pokuta jeví se býti též způsobem utvrzení práv, které jest zvláštním předmětem poplatku, jakého ale, nelze z předu určit, proto že pro poplatek rozhoduje obsah umluvené pokuty, který může vyžadovati jak poplatek dle škály II., tak i dle škály III. a po případě i poplatek procentový, kdyby na př. pokuta pozůstávala v přenechání práva užívání určitě věci nemovité a pod.

Forma, v jaké se utvrzení práva podává, nemá na poplatnost žádného vlivu, pročež mají podobně, jako řádné úpisy zástavní, témuž poplatku býti podrobena *podání*, kterými se ustanovují za jistotu hotové peníze, svrchky neb nevinkulované obligace, a nejeví-li se pouze co utvrzení práva vymíněné již v právní listině, jaká o hlavním jednání právním byla zdělána aneb co ujištění nabídky (offerty).⁵⁾

Základem pro vyměření poplatku jest hodnota závazku, pro který se zástava (hypothéka) dává, a je-li závazek, za který se zástava dává, neurčitý, a nelze-li ani poněkud stanoviti, mnoho-li závazek ten činí, budiž poplatek vyměřen dle hodnoty zástavy (hypothéky) samé, pokud není vyčerpána předcházejícími právy zástavními; nikdy nemá však poplatek býti menší 50 kr.⁶⁾

Smlouva, že kdo chce něco do zástavy dáti, jest předmětem poplatku stálého (50 kr.) a teprv pozdější listina o smlouvě zá-

voďňovati poplatek škálový. (Srov. nář. spr. s. ze dne 19. května 1880 čís. 932, Budw. IV. 775.)

⁵⁾ Jistá kategorie úředníků, jak státních a veřejných vůbec, tak soukromých, jest vázána, dáti před nastoupením určitých míst služebných jistotu služební částkou zpředu určenou. Dotyčné listiny věnovací spudají sem a jsou předmětem poplatku škálového. Ovšem závisí poplatnost na skutečném vyhotovení takové listiny, pročež tam, kde se dá jistota služební, aniž by se vyhotovila listina věnovací, nemůže o její poplatnosti býti řeči, na př. v případech, kde kdo dal brevi manu řečenou jistotu státními dlužními úpisy, neb kdož lukovou uhradil hotovými ve způsobě srážek ze služného a pod. (Srov. rozl. m. f. ze dne 12. března 1863 č. 10.904. — Pril. p. Štyr. č. 15, str. 61; p. Dalm. č. 6, str. 46; dto. ze dne 27. prosince 1871 č. 22.638. — Pril. p. Mor. č. 8, str. 20 z r. 1872; p. Dol. Rak. č. 1, str. 1 z r. 1872; p. Slez. č. 4, str. 15 z r. 1872; p. Buk. č. 4, str. 15 z r. 1872; p. Dalm. č. 9, str. 31 z r. 1872.)

⁶⁾ Podání, kterými se předkládají vinkulované již obligace aneb sdělané již úpisy zástavní, jsou podrobeny pouze poplatku za podání (§§ 94., 95.).

⁷⁾ Pol. saz. $115/75$, b) a pozn. k téže pol., pak pol. saz. $110/101$ pop. zák.

stavni sepsaná tvoří předmět poplatku dle škály II. a dle zásad právě uvedených.

Utvrzení práv poplatku prosté, v. § 193.

§ 65.

16. Zřeknutí se práv.

Dle změn. tarifové položky $\frac{19}{101}$ lit. m) z r. 1862 má býti zřeknutí se práv za úplatek předmětem poplatku dle škály III., jde-li o věci movité (§ 42.), a dle položky $\frac{39}{110}$ lit. a) popl. zák. má býti předmětem poplatku dle škály II. zřeknutí se práv za úplatek vůbec, jde-li jenom o věc a úplatu cenitelnou.

Zřejmou nesrovnalost ustanovení těchto v praktickém životě takz. jaks učinili neškodnou, bylo úlohou rozhodnutí min. fin. ze dne 15. listopadu 1872 č. 30.695¹⁾, dle kterého ustanovení položky $\frac{19}{101}$ lit. m), — že totiž úplatná zřeknutí se, když předmětem jeho jsou věci movité, má podrobena býti poplatku dle škály III. — má se jeviti pouze výjimkou z pravidla v položce $\frac{39}{110}$ lit. a) vysloveného, a pod toto výjimečné ustanovení má dle těchto výnosů spadat zvlášt právo k dávkám naturálním (na př. k výměnku) a služebnosti osobní (požívání, právo užívání, právo přebývání nebo-li bytu), poněvadž při žádném nesetkáváme se s výjimečnými případy v čl. 298 v. z. o. vypočtenými. Proti tomu má býti předmětem poplatku dle škály II. zřeknutí se věcí, jež sluší míti za služebnosti pozemkové nebo domovní.

Současně byla v těchto výnosech vyslovena zásada, že úplatné zřeknutí se práv, jejichž *zřízení* neb *nabytí* podrobena jest poplatku dle škály nižší (— dle škály I. neb II. —), nespadá též pod škálu III. (na př. práva pachtovní, pohledávky, práva zástavní atd.).

Konečně bylo uvedeno, že, — jak se vlastně již samo sebou rozuměti může, — při právním jednání, kde za zřeknutí se právě uvedených služebností neb jiných práv přepustí se vlastnictví, požívání neb právo užívání věcí nemovitých, nemá míti místo usta-

¹⁾ Příl. p. Čechy č. 2, str. 6 z r. 1873; p. Hor. Rak. č. 8, str. 31 z r. 1873; p. Mor. č. 10, str. 29 z r. 1873; p. Solnoh. č. 3, str. 11 z r. 1873; p. Buk. č. 19, str. 96 z r. 1873; p. Přím. č. 3, str. 14 z r. 1874; p. Dahn. č. 12, str. 35 z r. 1874.

novení pol. saz, $\frac{19}{100}$ lit. m) nýbrž položky $\frac{27}{100}$ lit. A) 2, nemá totiž vůbec místa poplatků škálových, nýbrž poplatků procentových.²⁾

Způsob, jakým se dle uvedeného odstranění má nesrovnalost ustanovení zákona, jest skutečně dosti liberálnímu proto, že dle tohoto výkladu placení poplatku dle škály III. při zřeknutí se práv za úplatek — jde-li o cenitelnou věc movitou — bude ve skutečnosti vždy dosti řídkou výjimkou.

V životě praktickém setkáváme se dosti často se zřeknutím se práv pojišťovacích, což nezřídka zavádá přičinu k rozličným výkladům co do poplatků. Ve směru tomto budíž uvedeno:

1. Kdož vzdá se zjištění práva, aniž tím toto právo bez úplatku bylo přenešeno, není dle § 939. v. z. o. dárce, poněvadž podobným zřeknutím nepřevádí se ještě právo zjištění na druhého, nýbrž přestane pouze trvat, a když stanoví poplatkový zákon (pol. saz. $\frac{103}{7}$ lit. b) pravidlo, že vyjádření, kterým kdo přivoluje k výmazu z knih pozemkových, aneb žádosti oprávněného za podobný výmaz mají býti považovány za *darování*, neprokáže-li se listinami, že povinnost byla zrušena za úplatek, má ustanovení toto na zřeteli pouze povinnost zjištěnou, a tu okolnost, že řečené svolení k výmazu nevyslovuje, že upuštěno bylo pouze od zjištění, nýbrž že svoluje se přímo k výmazu práva, neb že zřeká se samého práva pojištěného.

Není-li z listiny patrné, že právo zjištěné má co právo osobní dále trvat, má na základě § 1. předložných připomenutí k sazbě (§ 8.) míti místa domněnka, že bylo i od práva upuštěno bez úplatku, kterouž domněnka lze vyvrátiti jenom odvodem.

2. Vztahuje-li se dané svolení k výmazu zřejmě a určitě pouze k upuštění od zjištění s vyhrazením práva osobního, jeví se toto pouhým zřeknutím se práva zjišťovacího které má býti podrobena poplatku škálovému tak jako listiny kterými se zřizuje právo zástavní. Podobně budíž naloženo, když

²⁾ Srov. též rozl. mín. fin. ze dne 9. srpna 1878 č. 19.678 (Prá. p. Čechy č. 11, str. 61; p. Korut. č. 19, str. 61; p. Mor. č. 1, str. 4 z r. 1879; p. Hor. Rak. č. 1, str. 4 z r. 1879 a p. Dalm. č. 2, str. 6 z r. 1879), dle kterého zřeknutí se používání věci nemovité za úplatek — v soulahu s uvedeným výn. mín. fin. ze dne 15. listopadu 1872 č. 30.695 — má býti podrobena poplatku dle škály II. a nikoliv dle škály III.

zreknutí se zjištění nevztahuje se k celému objemu práva, nýbrž pouze k části jeho.

3. Když jde pouze o redukování zástavy, kde se bylo zřeknuto zjištění pouze z části, kde z pravidla jde o částečně upuštění od zástavního práva na hypotékách simultáních, kde ale zjištěné právo nezměněně dále trvá, byla dolyčená listina podobné svolení k řečenému redukování obsahující v souhlase s rozhodnutím min. fin. ze dne 20. dubna 1853 č. 11.289³⁾ podrobována co listina konsens obsahující toliko poplatku stálému (50 kr. z archu)⁴⁾, avšak v době novější byly podobné listiny z pravidla považovány za předměty poplatku dle škály II. a to dle hodnoty pohledávání pojištěného, ač není-li hodnota věci závazku zástavního sprostěné menší než-li hodnota pojištěné pohledávky, kde pak pro vyměření poplatku má býti základem nezavazaná hodnota věci závazku sprostěné.

Tato pro poplatnictvo nepřiznivější praxe byla nařízením min. fin. ze dne 4. srpna 1893 (ř. z. č. 132) uzákoněna.

4. Vyjádření, kterým se zruší simultánní zástavní právo tím způsobem, že rozdělí se pohledávání pojištěné na jednotlivé předměty zástavní, takže pak každý předmět zástavy jest zavázán samostatně za jinou část pohledávky, má býti i na dále předmětem poplatku stálého (50 kr. z archu).⁵⁾

5. V případech, kde částečně vzdání se práva zástavního jeví se býti pouze svolením (konsensem) ku právnímu jednání některé osoby třetí, máme dle pol. saz.

³⁾ Sb. norm. p. Čechy č. 169, str. 294. Felsenbrunn II., 402. — Viz též Österr. Zeitschrift f. d. innere Verw. IV. r. 1859 č. 43.

⁴⁾ Vyhodnější praxe dřívější (až do r. 1886/7) nevyžadovala poplatku škálového v případech těchto, když totiž právo pojištěné nezměněně dále trvalo a zmenšení zástavního práva neobsahovalo v sobě upuštění od pojištění pro část pohledávky a spokojovala se poplatkem stálým 50 kr. z archu a když bylo více osob, jež upouštěly částečně od práva zástavního, tolikráte 50 kr., kolik bylo osob, ač nebylo-li nutno z příčin jiných považovati je za osobu jednu. (Viz v tomto směru rozh. m. f. ze dne 26. října 1852 č. 36.812. Sb. norm. p. Čechy č. 579, str. 1016; pak rozh. m. f. ze dne 29. srpna 1864 č. 20.192. Příl. p. Štyr. č. 5, str. 11 z r. 1865; p. Korut. č. 9, str. 37 z r. 1865; p. Kraj. č. 14, str. 72 z r. 1865; p. Hor. Rak. č. 1, str. 4 z r. 1866; a rozh. m. f. ze dne 17. července 1868 č. 22.321. Příl. p. Čechy č. 13, str. 41 z r. 1871; p. Dol. Rak. č. 9, str. 22; p. Štyr. č. 30, str. 74; p. Tyr. č. 10, str. 37; p. Buk. č. 33, str. 143.)

⁵⁾ Změn. pol. saz. ^{10/101} I. B) z r. 1862.

^{54/34} b) též předmět poplatku stálého (50 kr. z archu), ať nepřipadá-li dle šk. II. poplatek menší, trvá-li pojištěné právo nezmeněně dále a neklesne-li hodnota věci, při které má zástavní právo dále trvati, pod hodnotu pohledávání pojištěného. S podobnými svoleními (konsensy) setkáváme se jmenovitě při svolení knihovnických věřitelů k tomu, aby části tělesa knihovního bez závad byly odděleny a pak při svolení knihovnických věřitelů k tomu, aby vymazána byla práva zástavní, která za příčinou parcelování tělesa knihovního mají býti vtělena na jednotlivé oddělené parcely co na hypoteku simultani.⁶⁾

Strana, která za vyměření menšího poplatku žádá, jest povinna, prokázati okolnosti, které dle uvedeného odůvodňují osvobození od popl. škálového, pokud by tyto okolnosti zřejmě nebyly uvedeny v právní listině zdělané o vzdání se práva zástavního.⁷⁾

Upuštění od práva zástavního při zástavě simultani ve zvláštní listině, když dále trvá požadavek zástavní, jakož i ostatní úhrada zástavou simultani daná, jest pravidelně právním jednáním, jehož předmětem jest upuštění od určitého objemu zástavních práv, jejichž hodnotu potřebi určili podobně jako při jejich zřízení, totiž hodnotou samé pohledávky zástavní.⁸⁾

6. Změna hypotéky v zástavu cenných papírů a věci movitých vůbec vyžaduje poplatek jak z nového zřízení jistoty dle škály II.⁹⁾

Svolení k výmazu knihovnickému dané od spřítelenu, založen a jiných peněžních ústavů k tomu konci, aby vymazán byl kapitál v annuitách již splacený, vyžaduje co pouhý konsens stálého poplatku 50 kr. z archu, když jest prokázáno, že

⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 11. března 1887, č. 7874 (přil. p. Čechy č. 1, str. 7 z r. 1888); srov. též nář. spr. s. ze dne 7. pros. 1886 č. 3427 (Budw. X. 3258.)

⁷⁾ Nář. m. f. ze dne 4. srpna 1893, odst. 3. (č. z. č. 132).

⁸⁾ Popl. zák. § 1. A) 3 a pol. suz. ^{100/100} pop. zák.; zaučn. pol. suz. ^{100/100} l. A) m) z r. 1862; pak rozh. m. f. ze dne 23. ledna 1886, č. 23362 (přil. p. Kor. č. 3, str. 11; p. Mor. č. 7, str. 19; p. Dol. Rak. č. 1, str. 2); — výn. zem. říd. fin. v Brně ze dne 15. prosince 1886 č. 27940 (přil. p. Mor. č. 14, str. 45); — výn. zem. říd. fin. ve Vídni ze dne 24. dubna 1886 č. 17732 (přil. p. Dol. Rak. č. 4, str. 7); výn. zem. říd. fin. v Celovci ze dne 26. května 1886 č. 6356 (přil. p. Kor. č. 5, str. 20).

⁹⁾ Nář. spr. s. ze dne 10. října 1882 č. 1933 (Budw. VI. 1520).

za jednolité splátky annuitní byl již placen poplatek škálový (kvitanění).¹⁾

§ 66.

17. *Obdržecí potvrzení (kvitance).*

Potvrzení vydaná oprávněnými povinným na důkaz, že povinnost byla splněna, aneb vůbec potvrzení o přijetí *cenitelné* věci, jež přešla ve vlastnictví příjemce aneb toho, v jehož jméno stvrzuje se příjem.

Nejsou-li splněny zákonem uvedené podmínky, nemůže o poplatnosti obdržecích potvrzení dle škály II. býti řeči, na př.: Je-li předmětem obdržecího potvrzení věc necenitelná, aneb nepřejde-li ve vlastnictví příjemce, jest dotyčné potvrzení obdržecí předmětem poplatku stálého 50 kr., ač nevychází-li dle škály II. poplatek menší, ve kterémž případě má míti místo výhodnější zde poplatek škálový v. § 126¹⁾); dále, jde-li o soudní potvrzení dané v přičině soudního uschování hotovosti neb cenných papírů, jaké docházejí z malice náboženské aneb z deposit úřadů správních pro pozůstalosti po farářích, není vůbec dán předmět poplatku, poněvadž obdržecí potvrzení nebylo dáno ve jménu pozůstalosti aneb za strany ku přijetí oprávněné a jeví se býti pouhým úředním vyřízením poplatku prostým (v. § 200. lit. dd).²⁾

Za náležející sem předměty poplatku dle škály II. sluší míti úřadem vydané obdržecí potvrzení (kvitance) o tom, že k úřadu složena byla částka co placení, které činí skládající ve svém³⁾ neb jiného jméno tomu, pro něhož částka deponovaná má býti uschována, na př. potvrzení na složený peníz dražební, poněvadž zde nejde o depositum nějaké, nýbrž o peníz, který zůstává vlastnictvím vydražite-

¹⁾ Slov. rozh. m. l. ze dne 27. června 1876, č. 13.977. (Přil. p. Hor. Rak. č. 3, str. 9; p. Kor. č. 3, str. 5 z r. 1877; p. Čechy č. 14, str. 69; p. Mor. č. 12, str. 51; p. Dalm. č. 16, str. 50 z r. 1877.)

²⁾ Slov. rozh. m. l. ze dne 10. února 1854, č. 48.821 (přil. p. Mor. a Slez. str. 3).

³⁾ Rozh. m. l. ze dne 24. srpna 1893, č. 32.438. (Přil. p. Hor. Rak. č. 11, str. 93; p. Štyr. č. 14, str. 107; p. Kor. č. 13, str. 78; p. Kraj. č. 21, str. 111; p. Přím. č. 21, str. 162; p. Tyr. č. 6, str. 51; p. Mor. č. 23, str. 108; p. Slez. č. 6, str. 27; p. Buk. č. 11, str. 49.)

lovým tak dlouho, pokud nebyl vydán odstoupjícímu neb věřitelům zástavním a poněvadž zde úřad deponitní nepotvrzuje deponitum samo, nýbrž zaplacení pro osobu třetí. Za to má býti poplatku prosto obdržeci potvrzení dané úřadu odstoupjícím neb věřiteli zástavními (v. §§ 126., 200 lit. dd).³⁾

Všci rozdílným ve výměře poplatku vzhledem ke stupňům škálovým byla vyslovena zásada, že v jedné listině lze potvrditi příjem současných více obnosů, více částek splatných atd., když a pokud se opírají o jeden a týž titul. Tak lze na př. úředníku státnímu stvrditi příjem stálého služného i s aktivním přídavkem, s příbytečným a p.⁴⁾, jeví-li se býti částí stálého služného, v jedné kvitanici a podrobili tuto poplatku dle úhrnného obnosu potvrzeného.⁵⁾

Naproti tomu vyžadují na př. příspěvky na vychování placené vedle pense vdovské, příspěvky osobní a p. zvláštního potvrzení neb zvláštních pro sebe vyměřených poplatků škálových, nejeví-li se podobné příspěvky jako doplňky dřívějšího vyššího služného.⁶⁾

Povinnost uhrazovati poplatek kvitanici dle jednotlivých částek třeba současně vyplacených nevyklučuje ovšem možnost současného kvitování podobných částek v jediné listině, avšak každá listina jediná musí býti podrobena poplatku, který se rovná sumě poplatků z každého takového jednotlivého příjmu zvlášť a pro sebe vycházejících.⁷⁾

Obdržeci potvrzení poplatku prosté a poplatku podrobené vyžaduje poplatku dle potvrzeného obnosu úhrnkového, když tak se stalo v jediné listině, nuiž zvlášť uve-

³⁾ Pol. saz. ^{86/37} h) pop. zák.

⁴⁾ Vým. m. f. ze dne 24. června 1873 č. 16.260. (Věst. min. fin. č. 24. str. 167.)

⁵⁾ Podobně lze jedinou listinou potvrditi příjem podílů přísluhačských z více případů restních a upotřebiti koliká neb zapraviti poplatek dle úhrnné sumy kvitované. (Srov. rozl. m. f. ze dne 20. srpna 1868 č. 24.589. Ptl. p. Hor. Rak. č. 15, str. 85 z r. 1882; p. Kor. č. 2, str. 9; p. Mor. č. 2, str. 6; p. Hal. č. 24, str. 123.)

⁶⁾ Srov. rozl. m. f. ze dne 20. října 1850 č. 16.963. (Ptl. p. Štyr. č. 10 z r. 1861); dto ze dne 16. listopadu 1853 č. 40.095. (Sb. norm. p. Čechy z r. 1853, č. 434); dto ze dne 30. října 1856 č. 43.307 (Ptl. p. Hal. č. 55, str. 430).

⁷⁾ Srov. nář. spr. s. ze dne 8. dubna 1885 č. 985. (Budw. IX., 2491).

deny byly obnosy poplatku podrobené a poplatku prosté, na př. cestovné a útruly na stravování.)

Spůsob, v jakém se jeví obdržecí potvrzení, není rozhodujícím pro jeho poplatnost; proto byla za poplatná (dle škály II.) prohlášena písemní obdržecí potvrzení ve vkladních knížkách členů jednotlivých spolků úsporných a úvěrních, lýkající se splátek annuitních a úroků z půjček jednotlivcům poskytnutých,⁹⁾ též podobně při spořitelnách, když příjem podobných splátek a platů písemně zvlášť se potvrzuje.¹⁰⁾

Za písemní potvrzení nelze ovšem mítí pouhé připojení otisku razítka toho kterého spolku neb spořitelny, nýbrž vyžaduje se k tomu vlastnoruční podpis osob ku podobnému potvrzení povoláných, ač není-li ve schváleném statutu spolkovém zřejmě vysloveno, že připojení otisku razítka za právoplatné potvrzení má platiti.¹¹⁾ Protože spůsob, v jakém se jeví obdržecí potvrzení, není pro jeho poplatnost rozhodujícím, sluší dále mítí za předmět poplatku škálového obdržecí potvrzení jednoduchým podpisem v dotyčné rubrice peněžní knihy při soudech vedené, jde-li o peníze neb listiny cenné, které nemají býti předmětem úředního uschování;¹²⁾

⁹⁾ Čl. I. předb. příp. k sazbě z r. 1850. — Srov. 162 výn. zem. říd. list. ve Lvově ze dne 30. června 1865 č. 21.724. (Príl. p. Hal. č. 21, str. 119.)

¹⁰⁾ Srov. rozh. m. I. ze dne 16. srpna 1874 č. 15.707. (Príl. p. Čechy č. 10, str. 50; p. Mor. č. 19, str. 74; p. Kor. č. 2, str. 5 z r. 1875; p. Buk. č. 4, str. 16 z r. 1875.)

¹¹⁾ Srov. rozh. m. I. ze dne 27. listopadu 1876 č. 26.627. (Príl. p. Mor. č. 11, str. 44 z r. 1877.)

¹²⁾ Rozhodnutím ze dne 27. listopadu 1876 č. 26.627 a ze dne 30. dubna 1878 č. 9663 (Príl. p. Mor. č. 8, str. 30) vyslovilo ministerium financí zásadu, že pouhým připojením otisku razítka již odůvodněna jest poplatnost, poněvadž přý připojený otisk razítka zastupuje podpis příjemce a poněvadž jak od spolku tak od jednotlivců za obdržecí potvrzení se má a jin jako takovým se ukládá. Vývody tyto nelze mítí dle našeho náhledu za odůvodněné proto, že poplatnost obdržecího potvrzení (kvitance) jest podmíněna vyhotovením listiny nebo písemnosti. Otisk razítka jest sice znamením dosti zřejmým, přes to vše není přece žádným písmem a není-li ve statutu zřejmě vysloveno, že otisk razítka má nahrazovati podpis některého spolku, nebude lze mítí připojení otisku razítka ani za obdržecí potvrzení právoplatné a sčítat ne za předmět poplatku škálového.

¹³⁾ Srov. nař. m. I. ze dne 11. ledna 1876 č. 425 a nař. m. spr. ze dne 31. pros. 1875 č. 16.893. (Věst. m. I. č. 2, str. 10 z r. 1886); pak rozh. m. I. ze dne 2. září 1881 č. 26.663 a nař. mín. spr. ze dne 28. srpna 1881 č. 12.930.

a za tou příčinou sluší míti též za předmět poplatku škálového potvrzení odkazníků, že obdrželi částky jim odkázané, když by tak stalo se třeba pouze ve způsobě spolupodepsání testamentárního výkazu předloženého soudu pozůstalost projednávacím;^{*)} a taktéž mezdní konsignace (seznamy mzdy, Löhnungskonsignationen), vysvědčují-li v nich ten, kdo má právo ke mzdě, že ji obdržel, pak listiny platební (Zahlungslisten), podepíše-li se v nich příjemce. Vysvědčují-li v listinách těchto více osob placení, které jim nenúleží k ruce nerozdílně, nesmějí se dle zásad již naznačených pro vyměření poplatku dohromady sumou za základ položití, nýbrž dle podílů jednotlivých příjemců.¹³⁾

Mezdní konsignace a listiny platební, neobsahující obdržecích potvrzení příjemců, nejsou předměty poplatku škálového, mohou však býti po případě jako vysvědčení předměty poplatku stálového (v. § 109, odst. 1.).

Poplatnost vyžaduje zde povždy, by obdržecí potvrzení bylo písemně dáno, výmínečně má býti i bez písemního obdržecího potvrzení poplatek škálový placen v jednotlivých případech, ve kterých totiž nařízeno jest odváděti poplatek přímo (v. § 136.).

Zda-li obdržecí potvrzení jest podepsáno osobou, již se dotýče, neb v zastoupení osobou třetí, nerozhoduje. Proto bylo na př. vysloveno, že řádně má býti kolkována kvitance projednávacím soudem vydaná na příjmy, které u veřejné pokladny nevybral zemědělců a které dědicům mají býti vydány.¹⁴⁾

Veliká rozmanitost případů pod ustanovení tohoto odstavce spadajících byla příčinou prohlášení celé řady normativ plynoucích veskrz ze všeobecných zásad práve uvedených.¹⁵⁾

(Přil. p. Mor. č. 7, str. 22 z r. 1882; p. Kraj. č. 12, str. 95 z r. 1882; p. Kor. č. 19, str. 109; p. Tyr. č. 10, str. 19; p. Přim. č. 15, str. 74.)

*) Slov. nář. spr. s. ze dne 1. května 1883 č. 718 (Budw. VII. 1748).

¹³⁾ Pol. suz. ^{23/70} a ^{46/115} pop. zák. — Slov. též výn. zem. řid. řin. p. Čechy ze dne 7. listopadu 1858 č. 43.883. (Přil. p. Čechy č. 11, str. 45.)

¹⁴⁾ Rozh. min. řin. ze dne 31. srpna 1860 č. 40.065, (Přil. p. Štyr. č. 29, str. 93; pro Dalm. č. 14, str. 96.)

¹⁵⁾ Tak bylo na př. vysloveno, že jsou předmětem poplatku dle škály II. obdržecí potvrzení vydaná e. k. správou důchodů a úřady lesními o tržnici ceně za dříví (výn. řin. řid. v Kraj. ze dne 19. srpna 1865 č. 8596, přil. p. Kraj. č. 25, str. 128); podobně kvitance kamerál-

Rozumní se samo sebou, že uvedené všeobecné pravidlo o poplatnosti obdržecích potvrzení dle škály II. není nijak na újmu výhodám, které co do poplatku byly vysloveny buď pro jednotlivé třídy obyvatelstva na př. pro obdržecí potvrzení daná na účtech obchodníky neb živnostníky vydaných,¹⁶⁾ pak pro obdržecí potvrzení daná na přijímací listy dovozníků, ústavů a podniků dopravních, aneb ve prospěchu určitých zařízení, jako na př. obdržecí potvrzení na vydané věci, jež k soudu byly složeny, atd. (v. §§ 125.—128.)¹⁷⁾

Základem pro vyměření poplatku jest částka, která co obdržena byla stvrzena.¹⁸⁾ Pak-li by při placení částec-ném ve kvitanci na zaplacení zbytku sebou bylo potvrzeno, že obdržena byla částka celá, buďž ve smyslu fiskální zásady čl. 1. předběžných připomenutí k sazbě z r. 1850 (§ 8.) za základ vzata povšechná suma potvrzená, pokud nebylo zřejmá jinak vysloveno, na př. při kvitancích postoupivších úředníků státních (v. § 189. lit. b) 7).

Poněvadž zákon nečiní rozdílu a nečiní na tom závislou poplatnost, zdali na příjem, o který běží, byla již dříve vydána ních úřadů důchodních na vybrané pachtovné a podobná obdržecí potvrzení vůbec (rozh. m. t. ze dne 26. března 1855 č. 1772; příl. p. Štyr. č. 33, str. 165); obdržecí potvrzení úředních služů na šat úřední, kterým se in natura podléhá (výn. zem. říd. fin. p. Čechy. ze dne 2. března 1862 č. 7306; příl. p. Čechy č. 3, str. 7, a rozh. m. t. ze dne 24. března 1859 č. 5497, příl. p. Štyr. č. 22, str. 87); obdržecí potvrzení o sub-vencích, povolených e. k. ministeriem orby k určitým účelům za přímou zvelebení zemědělství (rozh. m. orby ze dne 15. prosince 1869 č. 6575. Tísl. sb. norm. čes. místodr. z r. 1869 č. 134, str. 63; příl. p. Štyr. č. 1, str. 2 z r. 1870; p. Kraj. č. 10, str. 53 z r. 1870); kvitance strážců vězňů na náhradu za náklady na výživu vězňů (výn. zem. říd. ve Štyr. ze dne 8. května 1854 č. 5692; příl. č. 15, str. 57; kvitance pachtěříů stravních na výdělek dočlený za šňupací tabák vězňům dodávaný (rozh. min. fin. ze dne 14. března 1879 č. 1259; příl. p. Dol. Rak. č. 2, str. 3); kvitance na placené úroky z půjček, necht' svědčí obdržecí potvrzení pouze úrokům aneb kapitálu i úrokům (rozh. m. t. ze dne 21. února 1857 č. 47,218. Příl. p. Rak. č. 9, str. 17; p. Štyr. č. 12, str. 55); kvitance ze-leznic na dovozně za dopravu zboží erárního (rozh. m. t. ze dne 1. listopadu 1869 č. 29,868. Příl. p. Čechy č. 2, str. 7 z r. 1872) kvitance úrad-níků a služů policejních na poplatky inspekcí (rozh. m. t. ze dne 26. prosince 1890 č. 45,266. Příl. p. Mor. č. 8, str. 35 z r. 1891) atd. atd.

¹⁶⁾ O případně poplatnosti potvrzení daného na účet obchodníka neb živnostníka dle škály v. § 124., odst. 7.

¹⁷⁾ Srov. rozh. m. t. ze dne 1. listopadu 1869 č. 29,868. (Příl. p. Čechy č. 2, str. 7 z r. 1872.)

kvitance, buďtež tak zvané kvitance prozatimné, jaké vydávají podnikatelové staveb a továrníci na částky zálohou jim dané za provedené práce resp. dodávky, poplatku podrobeny dle částek poukázaných bez ohledu na to, že vydá se kvitance na celou sumu obdrženou, a že dle této částky úhrnkově podrobi se poplatku skúlovému.¹⁸⁾

Obdržecí potvrzení od poplatku osvobozená v. § 194.

Poplatek procentový.

Předměty poplatku procentového.

§ 67.

I. Úplatné převody věci nemovitých.

1. Veškery úplatné převody věci nemovitých, v zemích rakouských jsoucích, pak převody služebnosti požívání a užívání věci těchto, necht' převody ty se stauou bez intervence neb s intervencí úradů veřejných (veřejné dražby).¹⁹⁾

Různost právních důvodů nemá zde na poplatnost právního jednání žádného vlivu; nerozhoduje

¹⁸⁾ Pol. saz. ^{30/47} a).

¹⁹⁾ Nař. m. l. ze dne 29. července 1893 č. 11.702. (Přil. p. Hor. Rak. č. 11. str. 92.)

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{95/88} B) z r. 1862 a pozn. 4. k téže pol.

²⁾ Zde bude potřeba potřeba důkladně uvažovati, zda-li jde skutečně o služebnost požívání neb požívání věci nemovité, zda-li jest totiž skutečně dán základ pro poplatek procentový. Tak bylo na př. vysloveno, že smlouvy uzavřené mezi obcí neb fondem kostelním a jednotlivými osobami v přímě přenechání ploch pro hroby neb hroby, nemají býti předmětem poplatku procentového, nýbrž pouze poplatku skúlového (dle skály II.), poněvadž podobnými smlouvami nenabývá se ani vlastnictví věci movité neb nemovité, ani služebnosti požívání neb užívání věci nemovité. (Srv. výn. mín. ltu. ze dne 7. listopadu 1878 č. 22.174. — Přil. p. Čechy č. 14, str. 77; p. Mor. č. 1, str. 3 z r. 1879; p. Hor. Rak. č. 3, str. 12 z r. 1879; p. Kraj. č. 3, str. 14 z r. 1879; p. Kor. č. 3, str. 21 z r. 1879.)

Zde bude potřeba míti povždy na zřeteli, že dle § 509. v. z. o. jest služebnost požívání právo, brátí požitky z cizí věci beze všeho omezení, sčítie podstaty, a že ve smyslu § 521. v. z. o. všude máme služebnost bydlení tenkrát, když kdo komu propůjčí právo, užiti k své potřebě veskeré neb jednotlivě obytné části stavení, co právo věčné, proti každému držiteli stavení účinné.